debreceni
független Ujság
politikai napilap

VASÁRNAP, 1934 JANUÁR 14. XXXII. ÉVFOLYAM 10. SZÁM. 20 FILLÉR

A M. N. MÚZEUM KIRÁLYI PÉLDÁNYA

163 beiratkozó a debreceni egyetemen

A bajtársi egyesületek, két náci-párt és a Ker. Nemzeti Liga a 30-as bizottság mellett — 4 pengőre ítéltek a röpcédulák osztogatása, tehát sajtórendőri kihágás miatt egy diákot

Végre teljesen lecsillapodtak már a zavargások a debreceni egyetemen és szombaton a legsimább mederben folytak le a beíratkozások. Eddig 163-an íratkoztak be az egyetemre: 118 keresztény és 45 zsidó diák. A beíratkozott nem zsidók csaknem mind theologusok.

A délelőtt folyamán egy szakasz rendőr vigyázott a rendre az egyetem épülete előtt, de közbelépésükre sehol sem volt szükség, mert a diákok rendesen viselkedtek. Ugyancsak délelőtt történt, de már a város területén, hogy röpcédulákat osztogattak az uccákon, amelyet a Keresztény Nemzeti Liga ifjúsági alosztálya nyomatott ki. A cédulákon a következő szöveg volt:

„Magyar Egyetemi Polgárok! Szívvel, lélekkel a végsőkig veletek tartunk. Egy a követelésünk. Kitartás! Keresztény Nemzeti Liga ifjúsági alosztályának 700 állásnélküli diplomás tagja."

A diákokhoz való csatlakozását bejelentette egyébként a Nemzeti Liga ifjúsági csoportján kívül Szedlár Vilmos szobafestő nyilaskeresztes alakulata, amely a Nemzeti Szocialista Magyar Dolgozók Pártja címmel működik. Ez a néhány taglétszámmal bíró párt szombaton délelőtt egy beadványt intézett a rektorhoz, amelyben „justic-mord"-nak nevezi az egyetemi tanács ítéletét, illetve állásfoglalását a diákság magaviseletével szemben.

Délelőtt a diákmozgalomhoz való csatlakozásukat jelentették be a rektornak a Csaba, Werbőczy, Árpád és Festetich bajtársi egyesületek, azonkívül még néhány más bajtársi alakulat.

Elítéltek egy röpcédula-osztogató diákot

A kihágási rendőrbíró szombaton vonta felelősségre azokat az egyetemi hallgatókat, akiket néhány nappal ezelőtt röpcédulaosztogatásért előállítottak a kapitányságra. Eddig egy diáknak ügyében hozott ítéletet a rendőrbíró és sajtóvétség címén Agárdi Zoltán egyetemi hallgatót négy pengő büntetéssel sújtotta. A diák belenyugodott az ítéletbe. A rendőrbíró egyébként kihallgatta Barcza Gedeont is, a feloszlatott harmincas bizottság volt vezérét, aki csupán a bizottság ügyeiről tett vallomást.

Potozkodott-e egy pesti gyógyszerész a Kossuth uccán?

Pénteki számunkban hírt adtunk egy pofonokkal végződött incidensről, mely a Kossuth uccán zajlott le két egyetemi hallgató és egy budapesti gyógyszerész között. A gyógyszerészt, aki katholikus családból származik, zsidónak nézték, ő viszont a „kuss, zsidó!"-ra tettlegességgel válaszolt. Az egyik cáfolásból riportozó laptársunk kapásból kontrázta híradásunkat és dr. vitéz Tóth Gyula rendőrkapitányt, a rendőrség bűnügyi osztályának vezetőjét szólaltatja meg. A lap szerint dr. vitéz Tóth Gyula rendőrkapitány azt mondta volna a pofozkodásra vonatkozóan, hogy az nem történt meg.

Ez teljesen lehetetlen. Dr. vitéz Tóth Gyula rendőrkapitány vagy nem válaszolt a kérdésre, vagy azt mondhatta, hogy az esetről nincs értesülése. De meg nem történtnek nem minősíthetett valamit azért, mert arról nem értesítették.

Hogy pedig az értesülés ne hiányozzék, a legnagyobb tisztelettel bejelentjük, hogy az affér budapesti szereplőjének neve: Fekete Lajos diplomás gyógyszerész és a „Hofmeister Frigyes utódai" V. ker., Hold ucca 8. szám alatti gyógyszertárban, Budapesten van állásban.

Az eset feljegyzett tanui a villamos, kalauz és a villamost tisztogató asszony.

Nos, „meg nem történt" esetre ritkán van ily pozitív bizonyíték.

Mi hát az igazi érték, az arany-é vagy az élelem?

Irta: BALOGH KÁLMÁN

A francia képviselőházban a minap azt javasolták, hogy a pénzszükén pénzk bocsátással segitsenek s a kibocsátandó uj pénztömeg tartalékfedezete a tárházakban található gabonakészlet legyen.

A javaslat viharos derültséget váltott ki.

Aki annakidején — mindössze párszáz évvel ezelőtt — először hirdette, hogy a föld kering a nap körül s nem a nap forog a föld körül, azt bolondnak tartották, sőt istenkáromlónak nyilvánitották.

És ugyebár, ma bolondnak tartanók, aki azt vallaná, hogy mégis csak a nap forog a föld körül.

Jó három hónapja irtam meg, hogy a magyar közgazdasági nyomoruság főoka a mesterségesen felidézett pénzszükében keresendő s e pénzszükén a pénznek olyan szaporitása utján kell segiteni, hogy a kibocsátandó uj pénztömegek tartalékfedezete a termésfölösleg legyen; és pedig olyképen, hogy a termésfölösleget — 10,000,000 métermázsát — a Nemzeti Bank összevásárolván, a vételár fejében folyósitson részfizetésül egyelőre métermázsánként 15 pengőt; vagyis 150,000,000 pengőnyi ujabb pénztömeget ő hozzon közvetetlenül forgalomba ,tehát kamatmentesen adja a gazda kezébe.

Ilyképpen a Nemzeti Bank tartalékfedezeti állománya — a meglevő különféle tartalékfedezeten felül — 10,000,0000 métermázsa gabonanemüvel gyarapodnék s az addig forgalomban volt 300,000,000 pengőnyi pénztömeg pedig 450,000,000 pengőre növekednék ugyan, azonban az egész pénztömegnek tartalékfedezete, az addig 80,000,000 pengőnyi értékről, mintegy 230,000,000 pengőre, vagyis 25%-ról 50%-ra növekednék.

Vagyis a mai egyoldalu helyett olyan elegyes pénztartalékfedezet keletkeznék, amelyben a nemes fémek és a váltóállomány mellett a gabonakészlet közvetlenül is helyet foglalna.

Mezőgazda országban ennek az elegyes pénztartalékfedezeti rendszernek nagyobb fontossága van, mint az iparos országokban, bár mindenféle országban egyaránt fontos az, hogy az emberi élet fenntartására nélkülözhetetlen javak a pénznek, mint értékmérőnek is, de mint árunak is az ércfedezettel együttesen képezzék tartalékfedezetét, hiszen az emberi élet fenntartására — az ingyen levegő, az ingyen viz és az ingyen napfény mellett —

kizárólag az élelmiszerek szolgálnak és minden egyéb emberi fogyasztásra szolgáló javak értéke végeredményben csakis élelmiszerben fejezhető ki igazán jól.

Emlitett tanulmányomnak a Debreceni Független Ujságban történt megjelenése után járta be a világsajtó az amerikai pénzválság orvosai ama tervének hire, amely terv szerint az „aranydollár" helyett az „árudollár" vagy másként ,gummidollár" volna életbeléptetendő.

E terv nyilván azt akarja elérni, hogy a dollárpénznek mint értékmérőnek mekkorasága az egyéb emberi javakkal is összefüggésbe hozassék és ne csak az aranytól — általában a nemesfémektől — függjön s igy, mint áru, mint csereeszköz is, a forgalomban használhatóbb és állandóbb értékü legyen.

Ez a terv velejében ugyanazt jelenti, amit a francia képviselő javaslata tartalmaz s egyuttal azt, mit én ajánlottam a debreceni Független Ujság hasábjain, hogy ugyanis a pénznek ne csak a nemesfémek, hanem az emberi léttel szorosabb kapcsolatban lévő fogyasztási javak is szolgáljanak tartalékfedezetéül, hiszen végre is, az egyébként bizonyára méltán becsült aranyat az emberi lét fenntartásához mégsem lehet közvetlenül felhasználni, — nem lehet megenni.

Az amerikai terv, a francia javaslat, az én gondolatom, annál is inkább helyén valók, mivel a földkerekségen az emberiség birtokában lévő nemesfémkészlet még arra sem elegendő, hogy belőle a forgalomban levő mindenféle bankjegyeknek akárcsak egyharmada is bevált-

ható legyen, nemhogy arra lenne elegendő, hogy az emberiségnek eladósodott része a maga tartozását hitelezőinek vele kifizethesse, ha valamiképpen azt magának megszervezni tudná, hiszen belőle még a tartozásoknak tizedrésze sem telnék ki. Holott, a józanész törvényei szerint, kellene, hogy az adósságok a pénzkészletből egymagából kifizethetők legyenek! Máskülönben a nemlétező pénz után mi jogon követelhet valaki is kamatot, bármily kicsit is?

Már pedig, ha a világon forgalomban lévő bankjegytömegnek nincsen meg a kiegyenlitésére szükséges teljes nemesfémtartalékfedezete, holott a bankjegyek beszolgáltatása ellenében a bankjegy kibocsátója az ellenértéket nemesfémben tartozik kiszolgáltatni, akkor a bankjegy általában véve hamis.

Nincsen ugyanis olyan jegybank ma, amelyik minden kibocsátott bankjegyét azonnal be tudná váltani, ha mindannyiját egyszerre mutatnák be s követelnék tőle kifizetését a bankjegyek birtokosai, holott ez manapság könnyen megtörténhetnék, kellő összebeszélés és egyetlen rádióintézkedés segélyével.

Amerikában a tavasszal történt is valami efféle.

Az adósságok visszafizetésére, másfelől, nemhogy a forgalomban levő bankjegytömeg, de tán az egész világ minden ingósága sem lenne elegendő; tehát az ingatlanokat is mozgósitani kellene: ami azonban azt jelentené, hogy az adósok mindannyian teljesen tönkremennének s földönfutókká lennének, ha a hitelezők a visszafizetést követelhetnék.

Ilyet azonban semmiféle józaneszü kormány meg nem engedhetne s nem is engedett meg eddig egy sem ilyenfélét.

Ma tehát a müvelt népek világában általában véve, kétségtelenül hamis pénzrendszer uralkodik.

A hamis pénzrendszer uralma idézte elő, hogy manapság a népek egyik igen nagyrésze a népek másik igen kisrészének

Zord hidegben

megvigasztal egy csésze finom tea

Kontsek Géza

k. r. t.

ugyszólvzán rabszolgája lett s e helyzetéből, ésszerű pénzrendszerre áttérés nélkül, semmiképp ki sem szabadulhat.

E rabszolgaságból legkevésbbé a gazdatársadalom képes kiszabadulni, holott az egész emberi élet fenntartásához nélkülözbhetetlenül szükséges javak kizárólag az ő kezén keresztül, az ő tevékenysége révén, az ő akaratából jut a fogyasztó társadalom kezébe.

Az ésszerütlen pénzrendszer rabszolgatartó uralma idézi elő azt a világszerte tapasztalható nyomoruságot, hogy a gazdatársadalomnak manapság nem ésszerü pénzben kifejezve, mindig kevesebbje terem, mint amennyi tartozást minden pénzben teljesitenie kellene.

Ez a nyomoruság ül ma a művelt világ nyakán és kétségtelen, hogy ha a pénzrendszernek ezen — alig évszázados — ésszerütlenségét enyithetjük, úgy a tapasztalható bajokat, nyomoruságokat és az ezek miatt fenyegető veszélyeket egyuttal arányosan megapaszthatjuk.

A pénzt, mint árut tehát mindenesetre több tartalommal kell megtölteni, mint amennyit ma névértékéhez képest képvisel.

Ezt a célt szolgálja az amerikai terv — az „árudolllár" vagy „gummidollár" — etz a célt szolgálja a francia javaslat — a betárolt buza felvásároltatása a jegybankkal — s ezt a célt szolgálja az általam felvetett — elegyes pénztartalékfedezeti — rendszer, ami mindhárom végeredményben ugyanegy gondolat.

Az elegyes tartalékfedezetű bankjegy ugyanis valóban utalvány a nemzet jövedelmi javaira és annál inkább igazságos, minél inkább olyan javakra szól, amik az emberi lét fenntartására szükségesek, de annál inkább becsületes, minél inkább készfizetőképes; sőt minél inkább meg vannak e tulajdonságai, annál inkább alkalmas arra, hogy a társadalom bármely csoportjának a többire nehezedését elháritsa.

A társadalmi szerződés csak kölcsönös lehet.

De nem csak az egyes nemzetek kebelében, hanem a nemzetek közötti forgalomban is csak akkor állhat helyre erőszak nélkül az egyensuly, ha az egymás közötti elszámolásnak biztos alapja van s az egyik nemzet nem gazdagodhatik alaptalanul a másik rovására.

Az elegyes és becsületes pénztartalékfedezeti rendszer ezt is képes biztositani.

Nincsen seholsem megirva, hogy ésszerü társadalomgazdasági átalakulások csakis forradalmak, csakis háboruk, csakis emberirtás árán jöhetnek létre.

Az „arany"-nak tulságosan megnőtt, de mesterségesen növesztett hatalmát szükséges sürgősen az őt megillető mértékre lekorlátozni. Ne várjuk meg, amig ezt erőszakosan fogja — az elviselhetetlen terhek alatt roskadozó — gazdatársadalom végrehajtani. A javak értékelésében és elszámolásában ésszerü szerepet kell biztositani az élelmiszereknek, ezek főképviselőjének: a buzának, az „élet"-nek is.

Az egymás közötti elszámolás alapja, igazságosan más, mint az élelem, nem lehet.

Ma még sokan hahotáznak a francia képviselő javaslatán; de meddig hahotáznak vajjon? Ki fog utoljára nevetni?

Ha békés életet, emberséges sorsot, boldog jövőt kivánunk magunknak is, embertársainknak is biztositani, ugy a komoly férfiak megfontolt javaslatainak tulhahotázását mellőznünk kell s az élet jelenségeit mélyebben meg kell fontolnunk.

Habár az „ember" évmilliókon át nem tudta is, hogy ugy van, azért mégis a föld kering a nap körül és nem a nap forog a föld körül.

Az emberiség számára az „aranyborju"-ból nem az „arany", hanem a „borju" ér igazán valamit.

A debreceni teologus ifjuság nem vesz részt a beiratkozási sztrájkban

Minden hittanhallgató be fog iratkozni — Missziói kérdésnek tekintik csupán a zsidó problémát — A felsőség minden rendeletét krisztusi parancs értelmében betartják és az árja paragrafust nem ismerik el a református hittanhallgatók

A most folyó egyetemi küzdelmek során egyetlen szó sem esett még az egyetemi ifjúságnak arról a részéről, amely a debreceni univerzitás falai között szent munkára, az Isten szeretet által való szolgálatára készül. Vad verekedések zajlanak le néha, máskor a beiratkozási sztrájk passzív rezisztenciájával küzd a gyülölet jegyében antiszemita célkitűzésekért az egyetemi ifjúság bajtársi egyesületekbe tömörült része — mit csinálnak ebben a kegyetlen világban a debreceni theológusok?

Tudjuk, hogy bajtársi egyesületük nekik is van. Forma szerint reájuk is vonatkozik tehát a 30-as bizottságnak az a határozata, amely szerint árulónak tekintetik minden bajtárs, aki az ifjúság memorandumba foglalt, a numerus claususon felül súlyos politikai feltételeket is tartalmazó kívánságainak teljesítése előtt beiratkozni mer.

Látogatást tettünk Sery Andrásnál, a debreceni Kollégium szenioránál, hogy feleletet kérjünk arra a kérdésre: mit csinál a bajtársi egyesületbe tömörült theológus ifjúság ezzel a tilalommal szemben s általában hajlandók-e a szeretet szolgálatára szánt emberek részt-venni a tüntetésekben?

— A theológus ifjúság — mondotta a szenior — nem tartja magára vonatkozónak a beiratkozási tilalmat. A fiúk mind hajlandók beiratkozni, sajnos azonban egyelőre igen kevésnek van meg hozzá a pénze s akinek meg lenne, az sem megy az összeütközések színhelyévé vált egyetemre. Néha meg módjában sincs odamenni, mert vannak napok, amikor be sem lehet lépni. Bármi lesz is azonban ezeknek a küzdelmeknek a vége, a hittanhallgatók be fognak iratkozni. A pénz majd csak megkerül — mint szokott — az utolsó napokra.

— Ők voltaképpen kívül állanak ezeken a küzdelmeken. Fakultásukat a zsidókérdés nem is érdekelheti, hiszen református lelkész csak református ember lehet. Nem vesznek részt semmiféle tüntetésben, ezt viszont pályájuk maga tiltja meg számukra.

Teljesen korrekt a nyilatkozat. És fedi a hittanhallgatók meggyőződését is, mint arról a kar egyik tehetséges, fiatal tagja beszámolt:

— Számunkra az ilyesféle akciókat, de meg magát a tüntetést is — mondta a fiatal tiszteletes úr — nemcsak a szeretet, amely vallásunk parancsa, de Jézus külön szigorú tilalma is lehetetlenné teszi. Az a parancs, hogy „Adjátok meg a császárnak, ami a császáré és Istennek, ami az Istené" úgy az államhatalmi, mint az egyetemi és egyházi felsőség rendelkezésére is vonatkozik. Az egyházi és állami törvényeket éppen úgy be kell tartanunk, mint az egyetemi szabályokat, akár még ellenkező meggyőződésünk ellenére is.

— De erről szó aligha van. Mi a zsidó-problémát missziói kérdésnek tartjuk s már a kálvinista vallás türelmes szelleme sem engedhet meg számunkra többet, mint ami minden egyház minden hívőjével szabadságunkban áll: az evangélium tiszta ígéivel szeretnénk átitatni minden embertársunkat. Nem szabad mást tennünk magunknak, mint felebarátunknak, az emberszeretet reánk nézve nemcsak a jelszó, hanem a krisztusi parancs értelmében szívünkben élő igazság.

— Theológus tehát nem verekedhet, nem tüntethet s ha zsidókérdést ismer, nem ismerheti másként, mint olyan feladatot, hogy a jézusi vallás igazságait el kell juttatnia lehetőleg mindenkihez.

— A zsidóellenes küzdelmeken tehát kívül állunk s nem ismerhetjük el soha az árjaparagrafust, fajilag nem láthatunk különbséget az emberek között.

— Be is fogunk iratkozni...

Az most már a kérdés, hogy „árulónak" tekinti-e a bajtársi egyesület más karon tanuló ifjúsága a papjelölteket? Vagy a tilalom alól megadja nekik a felmentvényt?

Ez a beiratkozási sztrájknak az a fejezete, amely a debreceni egyetem hittanhallgatóira vonatkozik...

Vigszinház

MA, VASÁRNAP UTOLJÁRA
az uj filmcsoda
KATHARINE HEPBURN
első filmje
A SZERETŐ
Előadások: fél 3, fél 5, fél 7, fél 9.

Hétfőn, január 15-én először!
Mindenki filmje:
MODERN ROBINSON
Főszerepben: Ezer kaland hőse
DOUGLAS FAIRBANKS
Előadások: fél 5, fél 7, fél 9.

MÁRKÁS RÁDIÓ

készülékek, modern csillárok, alkatrészek a legnagyobb választékban, hasonlithatatlan olcsó árban előnyös részletre

KATZ ANDOR

SZAKÜZLETÉBEN
Piac ucca 60.

Vétel — csere — javitás karbantartás.

Extázis az expressen

Ha átrobogunk a tar rétek
végtelen televényén
s elmerengünk a kedvessel
kupénk ablakánál:
párkányon néha
észrevétlen, lassan
valami titkos sugallatra tán,
találkára indulnak ujjaink.
Kurta az út, mint ivlámpa
szénpálcikái közt.
de oly félszeg szeméremmel
kúsznak tétova ujjaink,
hogy csak a célnál,
kattogó kerekek szilaj irama,
száz mérföldnyi ut után
illetik egymást valami
villámos, percenő csókkal,
mint ivlámpa szénpálcikája,
ha fehér fénnyel lángralobban.
Delejes hullám illan át
a csiklandó csöpp ingerre
idegünk kusza huzalán,
s oly sóvár sóhaj lebben el
hallgatag ajkunkról, hogy
a vágytól lelkünk elalél.

BIHARI LÁSZLÓ.

Az egyetem kórbonctani intézetének tanulmányi anyagszükséglete

Néhány év előtt a belügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint azoknak a halottaknak a hullái, akik hozzátartozók nélkül haltak el, azokon a helyeken, ahol egyetem van, átengedhetők a klinikák bonctani intézetének tanulmányi célokra. Debrecenben is így történt. 1933-ban azonban a belügyminiszter másik rendeletet adott ki, amellyel hatálytalanította a régebbi rendelkezést és így az a veszedelem fenyegette a bonctani intézetet, hogy a bonctani intézet tanulmányi anyag nélkül marad. Ezért a polgármester felíratot intézett már régebben a belügyminiszterhez, hogy a tanítás és az ifjúság tanulása érdekében régebbi rendelkezését állítsa vissza érvénybe, mert megfelelő hullák nélkül nem lehet tanítani. Mivel a belügyminiszter erre a felterjesztésre még mindig nem válaszolt és így attól lehet tartani, hogy a debreceni egyetem bonctani intézete tanulmányi anyag nélkül marad, a polgármester ma újból felíratot intézett a belügyminiszterhez, hogy előbbi felterjesztése értelmében sürgős intézkedéseket tegyen és a kívánt rendeletet adja ki.

Vásároljon hirdetőinknél.

680 fillértől vásárolhat már elegáns **CIPŐT**
Ne mulassza el ezen kedvező alkalmat!
„SÓLYOM" Cipőáruház, Piac 34. Tel. 34-31.

A kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági érdekképviseletek siessenek az orvostársadalom segitségére az orvosi gyárközüzem felállitása elleni harcban

Az orvosi exisztenciák lerontása nagy fogyasztó és vásárlóréteget pusztit el — Az állam nem adhat semmitsem érő betegápolást tisztviselőinek, akiktől levonja a betegápolási százalékokat — Miért nem ismeri el az állam magára azt a kötelezettséget, amelyet minden munkaadóra kirovott? — Hogy tartozik az egész társadalomra az OTBA tisztviselőnek rossz, orvosnak veszélyes, kereskedőre, iparosra és gazdára káros átszervezési terve?

Vasárnap rendkívül fontos nap lesz a magyar orvosi kar egy páratlan érdekességű, a társadalmat és az orvosokat egyformán érdeklő küzdelmében. Az Országos Tisztviselő Betegápolási Alapnak az átszervezéséről, illetve arról van szó, hogy ennek az intézménynek a segítségével a pénzügyi kormányzat gyáriparosítja a tisztviselők betegápolását s ezzel végzetes csapást mér a most is igen nehéz helyzetben lévő orvosi karra. A magyar orvostársadalom példa nélkül álló fegyelmezettséggel és nemes önzetlenséggel ezt a kérdést elsősorban a közegészségügy szempontjaiból nézi és csak ennek figyelemmel tartásával hangsúlyozza a maga jogos ,minden tekintetben méltánylást követelő érdekeit. E héten az orvosszövetség budapesti és vidéki fiókjai egymásután foglalkoztak az OTBA üggyel és tárgyilagosan világítva meg a kérdésnek közegészségügyi vonatkozásait, már csaknem minden magyar orvos leadta szavazatát abban a kérdésben: kívánatos-e a köztisztviselők központi betegellátásának az a módja, amelyet a kormányzat életbe akar léptetni. A kérdés nagy érdekkel bir nemcsak a magyar orvostársadalom életlehetőségei és a köztisztviselői kar, hanem a közgazdaságilag egyre nagyobb szolidaritást vállalni kénytelen kereskedelmi ,ipari és mezőgazdasági rétegek számára is. Nem lehet közömbös ezek számára sem, hogy fogyasztó-rétegnek megmarad-e a magyar orvostársadalom, vagy pedig elszegényedvén, kikapcsolódik a nemzet közgazdasági vérkeringéséből.

A kérdés alapos ismerőjéhez, dr. Zempléni V. Gyula nőorvoshoz, a Magyar Országos Orvos Szövetség debreceni fiókjának ügyvezető-igazgatójához fordultunk, hogy a közérdekű kérdést világítsa meg a közvélemény előtt.

Miért szavazott külön az orvosszövetség debreceni fiókja az OTBA ügyében?

— A Magyar Országos Orvos Szövetség fiókjai — mondta dr. Zempléni — bizonyos autonomia keretében működnek. A Budapesten lakó orvosok egyesülete a BOSz., amely épúgy alosztálya az orvosszövetségnek, mint a debreceni fiók, amelybe tartoznak a Debrecenben lakó orvosok vagy a hajdúmegyei fiók, amelyben a Hajdúmegyében lakó orvosok működnek.

— Körülbelül két éve, amikor éppen Debrecenből indult ki kezdeményezés arra nézve, hogy országos jelentőségű ügyekben ne úgy történjék az egész ország orvosainak az akaratnyilvánítása, mint régen. Régebben ugyanis kongresszust hívtak össze és a szavazást csak azok gyakorolták, akik el tudtak menni a kongresszusra. A Debrecenből kiindult kezdeményezésre az országos szövetség új szavazási rendszert léptetett életbe, amely szerint minden országos jellegű kérdésben a szövetségnek minden egyes fiókja önállóan szavaz, a szavazatokat aztán felküldik Budapestre, ott is bontják fel a lezárt borítékokat s összesítik az egész ország orvostársadalmának szavazatait. Ilyen országos jellegű kérdés az OTBA ügy is.

— A debreceni fiók 7-én, vasárnap tartott rendkívüli közgyülésén adta le szavazatát az OTBA kérdésben, valamint a központi tisztikarban megüresedett helyekre a tisztújítás dolgában.

— Az OTBA ügyét az egész orvostársadalom annyira fontosnak tartja, hogy például a debreceni fiók 136 tagja közül csaknem száz szavazott le. A szavazás úgy a tisztújítás, mint az OTBA ügyében zárt borítékokban beadott szavazólapokon történt s így azt, hogy mi a debreceni fiók véleménye az OTBA kérdésben, csak a Pesten történendő szavazatbontás után fogjuk megtudni. De senkisem tartja vitásnak, hogy úgy Debrecenben, mint az egész országban, az egész orvostársadalom helyesselni fogja az igazgatótanács álláspontját.

— Az igazgatótanács ugyanis az OTBA ügyben két kérdést tett föl, amelyekre minden orvosnak szavaznia kellett:

Orvosszövetségi tag nem fogadhatja el az OTBA orvosi állásait

1. helyesli-e a MOOSz elnökségének és igazgatótanácsának az OTBA átszervezés ügyében a pénzügyminiszterhez intézett előterjesztését és azt alapul elfogadja-e?

2. helyesli-e az elnökségnek az igazgatótanács határozata alapján az OTBA rendelő intézeteinél szervezendő orvosi állások elfoglalása ügyében kiadott tiltó határozatot?

— Az Országos Tisztviselői Betegápolási Alapot a minisztérium úgy akarta átszervezni, hogy

a fővárosban és a nagyobb vidéki városokban rendelő intézeteket állit fel.

Ezekben a rendelőintézetekben a fizetésükből levont járulék ellenében a tisztviselők jogosultak a rendelőintézetben fixfizetéssel alkalmazott szakorvosokat igénybevenni speciális szakmákba tartozó betegségek esetén. Ez a megoldás

nem gondoskodik az otthon fekvő, tehát a rendelőintézetekbe bemenni nem tudó betegekről, valamint nem gondoskodik a tisztviselői karnak arról a nagy tömegéről sem, amely nem a fővárosban, vagy nem a nagyobb vidéki városokban lakik.

Az állam ismerje el magáranézve a munkaadó kötelezettségét

— Ezzel szemben az orvasszövetség azt javasolta, hogy ismerje el az állam magára nézve is kötelezőnek az 1921. évi XLVI. törvénycikk világos rendelkezését, mely szerint

a munkaadó ugyanannyival tartozik a betegbiztositás terheihez hozzájárulni, mint az alkalmazott.

Ha az állam ezt elismrené, akkor a rendelkezésre álló összegből bőven telnék arra, hogy az ország egész tisztviselői kara — kivétel nélkül, akár városban, akár faluban lakik — szabadon választott orvossal és minden betegségében gyógykezeltethetné magát, akár járó, akár fekvő beteg.

— Tett a szövetség egy közvetítő javaslatot is: Ha az állam elzárkózik a reá háruló arányos teher viselésétől, akkor

ne 1 százalékos levonással csináljon félmunkát, amely nem jó sem a tisztviselőknek, sem az orvosoknak, hanem vonjon le betegápolásra 2 százalékot, a tisztviselőktől

és abból is megoldja az orvosszövetség szabadorvosválasztás utján a tisztviselők gyógykezelését. Mindössze azt kötötte ki a szövetség, hogy a minimális alapdíjért csak a kistisztviselők kategóriáját gyógykezelhetik az orvosok, míg azok a nőtlenek, akiknek havi fizetése a 200 és azok a családosak, akiknek fizetése a 300 pengőt meghaladja, a szövetség által megállapított minimális, díjtételekkel tartoznak kiegészíteni a megfelelő arányban az orvos honoráriumát. (Ez azonban nem rótt volna komoly terhet a magasabb fizetési osztályuakra sem, míg a kistisztviselők díjtalan kezelésével a kérdés szociális szempontból nyert volna kielégitő megoldást.)

— A minisztérium eddig mereven megmaradt a maga elgondolása mellett, annak dacára, hogy a rendelőintézetek által eszközölt megoldás — mint kifejtettük — a tisztviselők gyógykezelését sem szolgálja teljes mértékben,

az orvostársadalomra viszont a tisztviselő-betegek elvonása által exisztenciális csapást jelent.

Harc az orvosi közüzem ellen

— Az egész társadalom ismeri azokat a harcokat, amelyek folynak a trösztök és kartellek ellen, a közüzemek ellen. Nyilvánvaló, hogy ha például Budapesten az egész tisztviselői kar szakmai gyógykezelését 40 fix fizetésű, a rendelőintézetben dolgozó orvosra bizzák, az nem egyéb, mint egy ujabb közüzem, amelyik többezer orvos munkáját összpontosítja 40 kézben. Hogy ezekben

a gyáriparszerüen működő és tömegmunkát végző rendelőintézetekben nem lehet egyéni gyógyítómunkát idealisan kifejteni,

az vitán felül áll.

— A karoknak egyik mellékkörülménye, hogy dr. Csilléry András lemondott az országos szövetség elnöki tisztéről és helyére az éppen most folyó szavazás valószínüen egyhangulag dr. V e r e b é l y Tibort, a világhirü budapesti sebészprofesszort fogja megválasztani. Verebély ugyanazt az álláspontot fogja képviselni, amelyet Csilléry képvisel. Január 14-én fog lezajlani még egy kontradiktorius kongresszus, ott lesz egy nagy vita az OTBA kérdés körül. Ezen Debrecenből is többen résztvesznek, dr. Hü tl Tivadar professzor, a debreceni fiók elnökének vezetése alatt.

— Csilléry András különben az országos szövetség lapjának legutóbbi számában, amelyben mintegy elbucsuzik a szövetség elnöki tisztjétől, kibontja a zászlót arra nézve is, hogy maga a szövetség akarja országosan megoldani a kötelező betegbiztosításba be nem vont társadalmi rétegek magánbiztosítását. A kérdést hivatásos biztosítóintézetekkel karöltve úgy akarja a szövetség megoldani, hogy egyuttal

az orvosok önmagukat és családjaikat is biztosíthassák betegség, elemi károk, szavatosság és halál esetére is.

Főlerakat:
BÁRÁNY RÁDIÓHÁZ,
Szent Anna u. 1.
Csillárok, villamycikkek bámulatos olcsón

Ezzel a szövetség elejét venné annak, hogy a magánbiztosítás ne kerüljön tisztán nyerészkedő és üzleti alapon megalakult magántársaságok kezébe.

Segitsen a társadalom az orvosi közüzem ellen folytatott harcban

Eddig dr. Zempléni V. Gyula érdekes nyilatkozata, amelyből a debreceni közönség érdekesen tanulmányozhatja a gyáriparszerüen dolgozó közüzemek új térre való behatolását is. Világos, hogy az orvosok részén van az igazság ebben a kérdésben, amikor a tisztviselők betegápolásának jóságát és magasszinvonalubb voltát akarják biztosítani, de az ő oldalukon áll az igazság akkor is, amikor a saját exisztenciájukat védik. Mit szólana Debrecen sok ezer kisiparosa ahoz, ha Debrecenben minden szakmában hatalmas tömeggyártásra berendezkedett Batarendszerű üzemek alakulnának meg?

Más kérdés aztán, hogy az igazság érvényesülhet-e az orvosok harcában akkor, amikor

a pénzügyminisztérium már házat is vásárolt az OTBA budapesti rendelőintézetének

és ezáltal mintegy kötelezve érzi magát arra, hogy álláspontjához makacsul ragaszkodjék.

Bizonyos azonban, hogy ezt a szép és nemes küzdelmet nem nézheti tétlenül az a társadalom sem, amelynek becses az orvosok exisztenciája. Debrecenben például hány iparos és hány kereskedő érezné meg igen súlyosan, hogyha a debreceni orvosok megélhetésére egy itt felállítandó tisztviselői betegrendelő intézet erős csapást mérne. Amint a tisztviselői fizetések csökkentése ellen egyértelmüen tiltakozik az egész kereskedő és iparososztály, úgy

bele kell szólania az orvosok létalapjának kérdésébe a kereskedelmi, az iparos, sőt a gazdaérdekképviseleteknek is.

Ha a debreceni orvos nem ad munkát az iparosnak, nem vásárol a kereskedőtől és kiesik a mezőgazdasági cikkek fogyasztásából, súlyos kár éri az orvosi exisztenciák összeomlása által a debreceni iparost, a debreceni kereskedőt és a debreceni gazdát is. Az itteni érdekképviseletek, amelyeket a súlyos idők eléggé megtaníthattak a társadalmi szolidaritás elvének tiszteletére, ebben a kérdésben utat mutathatnak az egész ország számára, hogy miként kell a fogyasztó rétegek vásárlóképességének megóvása által szolgálni a nagy közösség érdekeit, miként kell tiltakozásukkal erősíteni egy jogtalanul és oktalanul veszélyeztetett társadalmi ország igazságait. Reméljük, hogy ez a tiltakozás a magyar orvosi kar mellett, a közgazdaság és a közegészségügy érdekében nem késik soká.

THURY LEVENTE

Ha jó tüzelőanyagot akar, megbízható cégtől, úgy vásároljon a

Békési és Lőw

tűzifa- és szénkereskedőtől.

Telep: Bánffy u. 4.
Telefon: 19—45. sz.

Elsőrendű, száraz tűzifák és házi szenek.

Házat keresnek megvételre tőkeerős egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házát? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál. **40 fillérért 2 napilapban jelenik meg hirdetése,** ha nálunk adja fel.

TEL. 12 44 TEL. 12 44

BÁLI UJDONSÁGOK

naponként érkeznek

Petrik Károly

női és férfi divat üzletébe, Szent Anna u. 5.

Fémszövetek strass és fémklippek, csatlok nagy választékban

Vasárnapi terefere

BUKARESTI EMLÉK

A világsajtót bejárta a hír, hogy az új román hadügyminiszter szigorúan eltiltotta a hadsereg tisztjeit a rúzs, púder és a fűző használatától.

Elképzelni is szörnyű, hogy ez a drákói szigorú rendelkezés mekkora félháborodást és elkeseredést okozhatott odaát, a havasok táján.

Még szerencse, hogy a miniszter nem rendelte el a kötelező mosdást és a fürdőt is a tisztjeinek, mert különben nyilt forradalom tört volna ki. Hát ha még a fogkefehasználat is parancsba jött volna!? Tudom Isten, hogy már lángban állna Románia négy sarka. A saját tisztjeik gyujtották volna fel.

* * *

Tízesztendővel ezelőtt Bukarestben jártam. Európa szemétdombján, ahol a Museul Nationaltól kezdve, a király személye körüli miniszterig minden tárgy és minden személy megvásárolható, csak éppen az árak különböznek. A Cismigin kertben sétáló repedtkombinéjú szép leánytól a Calea Victoriei elegáns kocsikorzón levegőző bojárhercegnőig 30 leitől 500,000 leig mindenkinek meg van a tarifája. Három kiló tízdollárosért megvehetem a királyi palota épületét a teljes személyzettel, húsz kilóért ideadják az államvasútakat, egy tarisznya aranyért pedig az antiszemita és magyarüldöző Vasgárdából holnapra zsidó és magyarvédő őrséget csinálhatok.

Ki ad többet? Ez Nagyromániának jelmondata. Pénzért bármily mennyiségben kapható szerelem, pénz, karriér, becsület, tisztesség, haza, jövő, gyermek, testvér, szülő, főállamügyész, sarkirendőr és lelkiüdvösség.

* * *

Egyik este egy már régebben lent élő kollégám ezt mondta vacsora közben:

— Ma elviszem a Feminába. Amit ott látni fog: az Bukarest tömény kivonata. Ha a Feminát spirituszba el lehetne tenni, száz év mulva a tudósok kísérteties pontossággal demonstrálhatnák vele, hogyan nézett ki a mai Bukarest.

A tavaszi este szédítő forgatagában száguldott velünk a taxi a belváros kacskaringós uccáin keresztül, amelyek oly szükek, hogy egy kisportolt bolha kényelmesen átugorhatja és oly büdösek, mintha a házak Pusztadőri sajt-téglákból épültek volna.

A Strada Eftimire végén, a Theatrul National közelében kék és vörös színben lángoló neoncsövek nyilalták a fényt: Femina. Az ucca két oldalán autópark, a bejáratnál operettszerű portás, a ruhatárban livrés inasok, a foyerben délszaki növények, a nézőtéren tompa hangulatvilágitás, rózsaszín selyembéléses páholysorok elhúzható függönnyel, plüsszőnyeges folyosók elzárható szeparékkal és a terem végén fényben szikrázó rivalda, amelyen éppen három Szerecsen-uccai „délamerikai" sisters ropott egy táncot, amely a csürdöngölőnek és a kánkánnak bizarr keveréke volt. A lányok öltözéke egy flitteres melltartó, egy flitteres alsónaprád és egy flitteres tánccipő volt. Lent, a terített asztalok körül és fent a páholyokban Levante salakja hörpölte a pezsgőt, falta a kaviárt, a majonézt, a humárt, a sós mandulát. Festettbajuszú tábornokok, frakkos kopasz spekulánsok, fezőrök, panamisták és egyéb politikusok s miniszteriális urak vidultak derékig lemeztelenített hölgyeik mellett. Az aranypaszomántos livréju pincérek nesztelenül suhantak a vastag szőnyegeken, párisi parfőmfantáziák úsztak a légben az egyiptomi cigaretták és a mosdatlan nyakak és karvégződések naturalista gőzeivel keveredve. A zenekarban nyolc kisuvickolt képü néger boy örjöngött a hangszerekkel, a menyezeten propellerek forgattak, gyúrták, dagasztották a különböző illatoktól terhes levegőt.

Amint leültünk, a pincér már hozta a pezsgősvedret, poharainkban habzott a Roederer fanyar, aranysárga nedüje. A Feminában az első üveg pezsgőt sohsem kell megrendelni. Aki elfoglal egy asztalt, legalább egy üveg külföldi pezsgőt köteles bontatni. Ez az antré.

A kollega hagyott szemlélődni, de a harmadik pohárnál megszólalt:

— Most már ismeri a pofákat. Tehát vegyük sorra őket. A földszinti bal 1-es páholyban az a parókás generális az összes katonakórházak parancsnoka. A kontinensen rekordot javított. Ő a legfőbb katonaszabadító. Havonta legalább 500 „harcos" menekül a hadseregből a segítségével. Átlag ezer lei a fejadag. Az öreg idült alkoholista. Az a két nő vele, anya és a leánya. Mindkettő a szeretője. Minden este itt dorbézolnak. A fess mama a néger dobosba szerelmes, a leány pedig a szeparék főpincérjébe, aki egy emigráns orosz gróf. A mellettük levő páholyban ülő monoklis ifjú vállalkozó. Ez itt azt jelenti, hogy kijáró. Megfelelő sápért kihozza az életfogytiglani kényszermunkára ítélt fegyencet, bányakoncessziót szerez, vámmentességet jár ki, elad 100 vagon nem létező gabonát, megvásárol hitelbe 10,000 hold nem létező erdőt, tengeri hajót közvetít, amit még meg sem építettek, gyárat gründol, amelynek sem falai, sem ablakai, sem gépei, sem munkásai nem lesznek. Hogy lehet ez? Öt évvel ezelőtt még vidéki díjnok volt, de a húga itt árult virágot a Feminában, beleszeretett a sziguranca-főnök, összeköltözött vele és most a hajdani díjnok a domnu chéf strohmannja, együtt kötik az üzleteket. Fent a jobb hetes páholyban az a felékszerezett karvajarcú öreg dáma híres leánykereskedő, belföldön a legmagasabb köröket szolgálja ki, diáklány, kikapós menyecske, drámai hősnő, operai énekesnő mindig van nála raktáron, csak a legprímább árú, párisi toalettekben, több nyelvet beszélnek, ártatlanok felhajtásában direkt speciálista, a selejtesebb anyagot külföldre szállítja. Ott, a jobb kijárat melletti asztalnál, amelyen az a gyönyörü orchidea csokor pompázik, ül az a nagyon kövér, lógó bajuszú . . .

Mindnyájan balra fordultunk. Sarkantyúpengés cincinező zenéje hallatszott. Tiszti társaság érkezett. Öt tiszt. Legelöl egy hórihorgas, lakkcsizmás, érdemrendekkel megrakott mellű fiatal őrnagy, utána négy még fiatalabb tisztecske. Messzire büzlött belölük a cujkaszag. Vacsora előtt valahol nyilván teleszopták magukat cujkával, a nemzeti italukkal, a legalávalóbb bundapálinkával, amely az alj-szilvának az egyszer fözött cefréje és forrón kortyolják. Hangos beszédük az ének és a rikácsolás keveréke volt. Sasírozva lejtettek el az asztalok között, lemeztelenítő élességgel mustrálták a hölgyeket, pápá-t intettek jobbra-balra, az olajtól csepegő, símáranyalt hajuk visszaverte a csillárok fényét s a szájuk szélén úgy fityegett a cigaretta, mintha minden pillanatban le akarna esni, kezükben kecsesen lóbálták a lovaglópálcát.

Mindenki feléjük fordult. A nők éhes pillantásokat dobtak feléjük, a férfiak kissé irígyen nézték a feszülő uniformist s a báli cotillonszerű ordókat.

A zenekar mellett ültek le. A színpadon egy kigyótáncosnő vonaglott, aki a saját tomporát csókolta és úgy mászott, ugrált, mint egy kecskebéka.

Az őrnagy feldobott egy marék rózsát. Jó ötlet. Megtapsolták. A kígyónő éppen egy dupla vizesnyolcast görbített a tagjaiból, nehéz póz volt, de elbüvölten mosolygott a ráhulló rózsák alatt. Lekiáltott félhangosan:

— Merci, Gyorgyike!

Újabb taps. Emelkedet a hangulat. A tisztek félretolták a pezsgőt. Sürü diópálinkát ittak.

— Kolléga úr — sugtam a cicerónémnek —, ezek a tisztek úgy néznek ki, mint a kirakat-bábuk.

— Persze — felelte mosolyogva —, hiszen füző van rajtuk, amely csményien karcsúra préseli az alakjukat. Nagyanyáink hordtak valamikor ilyen halcsontos szörnyetegeket, hogy divatos darázsderekuk legyen. Most a hadsereg tisztikarában a darázsderék a divat. Le sem tudnak hajloni a miederben, azért járnak ilyen peckesen.

— De miért olyan lárvaszerü az arcuk?

— Miért? Hát nem látta, hogy mind ki vannak festve. Festik a hajukat, festik a szájukat, az arcukat, az orrlikukat, a szemöldöküket, a szempillájukat és a festék felett vastag púderréteg fekszik. A lábukat természetesen nem festik.

— Miért?

— Mert az nem látszik. Éppen ezért nem is mossák. A lakkcsizmájuk ragyog, de tízet teszek egy ellen, hogy a zoknijuk rongyos. Az ingük selyem ,mert annak kilátszik a kézelője, de az alsónadrágjuk —

Rádió készülékek

Dynamikus hangszórók

Villanyszerelések

legjutányosabban

Borka és Biró

KOSSUTH UCCA 8. SZÁM.

Dijtalan bemutatás és felvilágositás.

ha egyáltalán van rajtuk — olyan rojtos, akár egy csipkesál.

— Pardon, kollega úr, valamit nem értek. Ha egy ember ennyire tisztátlan, akkor . . .

— Értem. No de ettől még járhatnak veszély nélkül társaságba, mert a legerősebb, legdrágább parfömöket használják. Feltétlenül több illatszert használnak el, mint fürdővizet.

Dús tálakat hordtak az asztalukhoz. A francia konyhaművészet csodáit.

— Biztosan nagy fizetésük lehet — jegyeztem meg.

— Ellenkezőleg! Ma este itthagyják legalább egy teljes havi zsoldjukat.

— Tehát? . . .

— Tehát az örnagy úr, aki repülőtiszt, jó beosztásban van. Ő az állam szakértője. Ő veszi át a külföldről rendelt hadirepülőgépeket.

— Vagyis?

— Vagyis a külföldi gyárak a legselejtesebb szemetet sózzák az állam nyakába. Minden hétre akad egy-egy halálos zuhanás. De az örnagy kártyázhat, ihat és szerelmeskedhet, amennyit akar. A revolvertáskájában fegyver helyett ezerleieseket hord.

— Hogy létezik ez?

— Úgy, hogy a nagybácsija a külügyi államtitkár.

— No és a többi tisztecskék?

— A többi? Az a szőke tömzsi fiú például a VIII. hadtest szénabevásárlója. Tudja mit jelent ez? Azt, hogy a VIII. hadtest gebéi a csontig soványodtak, de a kapitány úr luxusautón jár és nagy tételekben lóversenyezik. A jobboldalán ül az a cigányarcú, duzzadtajkú tiszt, aki a csendőrségi gazdasági hivatalának az ellenőre, vagyis a legénység minden harmadik hónapban kap egy havi zsoldot.

— Ez is lehetséges?

— Miért ne? A papája a csendőrségi főparancsnok. Az öreg házakat, a fia lányokat vásárol. Ő a legbőkezűbb kliense a találkahelyeknek. Az asztal végén az a cvikkeres, kopaszodó tiszt pedig egy katonai ügyész. Politikai perekben speciálista. Ez a legzsírosabb poszt a hadbíróságon. Annyit kereshet,

Jön! Jön

amennyit akar. És ő mindig sokat akar . . . Folytassam?

— Köszönöm — intettem elhárítólag.

Vége a műsornak. Lent a világító üvegparketten megkezdődött a tánc. Az örnagy a kígyótáncosnővel táncorgott, a repülő a hasbeszélőnővel, az ügyész a kötéltáncosnővel, a csendőr a trapézművésznővel, a szénabevásárló a mulatt stepptáncosnővel. Köröskörül ömlött az alkohol, a niggerek nyavalyatörős muzsikájától ízott a levegő, a szeparék ajtaján belülről kattant a zár, a fehérbóbitás virágáruslány már ötször eladta a készletét, a lánykereskedő matróna a Szerecsen uccai „délamerikai" táncosnővel tárgyalt a páholy mélyén és rövidesen híre járt, hogy a sistersoknek egy nagyon jó sanfranciskói házba kerített szerződést, egy vörös hangulaténekesnő pedig részegen sírva rikoltotta a legújabb érzelmes sanzont:

Domnisor si domnisoare,
Cumparat o mica floare . . .

* * *

Hajnalodott. Gyalog vágtunk neki az útnak a Hotel Splendid felé. Az uccasarkon katonai őrjáratba botlottunk. Magyarul beszélgettek. Román uniformis, Bukarest, ízes magyar beszéd. Mi ez?

— Adjon az Isten! — köszöntöttem rájuk.

Megálltak.

— Fogadj Isten! — felelt a járőrvezető.

A szívem körül valami melegség bizsergett.

— Maguk magyarok?

— Nem a' — felelte tréfásan —, hanem székelyek. Tiszta székelyek vagyunk, uram. Itt szógájjuk le az időt, instállom.

Egy kis csend.

— Hát az urak merre valósiak? — kérdezte és fürkészve az arcunkba nézett.

— Túl a határról.

— Csakugyan, instállom?

— Csakugyan.

Lehajtotta a fejét.

— Hát most mi tartjuk itt a rendet ebben a városban. A katonák fele magyar. Mindig minket járőröztetnek, mert mi tudjuk, hogy a parancs, az parancs, osztán nem ülünk be kocsmázni, hanem csellengünk egész éjjel.

Körülnézett, nem-e jön valaki. Aztán közelebblépett.

— De azért, instállom, csak magyarok vagyunk mi. Igaz-e fiúk?

— Igaz! — zümögte a kórus a háta megett.

— Beletörődtek ebbe a sorsba? — faggattam.

— Hát ha muszáj, akkor muszáj, instállom. Meg osztán van egy haszna is. Nékünk is puskát adnak a kezünkbe. Kitanítanak minket, hogy kell bánni véle. De tetszik tudni, instállom, a puska furcsa jószág. Ma jobbra tarthatom a csövit, úgy sütöm el. De hónap, ha kell, hát fordulok egyet, osztán balra tartom, instállom. Visszafelé . . .

— Hehehe! — a kórus nevet. Egy véleményen vannak vele, úgy látszik.

— No, Istennek ajánlom . . .

Kezelünk. A szeges bakkancsok továbbkopoknak Bukarestben.

Itt most eső szitál. És lehet, hogy a Királyhágón túl most kél a nap és ráragyog az árva Tiszára és a rab Dunára.

FARKAS LAJOS

Ahány fillérrel

drágább a Tungsram izzólámpa, mintegy ismeretlen silány gyártmány, annyi pengőt takarit meg áram-fogyasztásán. A modern Tungsram lámpán a fényteljesitmény nagyságát lumenegységekben feltüntetjük. Csak lumenjelzésü izzólámpát fogadjon el!

TUNGSRAM

Súlyos visszaélésekre jöttek nyomára Debrecenben az őstermelői kiviteli engedélyek kapcsán

Igen sok engedélyt nem a gazdák kaptak meg, hanem azok illetéktelen exportőrök kezébe kerültek — A gazdákat súlyos kár érte a visszaélések miatt

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara a Külkereskedelmi Hivatallal együtt megdöbbentő ügyben folytat vizsgálatot Debrecenben és a Tiszántúlon. Arról van szó, hogy

a HAVAS

a sertéskiviteli engedélyek kapcsán visszaélések történtek és ezeknek során súlyosan megkárosították a gazdákat,

ami éppen Debrecenben és a Tiszántúlon annyival súlyosabb eset, mert hiszen tudvalevő, hogy a debreceni gazdák ennek ellenére, hogy a természeti csapások minden más országrész lakóinál nagyobb mértékben sújtották őket és hogy földrajzi fekvésüknél fogva hátrányosabb helyzetben vannak a dunántúliaknál, a kiviteli engedélyekben sokkal kisebb mértékben részesültek, mint kellett volna.

Most azután az derült ki, hogy

az őstermelőknek járó kiviteli engedélyeket dugexportőrök szerezték meg és a kivitellel elérhető nagyobb hasznot ők vágták zsebre

és a gazdának csak az itthoni lenyomott árak jutottak. A kiviteli engedélyeket tudvalevően a Külkereskedelmi Hivatal adja ki, de egyben ellenőrzi is, hogy az engedélyekkel nem történik-e visszaélés. Egy ilyen ellenőrzés alkalmával a Külkereskedelmi Hivatal emberei lejöttek Debrecenbe az egyik kiadott kiviteli engedély felhasználását ellenőrizni. Az engedményes a Külkereskedelmi Hivatal embereit kivitte egy sertéshízlalóba azzal, hogy az az övé és megmutatta a hízlalót és a sertéseket, mint a sajátját. A beszélgetés közben azonban

az engedélyes egyszer elszólta magát és ekkor kiderült, hogy az engedélyesnek a sertéshízlalóhoz

téli vásárja

és a sertésekhez semmi köze sincsen, mert azok egy gazdálkodóé.

A kiküldöttek ekkor nyomozni kezdtek a többi debreceni engedélyes kezéhez jutott kiviteli engedélyek iránt is és így a legrövidebb idő alatt

négy olyan esetre jöttek rá, amelyekben a kiadott kiviteli engedély nem őstermelő kezéhez jutott és az engedélyt kupecek és illetéktelen emberek használták fel.

Minden ilyen esetben az őstermelő vagononként 1200 pengővel károsodott meg, mert ennyivel magasabb összeggel értékesíthette volna sertéseit, mint ahogy idehaza eladta az illetéktelen kiviteli engedélyeseknek.

Ezek a visszaélések most az összes hatóságokat foglalkoztatják. A város felíratot küld ez ügyben a Külkereskedelmi Hivatalhoz és a kereskedelemügyi miniszterhez. De foglalkozik a dologgal a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara is, amely a Külkereskedelmi Hivatallal együtt vizsgálja most a dolgot. A Mezőgazdasági Kamara elnöke maga is, báró Vay László főispán, aki tudvalevően nagy mértékben szívén viseli a gazdaérdekeket, maga is foglalkozik a kérdéssel, sőt már egy tervezetet is dolgozott ki, amelyet felterjeszt a kormányhoz és amellyel azt célozza, hogy minden ilyen visszaélésnek elejét vétessék.

Kilenctagú tolvajbanda a bíróság előtt

Két nappal ezelőtt egy kilenctagú tolvajbandát tett ártalmatlanná a rendőrség és a beismerő vallomásuk folytán gyorsított eljárás alapján szombaton már a törvényszék ítélkezett felettük. Jankovich egyes bíró *Kis* Kálmánt négy hónapi, *Czirják* Jánost, *Kis* Istvánt, *Préda* Imrét és *Iván* Imrét két hónapi, *Szabó* Györgyöt és *Oláh* Gyulát egy hónapi, *Rácz* Istvánt és *Gerák* Józsefet egy hónapi és tizenöt napi fogházra ítélte.

Február 11-én lesz az idei Görbe Éjszaka

A báli szezon legsikerültebb mulatságai közé szokott tartozni a debreceni újságírók által rendezett Görbe Éjszaka, melyen évről-évre ezrek és ezrek vesznek részt. Az újságírók az idén is megrendezik a Görbe Éjszakát annál is inkább, mert a báli idény nem bővelkedik nagyobbszabású mulatságokban.

Az idén a Görbe Éjszaka feb-

mint még SOHA!

ruár 11-én, vasárnap lesz és a rendezőbizottság még az eddiginél is nagyobbszabású, rendkívül szórakoztató farsangi mulatságot készít elő.

A rendezőség számol a nehéz gazdasági helyzettel és ezért a belépőjegy árát, mely a nagyszabású mulatság minden részletére érvényes, 1.20 pengőben állapította meg. Hasonlóan olcsó lesz a páholyjegyek ára is.

A mulatsággal kapcsolatban, mint az már szokásban van, a rendőzég kiadja az Ujságírók Ujságát.

Hatóságilag engedélyezett végkiárusitás

Blumenstein Vilmos
rőfös- és rövidáru cégnél
PIAC U. 14. (Arany Bikával szemben)
Berendézés eladó!

Balkányi Kálmán negyedszázados jubileuma

Balkányi Kálmán, az OMKE igazgatója, érdekképviseleti tevékenységének huszonötödik évfordulójához jutott el. A krónikás hiába próbálná ünnepi ruhába öltöztetni szavait, Balkányi Kálmán puritán alakja visszautasitja a jubileumi ünnepélyességet. Ez a harcos ember nem szereti a bókokat. A hatalmas tábor, küzdelmeinek és sikereinek tanuja, emberségének ismerője, hiába kér részt az ünneplésből. A magyar kereskedelem legfeljebb, ha önmagát ünnepli ez évfordulón és jól is van igy, mert a magyar kereskedelem és Balkányi Kálmán egy. Ha Balkányi Kálmán huszonötödik évfordulójához ér közéleti munkájának, a magyar kereskedelem viszont öntudatra ébredésének és nagykoruságának negyedszázados jubileumát ülheti meg. Mert Balkányi Kálmán zsenialitása, rettenthetetlen bátorsága ébresztette öntudatra a magyar kereskedelmet, mint polgári osztályt, az ő személyes munkájának köszönhető, hogy a magyar gazdasági életnek ez a számottevő ága szalonképessé lett a magyar közéletben.

De ez országos érdekü körülményeken tul Debrecennek külön ünnepe a jubileum. Balkányi Kálmán Debrecen szülötte, szellemisége tőről szakadt, hamisitatlan debreceni szellemiség, amely az évszázados tradiciók tiszteletet szivta fel, de azt rebellis bátorsággal egésziti ki városi világnézetté. Olyan családból származik, amely a polgári osztály keletkezése óta vezető szerepet vitt s modern közgazda volt már abban az időben, amikor Debrecen még nagyon a maradandóság városa volt. Nagyapja dr. Popper Alajos, a legendáshirü aranydiplomás orvos. Anyja a debreceni zsidó nőegylet elnöknője, igazi kultúrdáma. De maga Balkányi Kálmán sem szakadt el soha teljesen Debrecentől. Ma is érdekli minden, ami itt végbemegy, olvasója az összes helyi lapoknak és ismerője minden közéleti eseménynek, személynek, ha Debrecen sorsában alakitó szerepük van. Cikkeiben, egyéb irásaiban is gyakran idézi Debrecent.

Tisztelői ünnepséget akartak rendezni, de ő elháritotta ezt a gesztust. Dr. Hegedüs Lóránt v. pénzügyminiszter ekkor élére állt egy bizottságnak, amely kiadja Balkányi Kálmán emlékiratait. Ismerve kiváló irói tulajdonságát, biztosra vesszük, hogy ez a könyv egyike lesz a leglebilincselőbb olvasmányoknak.

A magyar közélet elcsendesedett. Nyugalom ül a sáncokban, sajnos, nem a jólét nyugalma, hanem a kétségbeesésé. Soha olyan nehéz sora nem volt küzdő, akaró közéleti egyéniségnek, mint ma, a tehetetlen dermedtség éveiben. Balkányi Kálmán útja nem a pihenés és méltóság sáncai felé vezet. A magyar kereskedelem társadalmi és közéleti emancipálásának kiharcolója tovább harcol. S ehhez a további küzdelemhez kiván neki e napon szerencsét, egészséget, akaraterőt a debreceni kereskedelem testvéri tábora.

— **Műsoros est a KIE-ben.** Vasárnap este 8 órai kezdettel az egyesület Piac ucca 36. szám alatti helyiségében műsoros estet rendez a KIE, gazdag és tartalmas programmal. Vetített képek, előadások, szavalatok. Mindenkit szeretettel vár a rendezőség.

Baltazár püspök előadása ma délután lesz a Kollégiumban

Dr. Baltazár Dezső püspök, a felsőház tagja ma, vasárnap délután 5 órakor tartja nagysikerünek ígérkező előadását a Kollégium dísztermében, a magyar protestántizmus küzdelmeiről a területi integritásért.

Az előadás nyilvános és arra minden érdeklődőt szívesen lát a rendező Debreceni Reform Társaság.

A püspök ebben az előadásban a Reform Társaság felkérésére főleg saját élményeit fogja elmondani azokból az utazásokból, melyeket a magyar igazság terjesztése céljából tett Amerikában, Angliában és Franciaországban.

Az előadás iránt széleskörökben nagy érdeklődés nyilvánul és a rendezőség kéri a résztvenni óhajtókat, hogy pontosan 5 órára szíveskedjenek helyeiket elfoglalni.

Letartóztatta a budapesti rendőrség a Független Ujság által leleplezett szélhámos „császári és királyi kamarás"-t

A „kamarás vezérigazgató" a nem létező Terra tiszaszabályozási társaság neve alatt akart szélhámoskodni Debrecenben — A szélhámos 13 és fél évet ült már börtönben

A Független Ujság röviddel ezelőtt nagy feltűnést keltő cikkben számolt be legelsőnek arról, hogy a Terra című munkástoborzó társaság egyáltalán nem létezik és akik a Tisza szabályozására munkásokat szerződtettek, közönséges szélhámosok voltak. A Terra igazgatója egy magát *Rády* Andor Gusztávnak nevező állítólagos császári és királyi kamarás volt, akit mindenütt méltóságos úrnak tituláltak. A Független Ujság cikke derített aztán fényt arra, hogy

a Terra című vállalat nem a Duna Tisza köze csatornázására, hanem a munkások kizsákmányolására alakult.

A debreceni rendőrség nyomozást indított az ügyben, de

Rády és a vállalat egy mások tisztviselője megszökött a városból.

A rendőrség ekkor a budapesti főkapitánysághoz intézett megkeresést, amely

szombaton délelőtt elfogta Rády Andor Gusztáv nyugalmazott gazdasági intézőt, akiről kiderült, hogy azonos azzal a Rády Andor Gusztávval, aki Debrecenben császári és királyi kamarásnak adta ki magát.

A főkapitányságon Rády azt adta elő, hogy komoly tervei voltak egy Duna—tiszaközi csatornázó és lecsapoló vállalat megalakítására. Holland tőkésekkel kezdett tárgyalásokat és vállalkozása élére *Zatureczky* György gróf volt kormánybiztos-főispánt és *Karner* István kormánybiztost akarta megnyerni. Természetesen az egészből egy szó sem volt igaz.

Utánanéztek előéletének és kiderült, hogy

a 45 éves nyugalmazott gazdasági intéző már hatszor volt büntetve csalásért, sikkasztásért és okiráthamisitásért s eddig összesen 13 évet és 5 hónapot ült börtönben.

Annakidején országos felháborodást keltő hadikölcsön-szélhámosságokat követett el, amiért szintén súlyos büntetést is kapott.

Más alkalommal Berlinben állított fel reklámirodát, itt is szélhámosságokat követett el és egy budapesti bank is feljelentette csalás miatt.

Egy alkalommal a ráckevei csendőrség fogta el, Rády ekkor öngyilkosságot kísérelt meg a csendőrség fogdájában.

A rendőrség nagy erélyel folytatja tovább az ügyben a nyomozást.

KÖZLEMÉNY A TAKARÉKOSSÁGI KÖNYVECSKÉKKEL VÁSÁRLÓK FIGYELMÉBE!!

Tisztelettel hozzuk nb. tudomására, hogy a

Schön Sándor cég

FERENC JÓZSEF UT és CSAPÓ UCCA sarok, speciális kesztyü és orvosi cikkek szaküzletével a TAKARÉKOSSÁG kiszolgáló cégei sorába visszalépett és a legnagyobb örömmel áll ujból rendelkezésére vásárló közönségünknek dús választékával és a legolcsóbb árakkal.

Kitünő tisztelettel:
TAKARÉKOSSÁG KERESKEDELMI R. T.
Debrecen, Deák Ferenc ucca 6. sz.

MODERN KÉPKERETEZÉS ÜVEGCSISZOLÁS, TÜKÖRGYÁRTÁS
Bergernél
Piac ucca

Az oláh iskolákban katonai előképzés lesz

Bukarest, január 13. A legutóbbi minisztertanács elhatározta, hogy az állam rendjének fokozottabb biztosítására az iskolákban bevezetik a katonai előképzést. Ezzel elkerülhetőnek tartják, hogy az ifjúság olyan szervezetekben vegyen részt, mint amilyen pl. a vasgárda.

Vasárnap lesz az Izraelita Nőegylet teaestélye

A debreceni Izraelita Nőegylet szokásos teadélutánjait ebben a szezonban olyan érdeklődés és siker kísérte, hogy ez a tény, valamint a tagok óhaja arra késztette az elnökséget, hogy januárban a kétórás, rövid teadélután helyett egy kiadósabb mulatságot, egy teaestélyt rendezzen. A „kiadósabb" szó azonban csak a mulatság tartamára értendő, mert ez sem fog több kiadással járni, mint egy teadélután: belépődíj most sem lesz, megjelenés hölgyeknek délutáni, férfiaknak sötét uccai ruhában. A mulatság január hó 18-án, csütörtökön este 9 órai kezdettel lesz megtartva az Arany Bika szálló üvegterme és Bocskay termeiben. A zenét kívánatra az üvegterem dísztermében jazz zenekara fogja szolgáltatni. Záróra éjjel 1 órakor, így a fiatalságnak lesz elég ideje a táncra. A nagy sikerünek ígérkező mulatságra a nőegylet elnöksége ezúton hívja meg az egyesület tagjait, ezeknek hozzátartozóit és jóismerőseit.

Háztartási alkalmazottat keres?
A leggyorsabban a Független Ujság apróhirdetése utján találja meg.

JANUÁR AZ OLCSÓSÁG HÓNAPJA.
Most igazán érdemes vásárolni!

Uridivat cikkek

FRESKÓ DIVAT ING új mintákban . . . 3.30 **2·48**
OKFORD DIVAT ING két gallérral igen jó mosó . . . . . 5.— **3·60**
FEHÉR PUPLIN ELEJŰ ING két gallérral 4.40 **3·80**
SZINES PUPLIN ING magas selyem fénnyel 5.80 **4·50**
HÁLÓING mosott siffonból szines disszel 3.80 **3·20**
HOSSZU NADRÁG erős köpperből gombos 3.30 **2·90**
RÖVID NADRÁG finom raye köpperből . 2.20 **1·80**
RÖVID NADRÁG szines sefirből gombos . 1.40 **1·20**
FLANELL PIYAMA finom, szolid csikokkal 5.50 **4·80**
DUPLA DIVAT GALLÉR modern fasonokban 0.55 **0·45**
MELEG NYAKSAL sötét szolid mintákkal . . . **0·96**
SZURKE ŐZBŐR KESZTYŰ garantált prima minőség . . . . . **6·30**

Harisnya, kesztyű, kötöttáruk

TÉLI NŐI HARISNYA divatos mogyoró szinekben . . . . . 0.88 **0·72**
FÉRFI SOKNI meleg tigris minőség . . 0.66 **0·48**
JÉGSOKNI divatos visszahajtással . . . 0.68 **0·45**
NŐI KESZTYŰ meleg béléssel . . . . 1.25 **0·98**
NŐI BŐRKESZTYŰ bélelt pécsi gyártmány . **3·96**
FÉRFI PULLOWER divatos ujjal és ujj nélkül 4.60 **3·90**
NŐI SMOKING KABÁT szép kimintázással 5.50 **4·50**
FÉRFI KÖTÖTT MELLÉNY finom jó meleg . . . . . 5.50 **4·50**
NŐI REFORM MELEG NADRÁG mintás flanellből . . . . . **0·96**
CSIKOS MÜSELYEM REFORM NADRÁG meleg béléssel . . . **1·88**
DIVATOS BLOUSOK fess fasonokban . 3.40 **1·96**
„SI" RUHA női és férfi zipzárral . . . 10.80 **9·80**

Méter áruk

MINTÁS CREPE DE CHINE szép mintákban **1·80**
NYERSSELYEM valódi hernyóselyem . . . **1·98**
CREP DE CHINE sima szinekben nehéz minőség **2·50**
„TUNISZ" tiszta gyapju női ruhaszövet . . . **1·80**
„ANGÓRA" tiszta gyapju divat szövet . . . **2·50**
SPORT FLANELL szép mintákban . . . . . **0·39**
BARSONY FLANELL ruhára és pongyolára . **0·72**
SZÖVET BARCHET gyógyönyörü szinekben és mintákban . . . . . **1·20**
MÜSELYEM új mintákban alkalmi ár . . . **0·78**
NANSOUK fehérneműre garantált színtartó . . **0·78**
MOSOTT SIFFON kelengyére prima minőség . **0·85**
ANGIN párnatoknak bőrerős minőség . . . . **0·88**

Különfélék

FUTÓSZŐNYEG modern csikozással 65 cm. széles . . . . . 1.60 **1·20**
FUTÓSZŐNYEG mintás és sima 90 cm. széles 2.30 **2·20**
STÓR FÜGGÖNY 150—250 es méret, csodaszép kivitelben . . . 7.20 **5·90**
GRENADIN kitünő minőség alkalmi árban 1.38 **0·98**
ETAMIN függönyre ajour csikkal és kockával 0.60 **0·48**
SZEMÉLYZETI PAPLAN kevert gyapottal töltve . . . . 6.90 **6·—**
DUPLA CLOTH PAPLAN fehér vattával töltve . . . . . 12.80 **9·80**
PAPLANLEPEDŐ zeimlis és sima prima minőség . . . . . 7.80 **5·90**
PÁRNAHUZAT prima siffonból gondos kidolgozással . . . . 2.80 **2·50**
SZÖVET ÁGYTERITŐ modern csikozással . . **4·40**
SZÖVET SEZLONTAKARÓ modern csikozással **5·40**
FLANELL TAKARÓ bársonyos minőség . . . **5·20**

Itt vágandó le!

„C" szelvény
Bevásárlásnál ezen szelvény ellenében január hóban kedves ajándékot adunk.

Csillag Testvérek
PIAC- és SIMONFFY UCCA SAROK

Javult Magyarország külkereskedelmi mérlege decemberben

Budapest, január 13. Magyarország külkereskedelmi forgalma az 1933. év december hónapjában a következő:

Decemberben a behozatal értéke 27 millió pengő volt (mult év december hónapjában 32.8 millió pengő). A kivitel értéke pedig 40.4 millió (36 millió) pengőt tett ki. Az e havi külkereskedelmi mérleg tehát 13.4 (3.2) millió pengő aktivummal zárult. 1933. évben behozatalunk 314.4 (328.5) pengő, kivitelünk értéke pedig 395.5 (334.4) millió pengőt tett ki. Külkereskedelmi mérleg 1932. év 6 millió pengős aktivumával szemben 81.1 millió pengő kiviteli többletet mutat.

— **Az új zsidótemető kérdése.** Az izraelita szent egylet már régebben kérelmet adott be a városhoz. E kérésben a szent egylet a köztemető Kassa úti oldalán 10 hold területet kért, örökhaszonbérbe. E területen létesítené az új izraelita temetőt, amelynek minden belső igazgatási ügyét autonom joggal a szent egylet intézné. Kérte még annak biztosítását, hogy a köztemető megszünése esetére a megszünést követő 30 év mulva se lehessen e területhez nyulni és az kiüríthető soha se legyen. Mielőtt az ügyet a döntő fórumok elé vinnék, a polgármester a beadványt tárgyalás végett kiadta a köztemetői bizottságnak.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Timár Ilát az oláhok kiutasították Aradról

Arad, január 13. A román színházi törvény szerint az erdélyi magyar színtársulatok 3—3 magyar állampolgárságú színészt is szerződtethetnek, akiknek azonban előre kell biztosítaniok a játszási engedélyt. A belügyminisztérium eddig a játszási engedélyeket minden január 1-én egyszerű kérés alapján meghosszabbította s a magyar művészekre vonatkozó játszási tilalmat csak a vendégszereplőkkel szemben érvényesítette. Aradon most nagy feltűnést keltett, hogy *Inculet* belügyminiszter, egy minisztertanácsi határozatra való hivatkozással rendeletet adott ki, amely szerint az aradi magyar színtársulat magyar állampolgárságú tagjainak:

Timár Ila primadonnának,
Somlay Julia szubrettnek és
Tunyoghy Péter bonvivánnak

játszási és tartózkodási engedélyük lejárt s így haladéktalanul el kell hagyniok Románia területét.

Az aradi magyar színház ezzel az intézkedéssel súlyos helyzetbe került, mert nincs remény arra, hogy rövid úton megváltoztassák a kiutasítási végzést, mivel a módosítást is csak egy újabb minisztertanácsi határozattal lehetne keresztülvinni.

Debrecen sz. kir. város szerződéses szállítója.
Kossuth ucca 3. **Telefon: 23—22.**
TEMETÉSEK — SZÁLLITASOK — EXHUMÁLÁSOK.
Kedvező fizetési feltételek. ●● Dijtalan költségvetés.
Tulajdonosok: **EKLI ÖRÖKÖSÖK és PUSZTAY JÓZSEF.**

Gyászrovat

Szabó Imre III. váltókezelő életének 66. évében elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz Köztemető ravatalozási teréből református egyház szertartása szerint tartandó ima után. Temetését Fehértói temetkezési vállalata rendezi.

Gunda Gizella temetése vasárnap délután 3 órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Özv. Pozsonyi Mihályné Gál Juliánna 83-ik évében elhunyt. Temetése ma, vasárnap délután három órakor lesz a Köztemető hármas sz. termében a ref. egyház szertartása szerinti ima után. Csurka „Kegyelet" temetkezési vállalat rendezi.

Kiss Juliánna, volt Szodray Istvánné 60-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután félnégy órakor lesz Köztemető másodosztályú ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerinti ima után. Lakás: Szeremlei ucca 15. Temetését Bartha vállalata végzi.

— **Akiknek a szivműködése rendetlen, szökődés nélkül ugy érhetnek el ötödnyi szélelést, ha naponta reggel éhgyomorra megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József" keserüvizet. Szivszakorvosok megállapitották, hogy a Ferenc József viz szivelzsirosodásnál és billentyühibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat.**

Beszélgetés egy lánnyal, akit férjhez akarnak adni

Nagyon személyes ügy — mondta barátnőm, — de talán mégis lehet róla irni. Kezd el igy:

Hallali... Megindult a hajsza egy lány után. Nyugodtan nőtt eddig, zavartalanul, örült minden centiméternek: annak, amelyikkel magasabb és annak is, amelyikkel karcsubb lett. A napoknak is örült: örömet hozott az egyik és bánatot vitt el a másik, (mert estére mindig el tudta feledni a rosszat, ami vele történt) míg csacska kisfiú szava a valóságra nem ébresztette: „A kisasszony felnőtt — mondta a gyerek; már nem fog nőni, csak öregedni." És a lány nagyon elszomorodott.

Most vége — gondolta. Kinőttem a gyerekruhákból és nem lesz többé kinőtt ruhám, legfeljebb tavalyi; kinőttem a gyerekek közül, kisasszonynak szólítanak és visszavonhatatlan verdiktként hangzik szájukról a „kezétcsókolom" — és félhetek a napoktól. A játékoskedvű fiatalságból visz mindegyik egy csipetet, gyorsan, irigyen és hozza közelebb a jövőt — kis rekeszt az eddig korlátlan és határtalan életskatulyában — a házasságot.

Mert észrevettek már a rekeszlakók! Ugy találják, hogy megértem már a rekesz-életre én is és jóakaratot színlelve csipogják: szegénykém, úgy-e elég volt már a kóborlásból, felelőtlen, nomád, gyerek-életből, hát gyere közénk! Pompás, minden komforttal felszerelt rekeszvár — és alig várják, hogy rámfordíthassák a zárat.

Szeretett és tisztelt rekesz-lakók, hagyjatok még egy kicsit élni! Rekeszben születünk, ott élünk és ha nem fordul fel a világ, ott is halunk meg. A változatosság mindössze annyi, hogy egy bizonyos időben az egyik rekeszből a másikba lépünk. Ez a lépés (nevezzük akár ballépésnek) úgyis megtörténik, minek hát siettetni, miért nincs nyugtotok tőlem. Csak annyi időt adjatok, míg elvesztem minden illuziómat, (ez csak nem tart sokáig), míg megtanulom a rekesz-lakók nyelvét, (a hazugságot), amíg minden régi, gyerekkori lim-lomot elkótyavetyélek (hit az emberekben, naivság, őszinteség, jóakarat). Akkor talán belefférek a rekeszbe és nem fog hiányozni belőle az sem, amit sokan kinnfelejtettek: a boldogság. (Vagy azt tilos bevenni?) Nekem különben mindegy. — Tavaly, egy nyári estén, megvillant előttem furcsa fénye és már tovatünt, azóta keresni meg se próbáltam, úgyis hiába. Ha gyerekfővel elveszti az ember, jele ez annak, hogy nem volt érdemes rá, hát még a felnőtt.

Igy a rekeszbe nem viszek magammal semmi fölösleges poggyászt, ami nehezitené az amúgy se könnyü életet, eldobok magamtól mindent: csak egy kicsit hadd búcsúzzam még. Csak egyszer igyam be még szememmel az átrobogott tájat: felelőtlen szavak, hosszú kézfogások, drága hallgatások hűs panorámáját, csak egyszer intsek még fátyolommal feléd, bekötött szemű ifjúság — s aztán vihettek, megpihentető, áldott jászolotokhoz: a rekeszbe.

GÁL ANNA.

A színpadon és a páholyban egyszerre loptak kabátot

Kerekes Oszkár magántisztviselő szombaton este megjelent a rendőrségen és feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki ellopta 170 pengő értékű báránybőrrel bélelt bundáját. Kerekes Oszkár a Csokonai-színház előadását nézte az egyik második emeleti páholyból, miközben a páholy előszobájából ellopták a bundát. Itt külön érdekességként kell megjegyeznünk, hogy a tegnap előadott darabban, a Csipetkében is szó van egy kabátlopásról. Kardoss Gézától — aki egy részeg embert játszik a darabban — ellopták a télikabátját s emiatt feljelentést tesz a rendőrségen. Valaki — úgy látszik — megirigyelte a színpadi tolvaj sikerét és ezért szánta rá magát arra, hogy ellopja a magántisztviselő bundáját.

Szombaton este egyébként még egy másik kabátlopás is történt. **Orosz** Ferenc kereskedősegéd a Széchenyi utcán egy vásári sátor felállításánál foglalatoskodott s közben levetette és egy szegre akasztotta a kabátját. Amikor befejezte a munkát és fel akarta ölteni a kabátot, megdöbbenve tapasztalta, hogy az nincs sehol. Amíg ő a sátort építette, az alatt ellopták a hatvan pengő értékű kabátot.

A rendőrség mindkét lopás ügyében nyomozást indított.

Az osztrák nácik most leleplezett puccsának célja az uralom átvétele volt

Bécs, január 13. A bécsi rendőrség politikai osztálya ma egész délelőtt folytatta a vizsgálatot a *Frauenfeld* nemzeti szocialista vezér lakásán meglepett tanácskozás ügyében.

A vizsgálat kiderítette, hogy

Alberti gróf, az alsóausztriai Heimwehr csoport vezére, már régebb idő óta szoros barátságot kötött Frauenfelddel.

Alberti valóságos véd- és dacszövetséget kötött Frauenfelddel és ez a szövetség most pecsételődött meg az elmult napokban, a bécsi Józsefváros egy szállójának, a Hammerandnak a szobáiban.

A tegnap éjjeli tanácskozások, amelyeken a bécsi rendőrség a nemzeti szociálista párt vezéreit Albertivel és társaival a Heimwehr több hívével együtt találta, — arra valók voltak, hogy megbeszéljék: hogyan lehetne az alsóausztriai Heimwehrnek a nemzeti szociálistákkal rokonszenvező csapatait a nemzeti szocializmus táborába átvezetni. Szó volt arról is, hogy az ilyen módon megerősödött

nemzeti szociálista mozgalom hogyan vehetné át az uralmat Ausztriában.

Elhatározott dolog volt, hogy Alberti a Heimwehr-szervezetnek őt követő részével csatlakozik Frauenfeld és Schattenfroh nemzeti szocialista vezérekhez és ezeknek titkos szervezetével együtt január 15-ig megvalósítja a nemzeti államcsinyt.

Fey alkancellárnak biztonsági miniszterré való kinevezésével Dollfuss kancellár remek sakkhúzást valósított meg. A Heimwehr részéről ugyanis szintén veszedelem fenyegette Dollfuss pozicióját, mert Starhemberg és az egész Heimwehrvezérlet messzemenő személyi követelésekkel állt elő. E követelések megvalósítása százszázalékos ausztrofasizmust jelentett volna és ezt Dollfuss nem akarta koncedálni.

Feynek a nagyfontosságú biztonsági reform intézésével való megbízása a heimwehrkövetelések egyik legfontosabb pontjának teljesítése volt. Másrészt Fey a legalkalmasabb ember arra, hogy a fenyegető államcsinyt elhárítsa. Dollfuss tehát Fey kinevezésével két célt valósított meg, amelynek első gyümölcse az Alberti-puccs meghiusítása. Dollfuss pozíciója egyúttal rendkívül megerősödött, mert a keresztényszociálista táborban fokozódott az ellenállás az úgynevezett ausztro-

NAGY KÁROLY ÉS TÁRSAI

Könyvnyomda ◆ könyvkötészet
üzleti könyv gyár ◆ vonalozó intézet
cinkografia

DEBRECEN, FERENC JÓZSEF ÚT 49.

TELEFON: 20-18.

KÉSZIT:

Napilapokat, heti- és havi folyóiratokat, műveket, mindenféle kereskedelmi nyomtatványokat.

Üzleti és bank-könyveket, rovatos íveket. iskolai irkákat, füzeteket.

Könyvkötéseket egyszerü és diszes kivitelben.

KLISÉKET elsőrangu minőségben, versenyképes árban.

Árajánlattal szivesen szolgálunk!

METEOR
SZÍNHÁZ

Vasárnap:
„NAGANA", izgalmas dzsungeldráma **Tala Birell** főszereplésével. Megelőzi: „KATJUSA", orosz világfilm **Lupe Velez, John Boles** főszereplésével. — Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

fasiszta totalitással szemben.

Bécs, január 13. Még ma éjszaka is számos apró merényletet követett el.

Sok nacionálszocialista robbantott fel ma éjjel Bécs utcáin petárdákat,

a breitensee-i kaszárnya előtt pedig egyszerre 30 petárda robbant fel óriási dörejjel.

Bécs, január 13. (Német Táírati Iroda.) **Stahremberg** herceg, a Heimatschütz vezére ma parancsot bocsátott ki a Heimwehr alakulathoz, amely

a legszigorubban megtiltja az alakulatok tagjainak, hogy a nemzeti szociálistákkal beszéljenek vagy érintkezzenek.

Aki ezt a tilalmat nem tartja be, azt nyomban elbocsátják a Heimwehr kötelékéből.

Steinfeld István ünneplése

A Magyar Birkozó Szövetség szombaton meleg ünneplésben részesítette **Steinfeld** István kormányfőtanácsost, a Magyar Birkozó Szövetség keleti kerületének elnökét abból az alkalomból, hogy most töltötte be elnökségének tizedik esztendejét. Az ünnepelt tiszteletére a Gambrinus-vendéglőben szombaton este bankettet rendezett a keleti kerület vezetősége. A társasvacsorán megjelent a központ megbízásából és képviseletében **Siebert** Imre kormányfőtanácsos, országos elnök, aki igen szép, tartalmas beszédben méltatta Steinfeld István érdemeit, amelyet a sport fejlesztése és különösen a birkozó sport fejlesztése érdekében kifejtett munkásságával szerzett. Beszéde végén átnyujtotta a szövetség művészi kivitelü nagy plakettjét. Utána **Zöld** József tb. h. polgármester mutatott rá az ünnepelt nagy sportbeli érdemeire, majd **Nagy** Károly keresetlen szavakkal üdvözölte Steinfeld Istvánt, kívánva, hogy a sport és különösen a debreceni birkozó sport érdekében még sokáig működjék, az eddigi szép eredményekkel. Az üdvözlésekre Steinfeld István megható tottan mondott köszönetet és mondott igen szép, mélyen járó gondolatokkal telt beszédet. Siebert Imre ezután a kerület vezetőinek adta át a díszoklevelet. A bőséges és pompás vacsorát és kiváló borokat vitéz **Nánássy** Lajos vendéglős kifogástalanul szolgáltatta fel, amiért elismerésben volt része.

— **Analfabéta tanfolyam.** Az Iskolánkívüli Népművelési Bizottság azok részére, kik irni-olvasni nem tudnak, Miklós ucca 23. szám alatt, az állami kisegitő iskola helyiségében teljesen ingyenes tanfolyamokat létesit. Ezúton is felkéri a bizottság a gyárak, üzemek vezetőségét, valamint városunk nagyközönségét, hogy irni-olvasni nem tudó ismerőseit vagy alkalmazottait e tanfolyamra való jelentkezésre buzdítsák. Jelentkezni lehet 9—1 óra között a bizottság titkári hivatalában (Miklós u. 23. szám).

A kultuszminiszter az állástalan diplomások százait rövidesen állásba akarja juttatni

Középiskolai reformokkal korlátozza a diplomás ifjúság számának megnövekedését

Budapest, január 13. Hóman kultuszminiszter már hetek óta tárgyal a diplomás ifjúság elhelyezése érdekében a különböző gazdasági tényezőkkel. A tárgyalás eddigi eredményéről a kultuszminiszter a következőket mondta a sajtónak:

— A diplomás ifjúság elhelyezése ügyét a legközelebbi minisztertanács elé kívánom vinni és annak döntése után téjékoztatom a nyilvánosságot. A magángazdasági tényezőkkel, nevezetesen a gyáriparral, pénzintézetekkel, a kereskedelmi érdekeltségekkel s a mezőgazdaság képviselőivel folytatott tárgyalásaim eredménnyel biztatnak s valamennyiük részéről megértést tapasztaltam s ígéretet kaptam a kormányakció erőteljes támogatására. Én 3 irányban vélem az ifjúság elhelyezkedését előmozdítani, egyrészt a magángazdasági üzemekben, melyekről most említést tettem, másrészt az állami igazgatás rendes keretében el nem végezhető, de mégis elsőrendű szükségletként jelentkező munkálatoknak végeztetésével, amely célra többszáz munkaerőt tudnánk alkalmazni s ezeknek keresetét néhány esztendőre biztosítani, míg majd ezek a fiatalok végleges elhelyezkedéshez juthatnak. Ez a két út voltaképpen az elhelyezkedést keresőknek a legnehezebb esztendőkön való átsegítésére vezet, a harmadik lehetősége az elhelyezkedésnek már a végleges elhelyezés első lépését jelenti. Az állami igazgatás szervezetének racionalizálásával, valamint a kettős foglalkoztatások megszüntetése iránt hozott és hozandó intézkedések folytán előreláthatólag meg fog üresedni bizonyos számú állás és ezek a felső fokozatban lebontatván, mód adatik az alacsonyabb állások tekintélyes számának betöltésére. Ezeknek a lehetőségeknek teljes kihasználása természetesen csak hónapok mulva történhetik meg, amikorra a racionalizálási munkálatok befejeződnek, de addig is kívánatosnak vélem az állami hivatalokban már most gyakornok alkalmazását. Hogy az igazgatási ágazatban hány ilyen gyakornokot lehet alkalmazni, ennek megállapítása a minisztertanács feladata. Az autonomiákat illetőleg szintén hasonló intézkedéseknek kell majd történniök.

Természetesen ezek az intézkedések nem elegendők arra, hogy az állástalan diplomás intellektuellek munkanélküliségének kérdését megoldják, ha a diplomákban az eddig tapasztalt túltermelés továbbtart. Éppen ezért a legközelebbi hetekben a törvényhozási tárgyalásra benyújtandó középiskolai törvényjavaslatomban mind a középiskolai alsó tagozatának bevégzése alkalmával, mind pedig az érettségінél szigorubb kiválasztási elveket kívánok életbeléptetni. Az érettségi bizonyítvány önmagában meg fogja adni a biztosítékot a törvény szerint érettségihez kötött állásokra, de az egyetemi tanulmányokra csak az érettségінek bizonyos foknál való elvégzése fog jogosítani. Ennek a kérdésnek igazságos elbírálása teszi azonban szükségessé az eddigi osztályozási rendszer megváltoztatását, nehogy valamely irányban, talán a gyengébb ifjak elzárassanak más tehetségeseknek kedvező egyetemi osztályoktól. A hosszadalmas bürokratikus eljárás teljes kiküszöbölésével kívánom az elhelyezkedés kérdését sürgősen megoldani, teljes egyetértésben a diplomások országos bizottságával, amelyet a kormány az elhelyezkedésre váró diplomás ifjúság illetékes érdekképviseleti szervének ismert el. A jövőhét elején kívánom megkezdeni a tárgyalást ezzel a bizottsággal a teendők megbeszélése iránt és avégből is, hogy e bizottság a maga kataszterének és kívánalmainak kiegészítése céljából a különböző ifjúsági egyesületekkel és szervezetekkel is szoros érintkezést létesítsen.

A budapesti egyetemen eddig többen iratkoztak be mint tavaly

Budapest, január 13. A Pázmány Péter tudományegyetemen hétfőn fejezik be a II. félévre a beíratkozásokat. Ezen a héten szombat estig beíratkozott 1141 egyetemi hallgató. Tavaly ugyanekkor csak 940, tehát 200-zal kevesebb volt a beíratkozott hallgatók száma.

— A meglepő eredményt abban látom — mondotta dr. Angyal Pál rektor —, hogy a komoly és tanulni vágyó ifjúság minden izgatás ellenére bizonyságot tett kötelességtudásáról, valamint arról, hogy tudatában van annak, hogy mit követel tőle a megcsonkított ország, tiszteletet és bizalmat a felsőbbség iránt, kitartást és az erkölcsi erők kialakulását önmagukban.

Ma délután 3 órakor kezdődnek Keletmagyarország ifjúsági bajnokságainak küzdelmei a D. T. E. tornacsarnokában

7 egyesület 38 versenyzője küzd a bajnoki címért -- Elődöntő küzdelmek délután 5 órától, döntők 7 órakor kezdődnek

Indokolt az az élénk érdeklődés, mely a ma délután lefolyó kerületi ifjúsági birkozóbajnokságokat kíséri. A egyesületek ifjúsági birkozói már hosszú idő óta erősen készülnek a bajnoki címért folytatandó küzdelemre s az elmult vasárnap Budapesten lefolyt országos ifjúsági birkozóbajnokság eredménye — hol a keletiek a NyTVE révén egy bajnoksághoz és egy harmadik helyezéshez jutottak — teljes mértékben igazolja a versenyzők nagy felkészültségét.

A versenyt rendező DTE és a MBSz Keleti Kerületének vezetősége módot akarván nyújtani a birkozás férfias sportjának a közönség minél szélesebb körében való megismertetésére, a helyárakat igen mérsékelten állapította meg: ülőhely 80 fillér, álló 50 fillér, míg diákok, katonák és leventék 30 filléres jeggyel tekinthetik meg a bajnoki versenyt, mely a DTE Magoss György téri jól fűtött tornacsarnokában délután 3 órai kezdettel nyer lebonyolítást. Elődöntő mérkőzések 5 órakor kezdődnek, a döntő küzdelmekre pedig előrelátható lag 7 órakor kerül sor.

❖❖❖

A MAGYAROK MEGÉRKEZTEK

Frankfurt am Main, január 13. Megérkezett Nádas szövetségi kapitány a budapesti kiküldött játékosokkal egyetemben. A Magyarokat a frankfurti pályaudvaron Linemann szövetségi vezető üdvözölte.

❖❖❖

A BEAC VIVÓCSAPATA DEBRECENBEN

Január 21-én, vasárnap nevezetes vivóversenye lesz Debrecennek. A BEAC tőr és kardcsapatát látja vendégül a Békéssy Béla Vivó Club. A BEAC legerősebb felállításával jön, amelynek még az fog külön érdekességet nyujtani, hogy a tőrcsapatban Bogáthy Erna, a magyar bajnoknő is szerepelni fog, mig a debreceni csapatban édesapja Bogáthy alezredes fog vivni. A BEAC csapatának tagjai lesznek még Day, a magyar tőrbajnokság második helyezettje, Zöld dr., a magyar párbajtőr bajnokság második helyezettje, Palócz és Rastovich főiskolai bajnokok, a tavalyi debreceni országos főiskolai verseny győztesei.

A debreceni csapat összeállítása még bizonytalan. A keret, akikből a csapat ki fog kerülni Bogáthy alezredes csapatkapitányon kívül: Benedek, dr. Király, dr. Nagy, Roth, Ungár dr. és Vikol.

Ez a verseny abból a szempontból is nagy jelentőséggel bir, hogy ezzel a versennyel kezdi meg a BBVC csapatának előkészítését a stadion megnyitással kapcsolatos sport hétre. Ekkor lesz tudvalevően Debrecenben az országos vidéki vivóbajnokság mind a három fegyvernemben, utána pedig az országos bajnoki döntő a budapesti bajnokkal. A BBVC csapata már többször nyerte a vidéki bajnokságot ás így méltán remélhető, hogy szándéka ezuttal sem lesz meddő és meg fogja nyerni Debrecenben az országos vidéki bajnokságot.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

Amíg Ön alszik, a DARMOL dolgozik
Ez az Ön hashajtója!

UJSÁG IRODALMI ESTJE
Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége debreceni csoportja
munkanélküli segélyalapja javára
Fellépnek: Márai Sándor, Nagy Endre, Pünkösti Andor, Zsolt Béla
ARANY BIKA nagytermében 1934. évi február hó 18-án.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.
Felelős szerkesztő: Farkas Lajos.
Előfizetési ár: egész évre 26.—, félévre 14.—, negyedévre 7.—, egy hóra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

Mindentudó

Ma: 1934 január 14. Vasárnap. Protestáns: Bódog, róm. kath.: Hilár pk., izr.: 5694 Teb. 27.

Holnap: 1934 január 15. Hétfő. Protestáns: Lóránt, róm. kath.: Rem. sz. Pál, izr.: 5694 Teb. 28.

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLÁS:

Nyugat felől lassan terjed az enyhülés, változó felhőzet, sok helyen újabb havazások és hófúvások, esetleg délen és nyugaton eső, némi olvadás, kivált a hegyeken élénkebb szél.

A BUDAPESTI RADIÓ MUSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hirek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hirek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hirek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hirek. — 12.00: Himnusz.

VASARNAP, január 14.

9.15: Hírek. — 10.00—11.10-ig: Egyházi ének és szentbeszéd a Belvárosi plébániatemplomból. — Szentbeszédet mond dr. Mentes Mihály győri teológiai tanár. — 11.15—12.15-ig: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu téri templomból. Prédikál Turóczy Zoltán győri lelkész. — 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 12.30: Gróf Zichy Géza emlékhangverseny halála 10. évfordulóján. Közreműködik a. m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar Báthy Anna (ének) és Halmos János (ének). Vezényel Szikla Adolf. Bevezetőt mond Papp Viktor. — 2.00: Gramofonhangverseny. — 3.00: Dr. Urbányi Jenő: A gyümölcsfavédelem legolcsóbb módja. 3.45: Schwartz János, ifj. Schwartz János és Schwartz Oszkár különleges hangszereken játszanak. Zongorán kísér Polgár Tibor és ifj. Schwartz János. — Utána: Időjárásjelentés. — 4.30: Petőfi: Bolond Istók. Elmondja Kiss Ferenc. (Közművelődési előadássorozat.) — 5.00: Acélhang dalárda. Vezényel Noseda Károly. Zongorán kísér dr. Noseda Tibor. — 5.50: Amerika. Földi Mihály előadása. — 6.25: Bertha István szalonzenekara. — 7.45: Sport- és ügetőversenyeredmények. — 8.00: Helyszíni közvetítés a Kamara-színházból. „Mákvirág." Vídám játék 3 felvonásban, 4 képben. Irta Szeben Klára. Rendező Rónaszéki Béla. — Utána körülbelül 10.15: Hírek. — 10.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Zsolt Nándor.

HÉTFŐ, január 15.

6.45: Torna. — Utána: Gramofonlemezek. — 10.00: 1. Aranytanácsok utasoknak 1825-ből. 2. Tíz perc egészségügy: A szamárköhögés (felolvasás). — Közben: Gramofonlemezek. — 1.30: Az 1. honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Fricsay Richárd. — 3.30: A rádió diákfélórája. A zentai hős. — 4.00: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). — 5.00: Megyünk Pestre (Történelmi séta.) Pogány Béla előadása. — 5.30: Somogyi szalonzenekar az Auguszt-cukrászdából. — 6.30: Német nyelvoktatás (dr. Szentgyörgyi Ede). — 7.00: Magyar nóták. Közreműködik László Imre és Rácz Jancsi cigányzenekara. — 8.00: A világgazdaság válsága. Dr. Éber Antal előadása. — 8.30: Waldbauer—Kerpely vonósnégyes. — 9.30: Hírek, időjárásjelentés. — 9.50: A magyar népzene hatása a szomszédos népek zenéjére. Bartók Béla előadása gramofonlemez és zongoraszámok bemutatásával. — 1.40: aradi Farkas Sándor cigányzenekara a Bodó-kávéházból.

❖❖❖

— **Törös Károly kitüntetése.** Szép kitüntetés érte Törös Károlyt, a debreceni ref. tanítótestület és a debreceni általános tanítótestület elnökét. Dr. Baltazár Dezső püspök a kerületi közgyűléstől nyert felhatalmazásánál fogva örökös igazgatóvá nevezte ki. A kitüntetett, mint pedagógus, mint szónok és mint író az egész ország tanítósága előtt ismertté tette magát. Debrecen város közönségének minden rétege jól ismeri igen sokoldalú munkásságát.

— **Ne tegyen rossz fát a tüzre,** mert jó minőségüt is kaphat Gabányi utóda, Láng Miklós cégnél, Csapó ucca 28. Telefon 24-49. Tüzifa, mindenfajta magyar szén szobafűtéshez, külföldi koksz, brikett, kovácsszén házhoz szállitva kicsinyben és nagyban. Debrecen legrégibb széntelepe.

— **A Tiszántúli Diplomás Ifjúsági Front** e hó 13-án, vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel közgyűlést tart, amelyre a tagokat ezúton is meghívjuk. A tárgy rendkívüli fontosságára és nagy horderejére való tekintettel felkérjük a tagokat, hogy saját érdekükben is megjelenni szíveskedjenek. Elnökség.

— **A nyilastelepi katholikusok teadélutánja.** Vasárnap, e hó 14-én délután 5 órakor a Máv. műhelytelep Egyetértés körének dísztermében szép sikerrel biztató teadélután lesz, amelyen a nyilastelepi katholikus szervezetek együttes hívó szavára igen sokan jelennek meg. A rendezőség gondoskodott pompás műsorról, melynek során ügyes működvelők ének-, zene- és szavalatszámokkal szórakoztatják a közönséget. A műsor keretében beszédet mond dr. Lindenberger János apostoli kormányzó s felszólalnak Gopcsa Gergely Máv. főintéző és Kovács Sándor szerkesztő is. A teadélután iránt városszerte igen nagy érdeklődés mutatkozik s a hatalmas termet bizonyára színültig megtölti a résztvevők nagy serege.

— **Állami olcsó szövet-akció** anyagai Róth Adolf posztókereskedő, Kistemplombazár, kapható.

— **Mesedélután a KIE boldogkerti csoportjában.** Január 14-én, vasárnap délután 3 órakor a KIE boldogkerti csoportjában, Mikepéresi út 7. szám alatt mesedélután lesz, amelyen sok érdekes szám mellett Bendegúz bácsi rajzos mókákat, Jolánka néni csodaszép meséket adnak elő. Lesz szavalat és rajzverseny értékes díjakkal. Műsor ára 10 fillér. — Gyermekek, ott legyetek!

— **Gazdasági előadás.** Puskás Károly gazdasági akadémiai tanár e hó 14-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Polgári és Gazdakör helyiségében „Az okszerű takarmányozás" címmel tart gazdasági előadást. A tanulságos és tapasztalatokban gazdag előadásra ezúton is felhívja a gazdaközönség figyelmét a Debreceni Gazdasági Egyesület.

— **Dr. Mihály György** ügyvédi irodáját Sas ucca 4. sz. a. (Kölcsönös Segélyző épület) megnyitotta.

— **Fényképezés a temetőben.** Megírtuk, hogy az elsőfokú közigazgatási hatóság előterjesztést tett a polgármesternek a temetőben való fényképezés kérdésében. A polgármester most döntött ebben a kérdésben és kimondta, hogy a temetőben a temetéseket csak az elhalt hozzátartozóinak engedélyével, illetve megbízásából lehet fényképezni. Az egyházi szertartás alatt azonban a szertartásteremben semmiképpen sem szabad fényképfelvételt csinálni.

Kolozsváry
HÖLGY és URI FODRÁSZATI SZALONJÁT
ujonnan átalakítva, fényesen berendezve
DÉGENFELD-TÉR 2. alá helyezi e hó 15-én

— **A MIEFHOE keletmagyarországi csoportja,** mely a debreceni zsidó egyetemisták tömegét egységesen tagjai sorában számlálja, ezúton is felhívja tagjai és a debreceni zsidó diákság pártfogóinak figyelmét, hogy ez évadbeli reprezentáns akadémikus MIEFHOE-mensabáját február hó elején tartja meg helybeli és fővárosi notabilitások résztvételével ünnepélyes és fényes keretek között az általa fentartott helybeli legnagyobb zsidó egyetemisták mensája javára. (Postacsekk-szám: 52.960.) A MIEFHOE vígalmi bizottsága.

— **Vízvezetéki** berendezések karbantartását kedvező feltételek mellett vállalom. Gyenes, Szent Anna u. 8. Telefon 19-37.

— **Szeretetuzsonna az árpádtéri egyházrészben.** Igen jól sikerült szeretetuzsonna volt az árpádtéri egyházrészben a gyülekezeti teremben. Az árpádtéri nőegylet tagjait, mint háziasszonyok: Magyar Lajosné és Magyar Bertalanné látták vendégül. A szeretetuzsonnán bibliát olvasott, imádkozott Magyar Bertalan h.-lelkész. Záróimádságot Márki Kálmán s.-lelkész mondott. A szeretetuzsonnán résztvettek: Péterffy Lászlóné, Giday Endréné, Kovács Lajosné, Konkoly Jenőné, Tóth Imréné, Nagy Lajosné, Wietrikovszky Lajosné, Cseresznyés Ferencné, Ferenczy Lajosné, Szánthó Dénesné, Kiss Istvánné, Aszalós Imréné, Szabó Istvánné, Monoki Istvánné, Farkas Dánielné, Kormány Lajosné, Kormány Sándorné, özv. Varga Zsigmondné, Nagy Dezsőné, Agoston Illésné, Harsányi Istvánné, Ottó Lajosné, Juvancz Sándorné, Pásztor Lajosné, vitéz Katona Sándorné, Schmack Istvánné, Minnichné, Kocsy Vilma, Várady Erzsébet, Sándor Erzsébet, Medgyesi Piroska, Wietrikovszky Margit, Nagy Mártuska, Ferenczy Rózsika, Őry Irénke, Varga Pirike, Illyés Eta, Kovács Irénke, Németh Gizella, Böszörményi Klára, Kovács Blanka, Szegedi Irénke, Gaál Böske, Cseresznyés Aliz, Kozák Eszti, Kiss Iby, Gaál Mariska, Szánthó Böske, Ferenczy Margit, Budaházy Mária, Széki Ilonka, Böszörményi Erzsike, Ladányi Mariska, Báthory Matild, Báthory Erzsébet, Nagy Róza, Almássy Magda, Dezső Juci, Minnich Aranka, Kovács Lajos postatanácsos, egyházrészi h. gondnok, Hrabéczy Sándor, Kovács Kálmán, Birinyi János, Szabó István.

— **Mérlegjavítást** hitelesítéssel legjutányosabban készít Garai mérlegüzem, Zsák ucca 11. Csokonai uccánál.

— **Olasz nyelvtanfolyam az Ujságíró Clubban.** A debreceni Ujságíró Club olasz nyelvtanfolyamot rendez kezdőknek és haladóknak. A tanfolyamot, mely 60 órából áll, dr. Strohbach Jenő tartja, ki a római Collegium Hungaricumban végezte tanulmányait. Részvételi díj személyenként és óránként 50 fillér. Jelentkezni lehet január 26-ig bezárólag az Ujságíró Club helyiségeiben, városi bérház (Cambrinus passage), I. em., egész nap.

— **Rádió, csillár,** villanycikkek bámulatos olcsón **Báránynál,** Szent Anna 1. Dísztárgyak javíttatnak.

— **A Homokkerti Ref. Olvasóegylet** január hó 21-én tartja meg ez évi első előadását, mely alkalommal színre kerül Minden jó, ha a vége jó című háromfelvonásos énekes népszínmű. A tehetséges gárda lelkesen készül az előadásra s arra törekszik, hogy a szokott, kedves közönsége most is a legnagyobb megelégedéssel távozzon az előadásról. A darab, mely már a címe után megragadja figyelmünket, teljesen kacagtató jelenésekkel van fűszerezve.

— **Húsz fillérért** olvashatja legújabb regényeket. Kultúra antikvárium, Szent Anna 3.

— **A férfiszabó szakosztály** e hó 17-én, szerdán este hét órai kezdettel az ipartestület helyiségében ülést tart. — Tárgy: Kereseti adó felmondása s egyéb fontos folyó ügyek.

— **Az Ügyvédszövetség** debreceni osztályának január 16-án, kedden délután 6 órakor az Arany Bika földszinti olvasótermében megtartandó rendes heti összejövetelén a 13 évi amerikai távollét után nemrég hazatért dr. Serly Béla ügyvéd tartja meg előadását „Az amerikai jogéletről". Az összejövetelre a kartársakat ezúton hívja meg és teljes számú megjelenést kér az elnökség.

— **Lingel** komplett ebédlő, háló, modern bőrgarnitúra olcsón eladó. Csapó u. 16.

— **A debreceni zsidó reálgimnázium** VIII. osztályának e hó 14-ére tervezett előadását közbejött okok miatt e hó 21-én este fél 6 órakor a hitközség tanácstermében tartják meg.

— **Ha Budapestre utazol, Parkszállóba szállj,** mert téged ott fillérekért cigányzenés kávéház, jó konyha és úri otthon vár.

— **Hogyan mérjük a lument?** A lumen tudvalevőleg a fényteljesítmény egysége, vagyis azt fejezi ki, hogy mennyi fényt bocsát ki az izzólámpa. Szakkörökben nagy érdeklődést keltett a Tungsram-műveknek egy új műszere, a precíziós fotométer, mellyel az izzólámpák fényteljesítménye lumenegységekben pontosan megmérhető. Az új műszer révén egészen sajátságos dolgok derülnek ki. A fotométer ugyanis csalhatatlanul mutatja, hogy a silány minőségű lámpák azonos áramfogyasztás mellett sokkal kevesebb fényt bocsátanak ki, mint a tökéletes Tungsram-lámpák. Ez annyit jelent, hogy a silány lámpánál ugyanannyi fényhez lényegesen több áram szükséges. Az áramszámlának már 25%-os növekedése azonban Budapesten egy év alatt például egy 60 wattos lámpánál 9.— pengőt tesz ki, tehát többet, mint a lámpaár háromszorosát. E súlyos számok mellett a tökéletes és silány minőségű izzólámpák árkülönbözete elenyészően csekély. A világításnál helyesen takarékoskodni csak gazdaságos izzólámpával lehet, mely kevés áramfogyasztással sok fényt ad. Csak olyan lámpát fogadjon el, amely lumenjelzéssel van ellátva, mert ez már a bevásárlásnál tájékoztat arról, mennyi fényt ad az izzólámpa.

— **Saját Otthon** tagjai felkéretnek, hogy január 14-én délután 6 órakor Kemény János „Kispipa" vendéglőjében jelenjenek meg.

Iparosok, kereskedők
rendelőket, vevőket találnak, ha lapunkban
hirdetnek!

— **Ügyvédi hír.** Dr. Szőllős László ügyvédi irodáját Piac u. 59. sz. II. megnyitotta.

— **Kultúrelőadás a Függetlenségi Körben.** A Függetlenségi Kör kebelében alakult Szabolcska Irodalmi Társaság kultúrális bizottsága január 17-én, szerdán este 6 órai kezdettel a Függetlenségi Kör helyiségében előadást tart. Bevezető beszédet mond dr. Fráter Sándor. Nyitány. Előadja Pálffy Lajos karnagy vezetése mellett a Frontharcos Dalárda. Előadást tart: vitéz Szegedy Gyula. Énekel ifj. Dalmy Balázs. Verseiből felolvas Erdélyi István. Magánének zongorakísérettel. Páros jelenet. Előadják: Juhász Ibi és Bognár Magdus. Szaval: Böör Kálmán. Himnusz. Énekli a Frontharcos Dalárda. Az estét bezárja: Törőné Korpássy Mária. Belépti díj, nincs. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

— **Asztalos munkát** olcsón és jól készít Vasadi asztalosmester, Széchenyi u. 8. sz.

— **A Csapó uccai egyházrész** Szappanos ucca 16. szám alatti gyülekezeti otthonában január 17-én délután 3 órakor tartandó mesedélután műsora: 1. Bevezető beszédet mond: Mocsáry László igazgató-tanító. 2. Piroska és a farkas. Színdarab 3 képben. 3. A királyfi és a kenyérhéj. Mese. Elmondja: dr. Soós Béla. 4. A kolbászorrú ember. Tréfás jelenet. Gyermekek! Igazi farkas lesz ott! Meg ne ijedjetek! Belépődíj 10 fillér.

— **Új kölcsönkönyvtár.** Magyar-német könyvek. Olcsó díj. Gárdos könyvesbolt, Püspöki palota.

— **Farkasok a Nyirségben.** Nyiregyházáról jelentik: Ófehértó környékén farkasok járnak. A község lakossága éjjel arra ébredt, hogy farkasok üvöltenek a házak környékén. A közeli erdőkből húzódnak a község felé és borzalmas üvöltésekkel ijesztgetik a község lakosságát. A környező falvakban olyan ijedelem uralkodik, hogy a gyermekeket kocsin viszik az iskolába. A munkások is csak felfegyverkezve mernek járni a határban.

— **Gregor** úriszabóságát Darabos uccáról Püspöki palotába helyezte át. Öltönyöket, kabátokat előnyös árak mellett készít.

— **Elárverezmek egy kincseshegyi házat.** Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Kincseshalom ucca 5. sz. házasingatlant azonnali beköltözhetési hatállyal árverés útján kívánom értékesíteni. Az árverést f. hó 16. napjának délelőtt 10 órakor a városháza félemelet 12. számú szobájában (gazdasági ügyosztály) tartom meg. Árverési feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt naponként d. e. 8—2 óráig megtekinthetők. Az épület 2 szoba, konyha, kamra (részben alápincézve) s egy istállóhelyiségből áll. Polgármester.

— **Csizmadia-bál.** A Debreceni Csizmadia Árucsarnok Szövetkezet január hó 20-án, szombaton este 8 órai kezdettel a Korona dísztermében (Csapó u. 17.) az elaggott iparosok javára reggel 6 óráig tartó zártkörű táncestélyt rendez. Jegyek előre válthatók a rendezőség tagjainál és este a pénztárnál. A zenét a jóhírű Csiki Elemér zenekara szolgáltatja. A jótékony célra való felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Az Orion rádiópályázatok** beküldési határidejét az általánosan megnyilvánult kérésnek helyt adva, az Orion gyár folyó hó 17-ig meghosszabbította, hogy a pályázatok összegyüjtését elősegítse és a nagy anyagra való tekintettel megkönnyítse a bírálóbizottság munkáját. Ennek folytán a pályázatok eredményét nem január végén, hanem a február hó 2-án megjelenő rádiószaklapok fogják ismertetni. Az Orion gyár ezúton felkéri a pályázókat, hogy kész dolgozataikat, a beküldési határidő meghosszabbításától függetlenül mielőbb küldjék be, nehogy azok feldolgozása az anyagtorlódás miatt késedelmet szenvedjen.

Az Arany Bika Fehérszalonjában vasárnap és hétfőn

NOLDI és FINZI

bucsuestje

16-án, KEDDEN mutatkozik be

KOLA **a közismert dalköltő, zeneszerző triója**

— **A HONSz kérése a háztulajdonosokhoz.** Csoportunk soráből többen — így elsősorban egy kilakoltatás alatt álló jóravaló ötgyermekes hadiözvegy — szíves készséggel vállalnának bárhol házmesterséget. Hazafias tisztelettel kérjük a háztulajdonos urakat, szíveskedjenek üresedés esetén s lehetőleg mindenkor hadigondozottakat alkalmazni és ebben az ügyben esetenként csoportunkat kegyesen felkeresni. Csoportelnökség.

— **Gyönyörü** modern kaukázusi dió teleháló már 350 pengőtől Szántónál, Piac 81.

— **Felhívás a házfelügyelőkhöz!** Felhívjuk a házfelügyelő kartársakat, hogy e hó 14-én, vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel hivatalos órát tartunk. Vezetőség.

— **Uj üzlet!** Hungária Kézimunkaház legolcsóbb mindenféle kézimunka anyagokban. Piac 66.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909. JANUÁR 14. CSÜTÖRTÖK. A Független Ujság divattudósítójának cikke szerint a báli ruhák anyaga selyem, atlasz vagy tüll, sok a csillámló paillette-ruha is. Az alsó ruháknál a princess szükült, a duzzadó anyagok, mint például a volant schorr eltünt. Az alapszínek: fehér, elefántcsontszín és halvány rózsaszín. Báli cipő csak arany vagy ezüst színű lehet vagy rúrcattokkal. A legyezők közül a tollas legyezők uralkodnak. A hajviselet a hamis copfokat és a zsufolt hajdíszeket kultiválja. Az estélyi ruhák princess-szabásuak ,erős korzettek használata ajánlatos, de ezenfelül sok csipkét és libroty szalagocskákat is használnak. A dekoltázs hegyes, szögalakban csucsosodik ki.

1909. JANUÁR 15. PÉNTEK. Hatalmas sikere volt a Bika nagytermében megrendezett vigestnek, amelyen Gerő Ida, a színház kitünő komikája, Than Gyulának a modern Debrecenről irt humoros verseit adta elő. Két dal és táncduettet Horváth Kálmán és Zsigmondi Anna ,illetve Rázsa Lili és Kemény Lajos lejtettek és énekeltek. Nádor Zsiga kacagtató kuplékat adott elő. Szőnyei Ilona gyönyörüen énekelt, Aldor A., Jászkürthy Ferenc és Szilágyi Manci egy bohózatban szerepeltek. Befejezésül Orosz Tamás egy kacagtató monológ előadásával remekelt.

Az iparkamara tisztujító ülésén elnök Szent-Királyi Tivadar, alelnök Falk Lajos lett.

Fiatalon elhunyt tüdőgyulladásban Sipos Béla, a kitünő író és ujságíró, az Esti Hirlap főszerkesztője, aki néhány éven át a Független Ujság felelős szerkesztője is volt, 30 évet élt.

A Simonffy uccában a volt Bocskay kávéház helyén Hermann Alfréd megnyitotta a Newyork kávéházat.

1914. JANUÁR 14. SZERDA. Az igazságügyminiszter Eöry Kálmán dr. kir. törvényszéki jegyzőt önálló hatáskörrel ruházta fel.

Dr. Sztankay Aba „Nádor" gyógyszertára Attila-tér sarkán megnyilt

1914. JANUÁR 15. CSÜTÖRTÖK. Baltazár Dezső püspök a főrendiház tagja lett.

A színház bemutatta a Majolika című vigjátékot Bárczy Ernő, Uti Giza, Szalay, Fehéry, Rónai, Madas, Kormos, Kassay és Szentiványi Gitta szereplésével.

1923. JANUÁR 14. HÉTFŐ. A rendes lapszünet.

1923. JANUÁR 15. KEDD. A püspökladányi csendőrség letartóztatta és Debrecenbe kisérte a 22 éves Neumann Aladárt, aki a Waltner tojáscég ottani fiókjának könyvelője volt és 55 millió koronát sikkasztott.

Glaichmann Erzsikét Hajduszoboszlóról eljegyezte Goldstein Arthur.

A Bikában a budapesti filharmonikusok szerepeltek Ábrányi Emil vezényletével, Szákelyhidi Ferenc és Kolbay Ildikó közreműködésével.

D. Népszövetségi Hitelszövetkezet tüzelőanyag raktárából tessék venni
tüzifát és szenet mert legolcsóbban a legjobbat veheti Maróthy Gy.-u. 24. Telefon 31—32.
A híres Ózdi szén nagyraktára. — Olcsó, jó berentei szén kapható.

— **Közgyülés a Wolaffka-telepen.** A Wolaffka-telepi Olvasókör ma, vasárnap délután négy órakor évi rendes tisztujító közgyülést tart, amelyre a tagok pontos megjelenését kérjük. Érdeklődőket szívesen látunk. Elnökség.

— **Szőrme bundák,** mindenféle szücs áruk legolcsóbban Kőváry szücsmesternél, Bika bérház.

— **Lótenyésztési előadás.** A Debreceni Gazdasági Egyesület felkérésére Micsky Imre alezredes, méntelepparancsnok e hó 14-én, vasárnap délután 5 órakor a Polgári és Gazdakörben előadást tart lótenyésztésünk okszerű fejlődéséről. Előadásában ismertetni fogja azokat a módokat és eszközöket, amellyel a gazdák a lótenyésztésüket fejleszthetik és jövedelmezővé tehetik. A közszeretetben álló kiváló lótenyésztési szakértő előadása iránt már előre is élénk érdeklődés nyilvánul meg.

— **Kinevezés.** Budapestről jelentik: A kultuszminiszter az 1929—30. tanévtől számítandó 5 éves ciklus hátralevő tartamára Péterffy László debreceni ref. leánygimnáziumi rendes tanárt a magyar irodalomra a debreceni áll. középiskolai tanárvizsgáló bizottság tagjává nevezte ki.

— **Vallásos estély az ispotályi templomban.** A ma délután 5 órakor kezdődő vallásos estélyen a gyülekezeti énekek után kátét olvas és imádkozik Felker János egyetemi quaestori ellenőr, lelkész. Közének után kátét magyaráz és úriimát mond Biky Gábor ref. polgári leányiskolai vallástanár. A megmagyarázott hitcikkelyhez simuló alkalmi előadást Kiss Ferenc segédlelkész tartja, szólóénekkel pedig Benyhe Imre ispotályi énekvezér működik közre. A vallásos estélyt Kulcsár Dezső segédlelkész imája zárja be.

— **Bridzs-tanfolyam.** A Magántisztviselők Szövetségének debreceni csoportja tagok és érdeklődők részére bridzstanfolyamot rendez. Jelentkezni lehet az egyesület Arany János ucca 39. szám alatti helyiségében vasárnap délelőtt 10 és délután 4 órától. A tanfolyam kezdete 1934 január 16-án, kedden este 8 órakor.

— **Elítéltek két verekedő asszonyt.** Néhány nappal ezelőtt Weisz Dánielné Erzsébet uccai lakásán összeverekedett Berger Miklósnéval. A verekedés ügye Bergerné feljelentése folytán a rendőrbíró elé került, aki Weisznét tíz pengőre büntette.

— **Széna-árverés.** Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező 1933. évi termésü mintegy 900 q. erdei széna nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fog adatni. Találkozás 16-án, kedden reggel 9 órakor a nagycserei Erőss-lyuki, folytatólag a Soma-i erdőőri laknál, 17-én, szerdán reggel 9 órakor pedig a nagycserei hármashegyi és folytatólag a halápteliki erdőőri laknál.

— **A Simonffy uccai vérengző festőt átkisérték az ügyészségre.** Sárosi Gyulát, a szúrkáló festőségédet a rendőrségi kihallgatás befejeztével szombaton délben átkisérték az ügyészségre. Preineszberger vizsgálóbíró hétfőn kezdi meg kihallgatását.

Mindenki kedvezményes áron vásárolhat tüzelőanyagokat a **Köztisztviselők** árudáiban. Figyelje kirakati árainkat

— **A Szinházi Élet e heti meglepetése: Női divatlap.** Szokásos gazdag és bő terjedelmén kivül a Szinházi Élet e héten valóságos külön kis divatlappal bővült. Ez a divatlap képekben és irásban elmondja az Operából előkészületeit, kik milyen ruhákat csináltatnak az Operabálra, milyen meglepetéseket igér az Operabál? Hevesi Sándor azokról ir, akik kimaradtak a Greguss díj jelentéséből. Törzs Jenő a Sárga liliomról, a Hatvany Lili a hét mozieseményeiről, Stella Adorján pedig az Andrássy uti Szinház uj operettjéről számol be. Karinthy Frigyes Helyet az ifjúság című darabból irt paródiát, Szomory Dezső a hét zenei eseményeiről számol be. Egyéb érdekes cikkek a Szinházi Élet e heti számából: Pesti szépasszonyok a jégen, Roda Roda novellája, Mécs Alajos cikke a japán szinésznőkről. Számtani játék. Pesti szinészek, mint magántanulók, Az éneklő szinigazgató. Hatvany Lili „Nem olyan időket élünk" című szenzációs cikksorozatának folytatása, Forró Pál „Társasutazás" című regénye, Farkas Imre Lelki Klinikája. A Szinházi Élet heti darabmelléklete: CSIPETKE, kottamelléklet pedig a Drága megbocsásson... című slágert közli. Rengeteg érdekes cikken és gyönyörű képeken kívül 32 oldalas Gyermekujság, kézimunkaiv és 64 oldalas Rádióvilághiradó egészíti ki a Szinházi Élet új számát, amelynek ára 60 fillér, negyedévi előfizetési díj 6.50 pengő. Kiadóhivatal: VII. Erzsébet körut 7.

Kedveli Ön ezt az ujságot?
Barátja Ön ennek a lapnak?
Ha igen, kérjük ajánlja barátainak is lapunkat, akik még nem tartoznak táborunkba.

— **Frontharcosok figyelmébe!** Az Országos Frontharcos Szövetség debreceni főcsoport évi közgyűlését 1934. évi február hó 4-én délelőtt 11 órakor a városháza közgyűlési termében megtartja. Tárgy: 1. Imaó 2. Elnöki megnyitó. 3. Országos elnökség kiküldötteinek felszólalása. 4. Titkári jelentés. 5. Helyzetjelentés. 6. Zárószámadás. 7. Költségvetés 1934. évre. 8. Megüresedett tiszteletbeli tisztségek betöltése. 9. Indítványok. 10. Elnöki zárószó. 11. Himnusz. Figyelmeztetjük a bajtársakat a közgyűlésre vonatkozó alapszabály, ügyrendi szabályzat és országos nagytanács által hozott idevágó határozatokra, egyben bajtársi szeretettel meghívjuk a közgyűlésre. Elnökség.

— **Gyenge borjú- és hízott sertésvásárt kérnek az érdekeltek.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara az alábbiakat közli érdekeltségével: „Fenti cím alatt a Debreceni Független Ujság 1934. évi január hó 11-én megjelent számának 5. oldalán rövid közlemény jelent meg, amely többek között azt a kitételt tartalmazza, hogy a pénteken tartandó gyenge borjú- és hízott sertésvásár tartásának eszméjét a kereskedelmi és iparkamara nem pártolta. A közleménynek ez a kitétele csakis téves információk alapján születhetett meg, tekintettel arra, hogy az 1933. évi október hó 30-án kelt 18.371—1933. számú átiratunkban arról értesítettük Debrecen sz. kir. város polgármesteri hivatalát, hogy a kamara osztályülései a pénteki pótállatvásár tartásának engedélyezését kívánatosnak tartja."

— **23 nőt állítottak elő a razzián.** Péntekről szombatra virradó éjszaka erkölcsrendészeti razziát tartott a rendőrség, amelynek során 23 nőt állítottak elő. A szombati vizsgálat alkalmával három nőről megállapították, hogy venerás beteg, hármat pedig felülvizsgálatra küldtek a klinikára. A többiek felett a rendőrbíró fog ítélkezni tiltott kéjelgés miatt.

— **Vásárok Mátészalkán.** Mátészalkán az országos kirakodó- és állatvásárok az 1934. évben a következő sorrendben lesznek megtartva: 1. Január hó 22-én. 2. Március hó 19-én. 3. Április hó 30-án. 4. Július hó 16-án. 5. Október hó 8-án. 6. November hó 19-én. A heti vásárok szerdán tartatnak mindennemű állatfelhajtással. Ha a szerdai nap nemzeti vagy Gergely-naptár szerinti ünnepnapra esik, a heti vásárt a következő hétköznapon tartják meg.

— **Az osztálysorsjáték** szombati húzásán 15.000 pengőt nyert: 72889. 10.000 pengőt nyert: 17706. 3000 pengőt nyert: 50523. 2000 pengőt nyertek: 21846, 73914, 75321. 1000 pengőt nyertek: 468, 20495, 29264, 31406, 36239, 56278, 72304, 73662. 500 pengőt nyertek: 2351, 19796, 23172, 40973, 47279, 48311, 54997, 62651, 70031, 71180, 77291, 82176, 83629. 300 pengőt nyertek: 1328, 2798, 4121, 5348, 8429, 8548, 8571, 9019, 12107, 12280, 15174, 19770, 21955, 24583, 26496, 27775, 31043, 32507, 32709, 33508, 35085, 35987, 37440, 37944, 38823, 41588, 42042, 42054, 44611, 44664, 46439, 46470, 47526, 47614, 49238, 56506, 56705, 58243, 62724, 63735, 64364, 67642, 67681, 68257, 75685, 77818, 78379, 79936, 83113. Kihúztak ezenkívül közel ezer sorsjegyet 150 pengő nyereménnyel.

— **A Gazdasági Liga nagygyűlése.** Az Országos Gazdasági Liga folyó hó 27-én délelőtt 11 órakor tartja nagygyűlését Budapesten, Zoltán u. 16. sz. alatti saját helyiségében. Néhai gróf Hadik János elnök emlékének a méltatása után határoz a közgyűlés az egyesület fennállása, vagy pedig a feloszlatása tárgyában s a fennállás elhatározása esetén a lemondó régi vezetőség helyébe elnököt, alelnököket és elnöki tanácstagokat választ a közgyűlés 3 évre. Azok a tagok, akik a Liga további fennmaradása mellett vannak, országos nevű és tekintélyű elnök vezetésével, gyakorló gazdákból óhajtják az új tisztikart összeállítani s a kisgazdák érdekében produktívabb munkásságot kívánnak a jövőben az irányított termelés, tárolás és közös értékesítés stb. terén kifejteni.

SZINHÁZ · MOZI
HANGVERSENY

Csipetke

Török Rezső írta a szöveget, Fényes Szabolcs, a Maya szerzője, a zenét. A szöveg a Török színpadi művek között a legjobban sikerültek közé tartozik. Van benne romantika, változatosan pergő cselekmény, mulatságos, színes, ábrándos, amilyennek kell lenni a műfajnak. A cselekmény gyors pergése csak az utolsó felvonásban akad meg, de kárpótlásul itt aztán egy legjava Török - egyfelvonásossá bontakozik ki a darab s a jól sikerült, remekül meglátott és rajzolt figurákon oldalfájásig kacaghat a publikum. Kardoss Géza pompás, ízes, igazi kabinetfigurája ennek a felvonásnak a főhőse s az ő jóvoltából falrengető kacagások között érkezik el a minden párnak boldogságot hozó happy end. Vitéz Jakabffy Rezső szakértő kézzel, ügyesen mozgatja a librettó fürge matinériáját.

Fényes Szabolcs muzsikája egészen helyes, talán eredetibb, mint a Maya, de sikerben nem éri el azt. Jatzkó Rezső karnagy finoman, jó zenekarral hozta ki ezt a muzsikát.

A címszerep a Jatzkó Ciáé, közvetlen, kedves kis rikkancslánya meleg, őszinte sikert aratott. Győzi a komikum nyers fordulatait és finoman érzelmes ott, ahol a mese módot ad. Apor Klári remek figurát hozott a Somogyi Nusi fiatalkomika szerepében. Fáskerthy Mária roppant kedves alakítása érzelmes, gyöngéd anyafigurája jóleső színfoltja az együttesnek. Kardoss Gézáról már beszéltünk, nevetésforrásban kitűnő partnere Kormos Ferenc, Bihary Nándor pedig egy igen ötletdús Arisztid-alakítással ér el nagy hatást. Kende István igen szimpatikus, ábrándos, bohém festőt komponált, Bende László egy fogfájós kapitányt hoz igen jól. K. Boócz Mihály nagyszerű táncos most is.

Az előadás igen jó s megérdemelte azt a telt házat, amelynek sorozatait hozhatja a Csipetke.

44,800—1933. aü. sz.

HIRDETMÉNY.

Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termett, vagy vidékről a város területére akár vonaton, akár tengelyen vagy postán behozott fogyasztási adóköteles cikkeit — bor, sör, hús és szeszes italokat — a behozataltól számított 24 óra alatt a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város összes lakosságával azt, hogy az összes behozatali utakat fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartja és a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez, minek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adóköteles cikk után járó fogyasztási adónak nyolcszoros összegéig terjedő birsággal elmarasztaltatik.

Városi adóhivatal.

Ha jól akarja eltölteni
A MAI VASÁRNAP NAPJÁT

Siessen jegyét megváltani, a

szinház 3 előadására.

Délután 3 órakor olcsó helyárakkal közkivánatra!

DUBARRY (operett)

Délután 6 órakor olcsó helyárakkal — a legizgalmasabb törvényszéki tárgyalás!

Előre megfontolt szándékkal

Este 9 órakor és folytatólag MINDEN ESTE az idény sláger operettje! Kardoss Géza felléptével! Jatzkó Ciával a cimszerepben!

CSIPETKE

Szerdán délután 3 órakor ifjusági! Magyar mese! Magyar zene!

Mézeskalács

Pénteken este: K. Voith Ilonka, Szórád Feri, a Zenedei növendékek bevonásával, Halász karnagy vezetésével

Parasztbecsület

opera.

!!! Jegyek már valthatók !!!

KÖZGAZDASÁG

ÁRJAVULÁSOK A TERMÉNYTŐZSDÉN

Határidőüzlet:

Búza: március 8.00, 06, 07, 08, 10, 14, zárlat 8.13—14, május 8.21, 19, 25, 24, 28, 30, zárlat 8.29—30.

Rozs: március 4.84, 85, zárlat 4.84—85, május 5.12, zárlat 5.12—13.

Tengeri: május 7.92, zárlat 7.95—96.

Készáruüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 7.80—8.00, 78 kg. 7.90—8.10, 79 kg. 8.00—8.20, 80 kg. 8.10—8.30, ftiszai 77 kg. 7.65—7.85, 78 kg. 7.75—7.95, 79 kg. 7.85—8.05, 80 kg. 7.90—8.20.

Rozs: 4.25—4.30, takarmányárpa 7.00—7.30, sörárpa 7.75—11.50, zab 8.25—8.40, tengeri (új) 5.95—6.00, tengeri (ó) 7.80—7.90, korpa 6.25—6.35.

A készáruvásáron búza és rozs 15—15 fillérrel drágább, zab 10—15 fillérrel olcsóbb, tengeri 5 fillérrel drágább.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMANYPIACI ÁRAK.

Búza 6.50—6.20—6.00 és boletta, rozs 3.00—2.80 és boletta, árpa 5.50—5.00, zab 6.00—5.80—5.50, ótengeri 6.20—6.00, újtengeri 4.20—4.00—3.80, csöves 3.00—2.80, lucerna 4.00—3.90—3.80—3.60, széna 3.80—3.50—3.00—3.00—2.80, lóhere 4.00, bükköny 3.00—2.80—2.40, alomszalma 1.60—1.40, rozsszalma 1.80, zsupszalma 1 kéve 8—10 fillér, cukorrépa 1.00—0.90, takarmányrépa 0.80—0.70, tökmag 18.00—17.50, napraforgó 8.00—7.50.

DEBRECENI HÚSÁRAK.

A „Hentes Szakosztály" árjegyzéseke. Karaj 1.50—1.60, comb csont nélkül 1.50—1.60, csípő, tarja 1.30, csopont (kopasz) —.40, vékonyoldal 1.20, bőrös, farok —.80, fej —.70, köröm —.60, zsírnakvaló 1.16, háj 1.24, zsír 1.20.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 18.60—19.00, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 361.00—371.00, 100 lei 3.42—3.46, 100 leva 4.00—4.26, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 78.70—80.70.

* * *

A színarany kilója 5045 pengő.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

22.503—1933. B. sz.

HIRDETMÉNY

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága közhírré teszi, hogy a VIII-ik állategészségügyi körzetben, a debrecen—mikepércsi vasúti vonalaktól a Pac és Fancsika erdőségekig terjedő területre a mai napon a veszettség állati fertőző betegség szórványos jellegű fellépése megállapíttatott.

Ennek a betegségnek az elfojtása, illetve továbbterjedésének megakadályozása céljából az 1928: XIX. t.-c. 51. §, illetőleg a 100.000—1932. F. M. rendelet 321. §-a alapján elrendelem, hogy:

a fent jelzett állategészségügyi körzet területén három hónapig minden kutya állandóan kötve tartandó, az uccán vagy úton pedig csak harapást kizáró szájkosárral ellátva, pórázon vezethető.

A szabadon járó kutyákat a gyepmester összefogdossa és kiírtja, tulajdonosaikat pedig a kihágási eljárás során a hatóság megbünteti.

Felhívom az ebzárlat alá helyezett állategészségügyi körzet lakosait, hogy minden tudomásukra jutott újabb veszettségi, vagy veszettségre gyanús esetet, vagy veszettségben történt elhullást az elsőfokú közigazgatási hatóság Kossuth ucca 20. szám, földszint 46. számú szobájában haladéktalanul jelentsék be.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága:

Dr. Vass Károly,
tb. főjegyző.

15 év után visszaköveteli lelencbe adott fiát egy öreg, debreceni házaspártól a gazdagon férjhezment anya

Gazdagság, úri nevelés és két ismeretlen testvér várja a gyermeket férjhezment anyja mellett Csehszlovákiában — Magáramarad, a szeretett fiúktól megfosztva egy szegény, öreg házaspár, mert elmegy, akiről azt hitték, hogy öregségükben támaszuk, gyámolitójuk lesz...

Ha regényben olvasnánk olyan történetet, mint *Szuhay* János fiatal életének históriája: azt mondanánk, de olcsó és avult eszközökkel akar az iró hatást elérni, meghatódást és könnyeket kisajtolni az olvasók szeméből.

Sokszor mondják, sokszor megirják: az élet szebb, érdekesebb regényeket produkál, mint a regényirók fantáziája.

*

Varga János régi, hüséges alkalmazottja a *Schuschitzky János és Társa* szénnagykereskedő cég széntelepének. Feleségével boldogságban, becsületes munkában töltötték életüket. Életük boldogságának teljesebbé tételéhez azonban egyet nem adott az Ur: gyereket, aki hangosabbá, vidámabbá tette volna otthonukat, aki, ha felnő és a szülők megöregszenek: gyámolitja, támogatja őket.

Vágytak gyerek után és mert nem adott nekik az Ur, 15 év előtt elhatározták, hogy örökbefogadnak egy gyereket és azt felnevelik, mint a sajátjukat.

Az itteni gyermekmenhelyhez folyamodtak, ahonnan az akkor két éves *Szuhay* Jánost utalták ki a gyermektelen házaspárnak. — A Szuhay-gyerek Nyiregyházán született, onnan került a menhelyre. Vargáék nem is kutatták, ki volt a gyermek édesanyja vagy apja. Ugy fogadták s ugy szerették meg, amint kapták. És örültek a gyereknek: aki támogatójuk, gyámolitójuk lesz, ha majd felnő.

Varga János felesége rendes, szorgalmas, tiszta asszony, aki gondosan, tisztán tartotta a gyereket is és a menhelyről kapott ruházat mellé Vargáék szerény tehetsége szerint mindig került jobb ruhadarab a Jani gyerekre.

Épen ugy tartották a szőke, eleven fiut, mint a sajátjukat.

Tiz évvel ezelőtt Varga János már saját nevére akarta iratni a fiát, hogy Szuhay Jánosból ifj. Varga János legyen. Ahhoz azonban, hogy ezt a szándékát keresztülvihette volna, az anya beleegyezése hiányzott.

Varga János a menhely utján felkutatta Szuhay Jozefinet, a Nyiregyházán született gyerek anyját, aki akkor azt irta, hogy őt ne háborgassa a gyerek dolgával, ne is irjon róla, a gyermek létezése az ő titka és a titok felfedése esetleg felborithatná a házasságát, amelyre akkor készült.

Derék Varga János szót fogadott Szuhay Jozefinnek és többé nem is háborgatta. Belenyugodott, hogy a fiu nem fogja az ő nevét viselni, de azt senki se tilthatta meg se neki, se a feleségének, hogy a gyereket ugy ne szeressék, mintha az az ő vérükből, husukból származott volna.

*

Szuhay János fiatal élete épen ugy folyt kinn a Boldogkertben, mint a többi hasonló proletár-gyereké. Elvégezte a 6 elemi iskolát, aztán nevelőapjának lett munkájában segitő társa.

És ahogy Varga Jánosnak deresedett a feje és fogyott ereje: egyre nagyobb segitségére lett az erős, fiatal legény.

Nem is zavarta az ő rendes, munkás életüket semmi, mig karácsony előtt három héttel levelet hozott nekik a posta. Csehszlovák bélyeg volt a levélen — és nagy volt meglepetésük, amikor a levélből kiderült, hogy azt Szuhay Jani édesanyja irta.

Jelentkezett a fiáért!

Közli a levélben, hogy az élet utjai őt Csacára vitték, most ott él és az elemi iskola igazgatónője lett. Évekkel ezelőtt férjhez ment egy cseh részgyári tisztviselőhöz, akitől már két gyermeke is született. És most már elhatározta, hogy magához veszi első gyermekét is, Szuhay Janit.

Vargáékat, meg a fiut is villámcsapásként érte a hir. Persze, sajnálják odaadni a fiut, akit annyi szeretettel neveltek, akivel annyit bajlódtak, mig legény lett belőle. De hát oda kell adni, ha az anyja kéri.

Szuhay Jani pedig érthetően kiváncsi arra az asszonyra, aki őt világra hozta, akit ő nem ismer, de aki most megkereste és magához akarja venni — az anyjára.

Már két levelet irt az anya a fiának, az egyikben azt irja, hogy a férje, aki egy szót sem tud magyarul, már alig várja a debreceni legényt, — hogy az tanitsa majd őt meg magyar szóra. És testvérei is kénytelenek lesznek magyarul megtanulni, ha beszélni akarnak bátyjukkal.

Megirja azt is, hogy a proletár Szuhay Janit odaát Csacán jómód, vagyon, gazdagság várja. Tanittatni, müvelni fogják. Ur lesz belőle,

Már csak arra vár Szuhay Jani, hogy utlevele elkészüljön és akkor buesut vesz a nevelő szülőktől, hogy elutazzék az édesanyjához.

És elviszi magával a derék Vargaházaspár szertefoszlott álmát, vágyát, reménységét: felneveltek egy gyereket, hogy legyen aki öregségükben gyámolitójuk, támogatójuk legyen . . .

Elveszik tőlük a fiúkat . . .

Az élet néha igy zúzza szét az ember legigénytelenebb, legszerényebb vágyát, reménységét is.

A boldogkerti kis lakásban egyedül marad egy reménységéből kifosztott, öreg házaspár . . .

FAY FISHER ANDOR.

EGY BOLDOG ORSZÁG...

A VATIKÁN-ÁLLAM FALAIN BELÜL GONDOK NÉLKÜL ÉLNEK EGY BOLDOG ORSZÁG SZERENCSÉS LAKÓI. OLYAN EZ A VILÁG, MINTHA A MESÉK ORSZÁGÁBÓL SZÁLLOTT VOLNA A FÖLDRE: ITT AZ ADÓT ÉS A VÉGREHAJTÓT MÉG HIRBŐL SEM ISMERIK, ITT NINCSEN VÁMHIVATAL ÉS ITT NEM NYOMTATNAK MÉG VÁLTÓBLANKETTÁKAT.

(COPYRIGHT by JÓB PAÁL. Minden jog fenntartva. Utánnyomás még kivonatosan is tilos.)

Nem fér kétség hozzá, hogy a pápa birodalmának állampolgárai legboldogabb lakói a földnek.

Ennek az országnak egész költségvetését a maga jövedelméből fedezi a katholikus egyház feje és a CITTÁ DEL VATICANO polgárai egyetlen centissimoval sem járulnak hozzá az állami adminisztráció költségeihez.

Itt nincsen adóhivatal és a pápa birodalmában az adónak sem közvetlen formáját sem nem ismerik, sem nem fizetik. Külföldi kereskedők és gyárosok, akik portékát szállitanak a Vatikán falai közé sem számla-, sem nyugtabélyeget nem ragasztanak a számlákra. Ilyen bélyegeket nem is nyomtatnak a Vatikánban.

A Vatikán-államban nincsen végrehajtó, itt foglalni, végrehajtani, vagy árverezni nem lehet...

Itt nem nyomtatnak váltóblanketták at és a Vatikánban se nem irnak alá, se nem óvatolnak váltót...

Minderre azonban szükség sincs, mert elképzelhetetlen, hogy a vatikáni állampolgárnak adóssága legyen, avgy szorult anyagi viszonyok közé jusson.

Vajjon nem-e mesék világával vadó-e ez az állapot?

A gazdasági krizis hullámai vadul csapkodnak szerte a földön mindenfelé, nyomasztó gondok kergetik el az álmot az emberek szeméről, gépek állnak meg gyárakban, amelyek tegnap még munkát és kenyeret jelentettek emberek ezreinek, üzletek redőnyeit huzzák le, hogy ne engedjék fel ujra és akkor évszázados falak árnyékában mosolyogva él egy ország, ahol a gondot még hirből sem ismerik.

A Vatikán-állam zárt területe az ideális értelemben vett vámmentes zóna. Vám és fogyasztási adó nélkül jön be ide minden: liszt és bor, Egyiptom dohánya és Anglia szövete, a cukor és a selyem Lyon gyáraiból, leheletvékony japán porcellánok és tubusokba rakott készitményei német gyáraknak. A vatikáni autók adómentes benzinnel szaladnak.

Az élet ezért itt sokkal, de sokkal olcsóbb, mint pár lépéssel odébb Rómában.

Amott: szük uccák trattoriáiban egy szerény ebéd öt, vagy hat lirába kerül, itt: a svájci gárda kantinjában havi tizemöt, vagy husz liráért kapnak reggelit és ebédet a gárda katonái. És ez az ebéd bőséges, jó és izletes.

De ki lehet állampolgára az álmok országának?

A leteráni szerződés szerint az, aki a Vatikán-állam szolgálatában áll és munkabeosztása olyan, hogy állandóan a Vatikánhoz köti.

MÉG CSAK EZER LAKOSA SINCSEN A VILÁG LEGKISEBB ORSZÁGÁNAK.

Minden hónapban statisztika készül a vatikáni állampolgárokról.

A legutolsó hónapnak ez volt a statisztikája:

Tizenkilenc gyermek született. Tiz fiu és kilenc leány.

Velük együtt összesen 991 lakója volt a pápa országának.

Ezek között 745 volt vatikáni állampolgár, 246 idegen.

A Vatikán 991 lakója közül 614 a férfi és 377 a nő.

Csak is elsőrendű tűzifák:
bükk, tölgy akác hasábban és apritva.
ALACSKAI, EGERCSEHI, ÓZDI szenek
PROHÁSZKA és TÁRSA üzleteiben
Eötvös u. 18. Bethlen u. 44.
Szent Anna ucca 49. szám.
Telefon 11—61.
Tegyen egy próbavásárlást!

Az idegen állampolgárok tulnyomó része nő: a gobelin javító apácák ezek.

Anyanyelvére nézve a Vatikán lakói közül legtöbb az olasz, a számuk 837. A többiek: 120 svájci — a gárda tagjai, ők szolgálatuk idejére automatikusan vatikáni állampolgárok lesznek, — 3 spanyol, 10 francia, 9 német, 1 osztrák, 2 holland, 1 norvég, 1 amerikai, 1 csehszlovák, 2 lengyel, 1 litván és 3 belga. Az idegenek vagy vatikáni állampolgárok hozzátartozói, vagy az üzemeknél, építkezéseknél alkalmazott mérnökök.

A Vatikánon kívül élő alkalmazottak, a Rómában székelő kongregációk személyzete, ha nem is állampolgárai a Vatikánnak, de élvezik az állampolgárok kiváltságait.

Kötelező katonai szolgálat nincs a Vatikánban, de azért minden katonaköteles vatikáni állampolgár besorozhatja magát az olasz hadseregbe.

Az Olaszországgal kötött egyezmény szerint ugyanis az a vatikáni állampolgár, akinek élete huszonhatodik esztendejében nincsen alkalmazása a Vatikánban, automatikusan elveszíti állampolgárságát, olasszá lesz, tartozik ,mint ilyen Itáliában sorozásra jelentkezni és csak katonai kötelezettségének teljesítése után nyeri vissza a vatikáni állampolgárságot. Gyakorlatilag eddig ennek a megállapodásnak a teljesítésére nem került a sor, mert a vatikáni állampolgárok fiai eddig már húsz éves korukban kérték állampolgárságuk felfüggesztését és besorozhatták magukat az olasz hadseregbe.

EGY ORSZÁG, AHOL MINDEN POLITIZÁLÁS SZÜNETEL

Van azután még valami, amiben ez az ország különbözik a világ többi országától. Itt nincsen politika, itt minden politizálás szünetel. A vatikáni állampolgárok gomblyukában nem lehet különböző politikai pártok jelvényeit látni. Még a fassio emblémáit sem. Vatikáni állampolgár semmiféle politikai szervezet, vagy párt tagja nem lehet.

Egyesegyedül csak egyházi célú katholikus egyesületekbe léphet be tagul.

A politika nem is érdekli a vatikáni állampolgárt.

Ennek az országnak abszolut uralkodója a pápa.

Minden tenyezőt hivatalába ő nevez ki.

Választások itt nincsenek.

Korteskedni nem lehet, a választások izgalmai nem korbácsolják fel az emberek idegeit és nyugalmát.

A Vatikán állampolgárai el sem olvassák az ujságokban azokat a hasábokat, amelyeken politikáról esik szó.

Az Osservatore Romano, a Vatikán hivatalos lapja — szerkesztősége és nyomdája, dübörgő rotációs gépeivel ott van a Via del Pellegrino végén — szintén nem politizál.

A Vatikán állampolgárainak talán a felével beszéltem.

Mindegyiktől megkérdeztem: boldog-e?

Csöndesen, mosolygó arccal adta meg mindegyik a feleletet.

Itt nincsen elégedetlen ember.

És olyan ember sem él itt, aki többet kívánna a sorstól annál, mint amennyi neki megadatott.

Ezért írtam a cikkem elejére azt, hogy az a kis darab föld, amelyet három oldalról évszázados falak ölelnek körül és amelynek bejáratánál hatalmas tömbből kifaragva ott áll az egyiptomi faraók obeliszkje: legboldogabb országa a világnak...

Az egyetlen boldog ország...

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Uj üzlet! Csapó u. 10. Uj üzlet!
Molnár Lukácsné
rőfös és rövidáru üzlete
megnyilt! Olcsó árak!
ASSZONYOKNAK

Irja: H. FARKAS ILONA.

Tegnaptól — máig...

Az élet lovagja, a morgueban

Bocsássanak meg, de ez a frakkos szép fiú, ez a miniszterek barátja, Középeurópa legtöbb kokotjának bőkezű Szaschája igenis tehetséges ember volt.

Kettéhasadt lelkű ember az bizonyos!

Ezen a kettősségen, a szélhámos minden behálózó aljasságán és a schöngeist romantikus meghatódottságán, a stilusos bőkezűségén sokáig rágódhat a modern lélekanalizis, amely a szélhámos lélektanához kíván margójegyzeteket fűzni.

Ez a Stavisky, ha normális levegő érleli fantáziájának, idegeinek, telhetetlenségének ámokfutó vágyait és azt a végzetes pluszt lenyesegeti, egyensúlyba hozza, egyenesbe tartja, ami a morál insaniti vörös jelzése az agykéreg titokzatos utjain; ekkora tehetséggel, ilyen szervező képességgel, ilyen diplomáciai tudással, ma talán nem megvetett halott gazember lenne, de élő hatalom, köztársasági elnök, vagy mindenható diplomata, talán egy óriási ipari tröszt parancsoló ura, vagy politikát diktáló bankelnök.

Egy apró „ha", egy naiv „mi lett volna akkor" búcsúztatja ezt a kapkodó, habzsoló, szerencsétlen fürgét. Az élet tehetséges csillogó lovagját, aki a morgueban végezte be földi utját.

*

Divat költemény a Piac uccán

Nem méltóztattak megfigyelni azt a ragyogó karosszériáju, alacsony, hatalmas kocsit ,amely büszkén viselte G. B. 325.428. rendszámot, (Anglia) és olyan elegánciával siklott tegnap délelőtt a Piac uccán, hogy alig győztünk rajta eleget álmélkodni.

Az utó hölgy és ur utasa, nem, ne méltóztassanak izgalmas pletyka után kutatni, egyáltalában nem látogattak meg Debrecenben senkit. Kirándulók voltak, akik Pestről jöttek Hortobágyot bámulni. Sehová nem tértek be, termoszból ittak teát és csupán a hölgy, aki gyönyörű tigris bundát viselt és szemébe huzott parányi tigris kucsmát, barna csizmát és antilop autókeztyüt, szaladt be egy drogériába, ahol tört németességgel kért néhány apróságot.

Tünemény volt szomorú sáros, ködös Piac uccán a gyönyörű autó, a gyönyörű nő és a markáns férfi profil.

Mint az elegáncia-verseny győztese, vagy egy divatbemutató, távoli sejtelmes hercegnője úgy tündökölt egy pillanatra a hölgy.

Magazinok cimlapján látni ilyet. Párisban, Londonban, természetes, mindennapi látvány. Mi itt álmélkodva és elnyomott irigységgel bámultuk... Istenem a mai életben vannak még gyönyörű autók, tündéri nők és gond nélkül kiránduló turisták?...

H. F. I.

A munkanélküliek sorsát tükrözteti a
B. LISTA
c. irodalmi könyvujdonság
Hegymegi Kiss Pál
országgyülési képviselő
ELŐSZAVÁVAL
IRTA:
Bihari László
Kapható:
Minden könyvkereskedésben.
ÁRA: 1 P.

Kis háztartás — nagyasszonya

— Nem, az talán túlzás ,hogy a háztartásom mintaháztartás lenne, — mondta telefonba kedves szerénységgel az egyik debreceni mérnök fiatal felesége.

— Talán csak racionálisabb és egyszerübb, mint ezen a vidéken a háztartások általában, persze nem olyan okos és célszerű, mint nálunk otthon Amerikában a polgári háztartás. A kitünő eszközök hiányzanak, azok a pompás konyhai felszerelések, amelyek még az amerikai proletár otthonokban is magától értetődőek. Ha igazán érdekli, szivesen látom, fáradjon ki hozzám, megmutatom a háztartásom egész verklijét. Szerény kopiáját egy Debrecenbe átültetett amerikai háztartásnak.

Tizenöt perc mulva már kint jártam a kopár, télies Nagyerdő mellett, a sugárút környékén. Kedves sárga családi ház kapuján csengetek be. Az udvarra nézö belső lakás felé vezet egy fehérkötényes szobalány.

Három lépcsőn megyünk fel, hófehérre mázolt nehéz ajtó csengetés nélkül kinyilik és barátságosan nyujtja elém mindkét kezét, mosolyogva egy kedves, nyilt arcú fiatal hölgy.

Az előszoba, ahol állunk, egy pillanatig, amig hócipőmet és kabátomat levetem, miniatür télikert benyomását kelti. Zöld bokrok, ágave és kaktuszok között szinte eltünik a sárgára fényezett ruhaakasztó-fal, aminek üveglapjára kerül a látogató kalapja és keztyüje. Két sárgára fényezett karosszék és kerekeken mozgatható vastag üveglapú asztal az egész berendezés. A székeken fehér, kék és vörös szinezésü selyempárnák fekszenek.

— Ez itten az egész lakás — magyarázza kedvesen, amig szétnyitja a tolható üvegajtót.

Két világos, hófehér falu szobán megyünk keresztül, megállapodunk a könyvesfal előtti karosszékeknél, ahol helyet mutat.

— A lakás ebből a két szobából áll — magyarázza. Amint látja, mindkettő úgynevezett lakószoba. Ez az én szobám a má,sik az uramé. Mindkét szobában, felnyitható kerevet áll ágyneműtartóval. A kerekasztal az ablak előtt kihuzható — tehát szükség esetén akár tizenkét személynek is tudunk teríteni. Itt szoktunk étkezni. A konyhából az ebéd egész menüjét kerekes tálalókocsin egyszerre hozom be. Ebéd közben nincs a tálalással külön fáradság ,sem szaladgálás. Az étel azért nem hül ki, mert a konyhában, majd látni fogja a tálalókocsin nikkel medencék állnak, azt forró vizzel töltöm meg, arra helyezem a tálakat .Az étel melegen marad.

Az egyik saroktól kezdődve, majdnem a fal felének hosszát foglalja el egy óriási metszett-tükör, előtte alacsony szék áll.

— Ez a tükör falbasüllyesztett szekrény ajtaja, mindkettőnk ruhatára, összes fehérneműnk, kalapok és cipők is kényelmesen elférnek a fali szekrényben, folytatja magyarázón, amikor pillantásom végigfut a kellemes sötétbarna, meleg tónusu néhány karosszéken, a tükrön és a szoba közepén álló (nem a sarokba csusztatott) zongorán.

A férfiszobában nehéz iróasztal, széles kerevet, dohányzóasztal, néhány mély karosszék, rádió és irógépasztal áll. Itt is az egyik fal hosszát nyitott könyvespolc foglalja el.

Függöny egyik szobában sincs. Keskeny krémszínű drapéria félméteres lecsüngő selyemrojttal ötletesen keretezi az ablak felső szélességét anélkül, hogy megszürve engedné a világosságot a szobákba.

— Izléses, üde és otthonos — mondom elismerően.

— És ami, ezzel majdnem egyenértékű praktikus válaszolja, csak a legszükségesebb butor foglalja el a szobákban a teret. A butorok simák, könnyen törölhetők, jól tisztithatók. A képek, ha megfigyelte, nemcsak a dekoráció miatt lógnak alacsonyan, hanem azért is — kérem ne mosolyogjon az örök háziasszonyi érven, — hogy könnyen porolhatók legyenek.

— Láthatom a konyhát is? — kérdezem.

— Természetesen, tessék erre! — mutatja előttem az utat.

A világos parányi konyha egy hófehér laboratórium benyomását teszi.

Az ablak előtt fehér csempés gáztüzhely. A konyha közepén fehér téglalap alakú pult, amelynek két oldala tolható üveglapokkal részekre osztott edénytartó .A fal mellett még egy szekrény áll, kefék, partvisok, portörlők, szivacsok mosogató eszközök számára.

A konyhából nyilik az éléskamra, egyforma porcellán füszertartókkal, üveges polcokkal és jégszekrénnyel.

— Az időbeosztását szeretném hallani, kérdezem a készséggel mutogató kis háziasszonyt.

— Mindenekelőtt ott kezdem — feleli, — hogy háztartási alkalmazottat nem tartok.

Pillantásom a kezére téved, a keskeny hófehér ujjakon, a gondosan lakkozott körmein ez nem látszik. Elneveti magát.

— Azért nem kell, hogy durva legyen a kezem. Ennek a titka egy ócska gumikeztyü.

Egyik fiókból rózsaszin háztartási keztyüt huz ki. Ez is szegény talán valami előkelő sebész operáló kezéről álmodott gyerekkorában, most persze takarítás és főzésnél szolgál.

— Az a lány, aki ajtót nyitott — kérdezem, — takarítónő?

— Az a lakbérben foglaltatik — neveti el magát. a házi úr szobalánya és köteles látogatóinkat is hozzánk vezetni.

— Mi a napi programmja?

— Reggel félnyolckor kelek, hogy reggelit készitsek az uramnak. A reggeli a legvidámabb étkezés. Mandarinnal, vagy almával, esetleg főtt szilvával kezdődik és közben szól a rádió, (az uram, mint egy mutáló kölyök iszonyú hamisan énekel), teával, vajjal, jammel végződik. Ezután takarítok kilenc, fél tizig.

— Ebédhez valót ki vásárol? — kérdezem.

— Füszert és minden olyasmit, ami

Tüzifát, szenet, kokszot
legolcsóbban szállit a
DEBRECENI FAIPAR ÉS FAFORGALMI Rt.
Telep: Salétrom u. 5. Telefon 2156.

elál, hónaponként egyszer szerzek be, négy hétre valót. Hetenként egyszer megyek piacra. A többi szállító, mészáros, tejes, pék, mindent házhoz szállít. Ha valamit elfelejtek, telefonon hozatom meg.

— Mennyi ideig készül az ebéd?

— Egy óra, másfél alatt, három tál étel, könnyű tortával, vagy gyors omlett és kompót kényelmesen elkészül. Főzés után fürdök, konyhaszaguan nem lehet férfit fogadni. „Házam ura" — folytatja nevetve — nem szólna egy szót sem, de tudom, hogy nem izlene neki ha rendes parfümöm helyett hagymás zsir szagát érezné rajtam.

— És az ebéd utáni mosogatás? — kérdezem, — minden házimunkák legutálatosabbja?

— Ne gondolja, az sem olyan szörnyű. Igaz, hogy legnagyobb részt tüzálló porcellán és tűzálló üveg edényeim vannak, azokban tálalok is. Igy megtakarítok néhány edényt. Viszont a tálalás azért izléses és esztétikus.

— Konyhapénzéből kijön? — adom fel az ujabb kérdést.

— Természetesen, nagyon jól.

— Férje előtt eltitkolt adósságai vannak?

— Isten őrizzen, egy fillér sem! — hangzik a válasz.

— Szokott titokban a férje pénztárcájából pénz kicsenni, amíg, mondjuk, ebéd után alszik?

— Nem, nem! Vagyok olyan gerinces legény, mint ő, ilyesmit nem teszek.

— Mielőtt férjhezment, készült valami pályára? — vallatom tovább.

— Igen, — válaszolja — gimnáziumi tanárnő vagyok és doktorátusom is van.

— Szereti a szép ruhákat?

— Nagyon! — neveti el magát. De csak, ha magam varrom őket. Viszont ezekkel a férjem nincs megelégedve. Igy mégis csak szabónőnél varratok.

— Szeret szórakozni?

— Hétvégén járunk hol szinházba, hol moziba, hol néhány jó baráttal jövünk össze.

— Az Istenért, maga drágám az anyósok álma és férjek öröme. Van valami „átkos szenvedélye", hogy a hibátlanságának, egy parányi hiba árán annál nagyobb értéke legyen?

— Hogyne, sokat zongorázom, sajnos közepesen, továbbá imádok bridgelni...

*

Nos, hölgyeim és uraim, ezekután tudomásul vehetik, hogy ilyen feleség is van a világon!...

Mi lesz velem holnaputan?

Alig lettem tegnapelőtt,
Tegnap vettem szép szeretőt,
A nótáját ma danolom,
Holnap magam meggondolom.
Holnapután, vagy azután
Eltemetik apám, anyám.
Öreg legény, árvagyerek
Lehet, hogy én ott se leszek.
Tán akkor is másutt, távol
Köszönök egy kapufától
S amit eddig sose mondtam.
Kiskoromban nagykoromban
A szivemből, ami látszott,
Avval akkor odaállok
Magam elé, lassan, szótlan,
Megkérdezni, hogy ki voltam
— Mikor ők már nem kérdezik —
Kijük, mijük voltam nekik?

SZOBOSZLAI MATA JÁNOS.

Tiszántúli Közgazdaság

Ipar

A legnagyobb erővel folynak a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árúmintavásár előkészületei

A Kereskedelmi és Iparkamara, valamint az összes debreceni érdekeltségek megrendezésében tartandó fenti vásár és kiállitás iránt országszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg. A vásártanács megalakulása után az előkészitő munkálatok már részben befejezést nyertek és a jövő hét folyamán kimennek azok az ivek, amelyekkel a résztvevők jelentkezésüket bejelenthetik.

A vásár területének beosztása és technikai elhelyezkedése olyan lesz, hogy azon az összes érdekelt iparágak, részben kollektiv kiállitás keretében, részben külön pavillonokban megfelelő módon fogják tudni áruikat elhelyezni.

A csoportositások között rendkivül érdekes rész lesz *a kézmüiparosok csoportja*, amely szemléltetően fogja bemutatni a tiszántuli és a debreceni kézmüiparosság termékeit. Az élelmezési ipar, amelynek keretében a világszerte ismert *hentesipar* is felvonul, bizonyára szép rendeléseket fog tudni szerezni az ország fogyasztóközönségének. — Szorgalmasan készül a kiállitásra az *asztalosipar* is, általában a butoripar, amely Debrecennek egyik komoly iparága volt a multban is. A bőripar, igy a *timárok, cipészek, csizmadiák* termékei csoportositva, már előreláthatólag is igen szépen fogják reprezentálni ezt az ősi iparágat.

Általában véve komoly feladat elé van állitva a vásár rendezősége a helyek beosztása tekintetében, hogy az nemcsak külsőleg legyen szép és méltó Debrecen város nagyságához, hanem célszerüség szempontjából is megfeleljen az összes kivánalmaknak. Ugy az épitményekre, mint a dekorativ külsőségekre is nagy sulyt helyez az ügyvezetés és e tekintetben is megteszi a szükséges intézkedéseket.

A „Debreceni Hét" nagy programmjában a Tiszántuli Ipari Kiállitás és Árumintavásár méltó módon fog elhelyezkedni s a Vásár ügyvezetése mindent elkövet, hogy a nagy erkölcsi eredményen kivül a város iparosai és kereskedői is megtalálják áldozataik ellenében a kellő ellenszolgáltatást.

A jövő hét folyamán valószinüleg már megjelennek az első propagandaplakátok is és nagyon kivánatos volna, ha a jelentkezések megindulása minél nagyobb számban történnék.

❖❖❖

MEGSZÜNT IPAROK

A mult héten az elsőfokú iparhatóság a következőket törölte lajstromából:

Egri Gyula szatócs, özv. Kerékgyártó Ferencné borbély és fodrász, Harstein Józsefné szatócs, Résó Antal gépészkovács, Simon Ferenc 20-as számú bérkocsi, Bónis Jenőné nőiszabó, Kovács István és Szántó Vince kertivetemény árusítás, Farkas Zsigmondné kifőzés, özv. Gombácsi Sándorné gyümölcskiskereskedés, Bónis Jenő férfi é snői konfekció, Firedmann Jakab sütő, Kiss Ferenc talyigás, Blum Sámuel bor- és szeszesitalok közvetitése, Arany Gábor férfiszbő, Korsós Imréné szatócs, Bónis László borbély és férfifodrász, Weisz Miklós bőrkereskedés, Törő Sándor és Mán Vazul tojás, baromfi, gyümölcs, tej, tejtermék, zöldség és főzelék kiskereskedés, Lővinger Sarolta nőiszabó, Schenkengel Imre varrógép és kerékpár kiskereskedés.

❖❖❖

UJ IPAROSOK ÉS KERESKEDŐK

A mult héten az elsőfokú iparhatóság a következőket vette fel lajstromába:

Tárnok Lajos fényképészet és fényképnagyitás, Jándi János férfiszabó, özv. Somogyi Sándorné korcsma, Leitner Anna szatócs, özv. Somogyi Sándorné do hányzási mellékcikk, gyufa, papir, levelezőlap, levélpapir, irószer és sajtótermék kiskereskedés, Kovács Józsefné kifőzés, Vásári Róza baromfi, tojás, gyümölcs és főzelék kiskereskedés, Szántó Vince burgonya, dinnye, kertivetemény kiskereskedés, Markovics József termény, mag, olajmag, takarmány és lisztkereskedés, illetve nagybani és kicsinybeni vétele és eladása, Farkas Dezső leszurt és bőrben hagyott borjú kiskereskedés, Molnár Imre épület és mülakatos, Gál Imre cipjész, Klein Gyula bőr és textilhulladék kiskereskedés, Geréb József szatócs, Csóka Sámuel gyümölcs, főzelék,tojás és baromfi kiskereskedés, özv. Farkas Imréné fehérnemű varrás, Weisz Mária kenyér ,liszt és korpa kiskereskedés, Faltai Pál mezőgazdasági termény kereskedés nagyban és kicsinyben saját számlára és bizományban, Nagy József cipész és csizmadia, Rósenfeld Lili textil, divatáru és női konfekció kiskereskedés, Szatkó Jenő 19,000—1925. F. M. sz. rend, korlátai között tej, sajt, vaj és csemege kiskereskedés, Spitzer Menyhért cipészkéreg és ecetforgács készités, Nagy Béla cipész és csizmadia, Hegedüs Katalin nőidivat kalapkészitő, Weisz Jenő szatócs, Tollas Sándorné szatócs, Bolgár Bertalanné cukorka, gyümölcs, déligyümölcs, kenyér, péksütemény, tej, tejtermék, zöldség, főzelék, tojás, baromfi kiskereskedés, Lovas Kálmán épitési vállalkozó, Szilágyi László parkettázó, Vizesi Gyula mindennemű gázvilágitási telepek, a vizellátást szolgáló mindennemű művek létesitése és berendzése, ideértve a csővezetékek létesitést, javitását, mérőeszközök felszerelését, továbbá központi fütőberendezések létesitése és javitása, Nagy Antal és Nagy Antalné gyümölcs, déligyümölcs, tojás, baromfi, pattogatott tengeri és dinnye kiskereskedés, Hajdú József kirakat- és ablaktisztitás, Lőwenstein Marcell liszt, korpa, hüvelyes vetemény és terménynagykereskedés, Szabó János kávémérés és kifőzés, Bakos Lajos cipőtisztitó, Kinyik János cukorka, bazár, üvegárú és festmény kiskereskedés, Nagy Istvánné élő- és művirág és koszorú kiskereskedés, Balogh Sándor korcsma, Dávdiáhzy Kálmánné telephelyről való béautófuvarozás.

❖❖❖

— **Vasárnapi húsárusitás.** A húsiparosok szakosztálya tudatja tagjaival és a közönséggel, hogy vásárvasárnapján az összes hentes- és mészárosüzletek reggel 7 órától este 6 óráig nyitva tarthatók. Elnökség.

Mezőgazdaság

A zúzmók kártétele

Hazánk csapadékban dus vidékein, ahol a klima állandóan nedves jellegü, különösen régi telepitésü gyümölcsösökben sokszor látunk fákat, melyek télviz idején is ugy tünnek fel messzebbről, mintha ezüstcsillogásu, örökzöld leveleik volnának. Közelebbről szemlélve látjuk, hogy az nem más, mint a különféle zuzmók tömege, mely sokszor egész kéregszerüen vonja be az ápolatlan fák ágait és törzsét. A zuzmók nagyrészt ivartalanul szaporodó növények. Kártételük nem közvetlen, nem a fák nedveit szivják el, hanem közvetett, azaz a fákra való letelepedésükkel megakadályozzák azok fejlődését. A zuzmók életlehetőségének legfontosabb kelléke a nedvesség. Ha egy zuzmókkal fedett ágat vagy fatörzset közelebbről megvizsgálunk, azt látjuk, hogy az alatta lévő kéreg el van korhadva, az esetleg kevéssé fedett ágak is fejletlenek, általában az egész fa a pusztulás benyomását kelti a szemlélőben. Az ilyen fa természetesen nem terem. Ezen azonban igen könnyen lehet segiteni, hiszen a zuzmósodás nem betegség, csak az elhanyagoltságnak a következménye. A most amugy is időszerü téli gyümölcsfa védelmi teendők keretében megszabadithatjuk fáinkat a zuzmótól is. A törzset és vastagabb ágakat kéregkaparóval, drótkefével megtisztitjuk, a vékonyabb ágakat pedig permetezzük. A zuzmóknak legjobban bevált irtószere a gyümölcsfakarbolineum (5 százalék Neodendrin, Novenda, vagy 3 százalékos Solbár-oldat). A fákat száraz, fagymentes napokon ugy kell megpermetezni, hogy a zuzmó-rétegek alaposan átázzanak. Ha igy járunk el, gyümölcsfáink ismét termést fognak hozni, sokszorosan megtéritve a rájuk forditott esetleg védekezési költséget.

GYÜMÖLCSÖSBEN
téli permetezést
ne mulassza el
Permetezőszerek
eredeti gyári áron
Kontsek Géza
cégnél

MAGYAR BIKAVÁSÁR A HORTOBÁGYON

Mint értesülünk, a hortobágyi biaktelepen, — melyet a debrecen—hortobágyi magyar tenyészbikatelep közös legelőt haszonbérlő társulat tart fenn, — a folyó évi bikavásár február hó huszonkettedikén, csütörtökön lesz megtartva, ahol hatvanöt darab három éves tiszta magyarfajta hortobágyi törzsgulyai és cifragulyai származású tenyészbika kerül eladásra. A társulat ez évi vásárát még a szokottnál is élénkebb érdeklődés előzi meg, mivel mindenfelé nagy hiány mutatkozik magyarfajta tenyészbikákban s éppen ezért a hortobágyi edzetten nevelt jó csontozatú tenyészbikák februári vásárának kilátásai rendkivül kedvezőek.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG"-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZI BE SZÜKSÉGLETEIT.

KÖNYVESHÁZ

Egypengős Regények 65. sz.
Az arany szelence. Regény.
Irta: Walentine Williams.

A kiváló szerzőnek ez a regénye már azért is érdekes, mert ebben szerepel először a „Tuskólábu", Williams világszerte ismert kémregényeinek klasszikus rémalakja. Már e név hallatára is borzadály fogja el az olvasót, hát még, ami kor halljuk a sötétben tompán koppanó lépéseit, magunkon érezzük vesékbelátó, szurós tekintetét, s magunk előtt látjuk ezt a minden félelmetessége mellett is csodálatraméltó emberi szörnyeteget, aki mint a német titkos kémszervezeteknek vezetője könyörtelenül gázol keresztül emberi sorsokon, szerelmes szíveken és minden utjában álló akadályon. Lélegzetfojtó izgalmakkal teli hajsza meséje a regény s végül is egy olyan lelkünk mélyéig megragadó élményben van részünk, amely örökre felejthetetlenné teszi ezt a regényt minden olvasó számára.

—

Félpengős Regények 40. sz.
Nőstényfarkas. Irta: Arthur Stringer.
Forditotta: Fekete Oszkár dr.

A „Csak azért is!..." című nagysikerű regény olvasói bizonyára örömmel veszik kezükbe a hirneves szerzőnek ezt az ujabb könyvét, amelyet az előreláthato nagy keresettségre való tekintettel a Palladis a Félpengős Regények sorában tesz mindenki számára hozzáférhetővé. Arthur Stringernek ez a regénye is komoly művészi élményt nyujt az olvasónak egy érdekfeszítően izgalmas mese keretében s amellett oly meggyőző fénnyel világitja meg korunk társadalmi életének izzó problémáit, hogy úgy érezzük, mintha mi is ott élnénk, ott örülnénk, szenvednénk s lihegnénk lázas hajszában e regény lapjain. Egy egészséges, új nőitipust ismerünk meg itt is a messzi vad Nyugaton férfimunkát végző, darabos külseje mögött azonban az örök nőiességet romlatlanul magában hordozó Rori személyében. Minden nőnek, minden anyának el kell olvasni ezt a könyvet és mindazoknak, akik új ideálokat keresnek egy rombadőlni készülő világ dzsungeljében.

—

Félpengős Regények 41. sz.
A titokzatos Mister Arthur.
Irta: David Sharp. Forditotta: Cavallier Józsefné.

Végzetes véletlenek és mulatságos félreértések tragikomikus összetalálkozása ez a kacagtató humorral és kifogyhatatlan szellemmel megirt bünügyi történet. Az izgalmak legforróbb feszültsége közepette is ujra meg ujra nevetnünk kell azon a sokféle komikumon, amellyel az iró valósággal elárasztja olvasóit.

—

Az arany páva. Regény.
Irta: Gáspár Jenő.

Gáspár Jenőnek ez az új regénye a legérdekesebb regényformák közül való. A kétkötetes nagy regény tulajdonképen négy regény. A négy regény közül egy keret, amely az egész könyv törzsét alkotó főtörténet három változatát fogja össze egységes mesévé. Az arany páva szimboluma a regény mind a négy változatában egy szép, nagy és hazárd érzések, amely a hőst viszi előre, csucsokra, szirtekre, örvényekbe, az elérhetetlen álomkép után. Az első rész Mátyás király korában játszódik, a magyar renaissance arany és bibor szinei között, ahol a remetei Gáthok nemzetségének egyik kiváló tagja a buzakalász haju Beatrice királynőbe szeret bele, ebbe az elérhetetlen álomképbe. Ez a vak és bódult szerelem zátonyra viszi a férfi életét. A második rész Mária Terézia korában játszódik, az aranycirádás Bécs palotáiban. Schönbrunn nyirott sétányainak illatos világában. Ennek a hőse egy másik remetei Gáth-ivadék, akinek sorsában és életében az iró tulajdonkép a magyar irodalom ujjászületésének első bajnokát, Bessenyey Györgyöt rajzolta meg. A harmadik rész hőse már modern ur. Elkényeztetett, gazdag, aki éli a kiváltságos kevesek életét, amig az életébe észrevétlenül be nem lép egy világhirű operaénekesnő, aki a fjordok hideg világából jön, hogy a Szahara forróságával gyujtson lángoló szerelmet, amelynek mágyáján már-már elég a nő és elég a férfi, akinek azonban van még annyi lélekereje, hogy kimeneküljön a végső pusztulá sből Amerikába. Itt uj életet kezd és fia, az utolsó remetei Gáth, az utolsó férfisarja a nemzetségnek, szembe mer nézni a negyedszer is jelentkező arany madárnak, az arany pávának, visszaszerzi az ősök és apja által annyiszor elherdált birtokot, hazajön Magyarországra és józan, de ujabb ezer évet igérő uj életet kezd. A szép, érdekes, mindvégig lebilincselő, változatos, nagy történelmi tudást, elmélyülést, ember és lélek ismeretet eláruló regényt a Palladis adta ki igen izléses két kötetben, Rónay Kázmér festőművész művészi címlapjával. A két kötet ára P 4.80.

—

Ami erősebb nálunk. Regény.
Irta: Tóth László.

A huszadik század nemcsak a felfedezések, hanem a kisérletek százada is és minél jobban feltárulnak előttünk a fizikai világ titkai, annál megfejthetetlenebbül merednek elénk a test és a lélek viszonyának, az élet hullámveréseinek isteni rejtélyei. Tóth László, a kitünő iró uj regényében ezt a korszerű problémát szólaltatja meg. „Ami erősebb nálunk" című új regényének néma főszereplője a vér, amely annál rejtélyesebbé válik, minél többet tud róla a tudomány. A vérről a mágikus erejű vöröslő folyamról ki tudja vajjon, melyik tudomány fejtette meg, hogy milyen sorsdöntő törvényszerűségeket sodor magával örökös áramlásában a szív körül. Tóth László regényének hőse, egy tudós férfi tudományos feleletet keres arra a kérdésre, vajjon nincs-e döntő szerepe a vér összetételének abban a misztikus és ismeretlen törvényü valamiben, amelyet nagy szenelemnek neveznek. A fiatal tudós titkos kisérlete alanyául a saját feleségét választja a mese szövésében és ezzel kikerülhetetlenné válik a tragikus összeütközés: az igazságra szomjazó tudós és a boldogságát féltő szerelmes férj között. A cselekménynek ez az ellentétesre beállított kettőssége olyan feszültséget teremt, amely a regény végéig csak fokozódik. A könyvet gyönyörű kiállításban a Palladis adta ki. Ára: P 2.50.

Az inségakció keretében 13.058 emberről gondoskodik Debrecen város munkaalkalom, vagy segélynyujtás által

Dr. *Vásáry* István polgármester tudvalevően gondos előrelátással kidolgoztatta mindazon munkálatok tervezetét, melyek az inségeseknek munkával ellátását biztosíthatták. A törvényhatósági bizottság közgyülése változatlanul elfogadta a polgármester tervezetét s elrendelte a harminc különböző helyen lefolytatandó munkálatokat. Ezek útépítések, csatornatisztítások, árkolások, kertészeti rendezések, fásítások, feltöltések, egyengetések, földmunkák és a stadionépítkezés befejezése, mind olyan munkák, ahol a bekerülési költség túlnyomó része nem anyagárakra, hanem munkabérekre esik s végzésükhöz különösebb szakértelem nem szükséges.

Az összes munkálatok az előirányzat szerint 108,000 munkanapot vesznek igénybe.

A program szerint

az egész inségakció 449,480 pengő összeget fog felemészteni,

ebben azonban az inségmunkák költségein kívül benne van a szellemi szükségmunkások díjazása, a népkonyhák, napközi otthonok, általában a munkaképtelenek segélyezésének költsége is.

Az inségakció első két hónapja programszerűen, a legkisebb fennakadás nélkül folyt le. A november és december hónapi eredményekről szóló statisztikák beérkeztek dr. *Csürös* Ferenc közművelődési tanácsnokhoz, akinek kezében futnak össze az inségakció sokágú szervezetének szálai. Ezekből közöljük a következő főbb adatokat.

A JELENTKEZÉSEK

A tömeges jelentkezések október hó folyamán történtek, úgyszintén a jelentkezők adatainak pontos helyszíni kivizsgálása és nyilvántartásba vétele, a dolog természete szerint azonban az inségakció tartama alatt tovább is folyamatban vannak a jelentkezések.

December 31-ig az inségakcióban való részvételre jelentkezett 5831 magános és családfő 9721 családtaggal, összesen 15,551 egyén.

Ebből családtagokkal együtt 2493 egyén utasíttatott el, mint olyan, aki — bár igen nehéz körülmények között — a maga erejéből, hatósági támogatás nélkül is meg tud élni.

Ellenben a vizsgálat igényjogosultnak talált összesen 13,058 egyént, aki hatósági támogatás nélkül a legszélsőbb nyomorba süllyedt volna.

Debrecenben e szerint 13,058 olyan egyén él, akiről a hatóság munkaalkalom, vagy egyéb segélyezés útján gondoskodni kényszerül. Ez a város lakosságának 11 százalékát teszi ki.

A mult 1932—33. téli inségakció igényjogosultjainak száma 15,808 volt, a lakosság 13 százaléka.

A csökkenés magyarázata a helyszíni vizsgálatok szigorubb és rendszeresebb lefolytatásában, másrészt abban rejlik, hogy az idei jó termés még a legszegényebb lakosságnak is módot adott arra, hogy élelmiszerekkel a tavalyinál valamivel jobban ellássa magát.

A MUNKÁSOK MEGOSZLÁSA MUNKA SZERINT

Az igényjogosultaknak talált munkanélküliek közül fakitermelésre volt utasítva 549 magános férfi, földmunkára 2932 munkanélküli 7070 családtaggal, a fizikai munkások között felügyelői teendőkre 133 egyén 179 családtaggal. Mint munkaképtelen népkonyhai segélyezésre 196 egyén 140 családtaggal. A társadalmi inségakcióhoz segélyezésre átutalva 843 egyén 1859 családtaggal: ezek nagyobbrészt nők, főleg özvegyasszonyok és családtagjaik, akik a társadalmi gyűjtés eredményéből pénz- és természetbeni segélyben részesülnek.

JANUÁRBAN NEM DOLGOZTATJÁK, DE ELLÁTJÁK A MUNKÁSOKAT

A rendelkezésre álló 108,000 munkanapból az inségmunkások december 31-ig 42,068 munkanapot dolgoztak le. Ennek nagyobb része november hónapra esik, mikor az időjárás kedvező volt. A december hóban beállott erős hideg a munkálatokat kedvezőtlenül befolyásolta. Az átfagyott talajon a munkateljesítmény is természetszerűleg alatta maradt a novemberinek. Ezért januárra a polgármester be is szüntette a munkálatokat.

A nyilvántartásba vett inségesek azonban erre a hónapra is megkapják beosztásuk szerinti munkanapjaik utáni keresetüket (munkanaponként 1.60 pengőt),

azonban a munkát utólag fogják szolgáltatni, mihelyt az időjárás enyhülése ezt megengedi.

A NAPKÖZI OTTHONOK ÉS A NÉPKONYHÁK

Az inségesek gyermekeinek egész napi gondozást és élelmezést adó, a városi perifériákon elhelyezett hét *napközi otthon* mindkét hónapban állandóan telve volt. A gondozási napok száma a két hónap alatt 13,733, az otthonok fentartásának összköltsége 6753.78 pengő volt.

A *népkonyhák* üzeme december elsején kezdődött. E hó folyamán kiadtak 28,444 ebédet, ebből felnőtteknek jutott 4662, gyermekeknek 23,782. A népkonyhák költsége 3401.10 pengő, egy ebéd költsége 11.9 fillér volt.

A természetbeni, pénz- és ruhasegélyek kiosztása a gyüjtéssel párhuzamosan folyik. A gyüjtés még lezárva nincsen. Pontos számadatok csak a gyüjtés lezárásával fognak rendelkezésre állni.

Általában az inségakcióban simán, fennakadás nélkül bonyolítják le az akció szervei feladatukat s remélhető, hogy ez a tél is, bár nagy nehézségek között és a város lakosságának igen nagymértékü anyagi erőfeszítésével, csöndben, a társadalmi béke megzavarása nélkül fog letelni Debrecenben.

PNEUMATIK képviselet
szakmabeli cégnek átadó.
Megkeresések ERDŐS JÓZSEF hirdetőirodájába, BUDAPEST, VI. Terézkörut 35. „Bevezetett külföldi márka" jeligére intézendő.

A BIBLIA, A HIT ÉS A TUDOMÁNY VILÁGOSSÁGÁBAN

A modern lélek állandó válságokkal küzdve keres egyensúlyi helyzetet. Meglepő erővel nyilatkozik nagyközönségünk érdeklődése világtalányok megoldása iránt s a Haecel jellemző című könyvének megjelenése óta el nem pihent kétkedés a keresztyén vallásnak kijelentésen alapuló igazságait a természettudományi és szociális igazságokkal támadja. Talán szünőben van a természettudományos gőg, de a materializmus uralma egyre mélyül s szociális problémák egyre erősebb hullámokban nyugtalanítják a lelkeket. Ezért a debreceni református egyház keretében már többször felmerült az az indítvány, hogy a Bibliát meg kellene ismertetni a hivő, vagy félig hivő laikusokkal, mint az istenkeresés alapokmányát. Nem egyes elszkiott részekből egyes igazságokat, hanem az egész biblia világnézeti és tudományos értékét kellene kézzelfoghatóan megmutatni s így módot nyujtani a nem „hivatásos" bibliaolvasókknak is a biblia fenséges világában tájékozódásra. A csapó-uccai egyházrész vállalta ezt a feladatot és egy nagyszabású ciklust indít meg, ahol az Ó-szövetségen kezdve megtárgyalásra kerülnek a Szentirás kortörténeti, szociális, általános világnézeti elemei. A sorozat vezetése egy kézben van (dr. Soós Béla az előadó), de tervbe van véve kiváló szakemberek közreműködése is, mint dr. Kállay Kálmán, dr. Révész Imre, dr. Varga Zsigmond stb. A nagyszabású kisérlet célja gyülekezetnevelés, értelmi akadályok elhárítása, egyéni vallásos életre rásegítés. Az előadások a Szappanos u. 16. szám alatt az egyházrészi otthonban lesznek, minden héten csütörtöki napon este 7 órai kezdettel.

KAVÉHÁZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRÁSZDÁBAN
BORBÉLYNÁL
kérje
A FÜGGETLEN UJSÁGOT

Kinos zsarolási história 70 mázsa boletta nélküli búza körül, amelyet állitólag egy debreceni malomnak szállitott egy szoboszlói gabonakereskedő

Vádak és viszonvádak pergőtüzében hadakozik Sternberg Pál gabonakereskedő Szidonits Géza malomellenőrrel

Rendkívül érdekes ügyben adott ki vádiratot a debreceni ügyészség. Az ügy szereplője egy a debreceni üzleti életben is jól ismert szoboszlói gabonakereskedő, Sternberg Pál és egy malomellenőr, Szidonits Géza. Külön érdekessége az eljárásnak az, hogy nemcsak a gabonakereskedő ellen indult meg a vizsgálat, hanem az ügy fejleményei közben feletteshatóságai fegyelmi elé állították a feljelentőként szereplő malomellenőrt is.

AZ ELBUJTATOTT DETEKTIVEK

A dolog előzményei még a mult év őszére nyúlnak vissza, amikor Sternberg Pál megjelent a szoboszlói városházán és ott beszélgetést folytatott Szidonits Géza malomellenőrrel. A beszélgetés végén Szidonits arra kérte a gabonakereskedőt, hogy másnap ismét jelenjen meg az irodájában és akkor majd tüzetesebben megtárgyalják a szóbanforgó dolgot. Ezzel elbúcsúztak egymástól, de a malomellenőr közvetlenül ezután a rendőrségre sietett, ahol bejelentette, hogy Sternberg Pál őt meg akarja vesztegetni és általa akarja megzsaroltatni Ungerleider debreceni malmost. Kérte, hogy másnap küldjenek ki detektíveket a városházára, ahol az ő irodahelyisége van s a szomszéd szobából kihallgathatják Sternberggel folytatott beszélgetését.

A detektívek meg is jelentek másnap a városházán és ott a Szidonits szobája melletti helyiségben húzódtak meg. Nemsokára ezután valóban megjelent Sternberg Pál, aki egy gabonacsempészési históriáról beszélt Szidonitscsal és tényleg az forgott szóban, hogy érdemes volna megzsarolni az Ungerleider-malmot. A detektívek a beszélgetésről jegyzőkönyvet vettek fel, amit aztán beterjesztettek a debreceni ügyészséghez. Az ügyészség ennek a jegyzőkönyvnek alapján megvesztegetés címén vád alá helyezte Sternberg Pált és megindította ellene az eljárást.

[illegible]I AKART ZSAROLNI STERNERG VAGY SZIDONITS?

Sternberg Pál azonban az ügyészség most kiadott vádiratára dr. Grósz Zoltán ügyvéd utján egy beadvánnyal válaszolt a debreceni törvényszéknek. Ez a válaszirat szenzációs adatokat tartalmazott és egészen váratlan fordulatot adott az ügynek. Sternberg ugyanis azt adta elő beadványában, hogy nem ő, hanem éppen Szidonits volt az, aki meg akarta zsaroltatni az Ungerleider-malmot s ezért hozzáfolyamodott.

A beadványban elmondja, hogy a mult év őszén az uccán találkozott Szidonits Gézával, aki hozzácsatlakozott és kijelentette, hogy már előző nap is kereste, mert egy nagyon fontos ügyben akar vele beszélni. Kérte a gabonakereskedőt, hogy a maját érdekében is keresse fel őt hivatalában.

ÖSSZEESKÜVÉS A BOLETTA KÖRÜL

— Faggatni kezdtem az uccán, hogy miről van szó, — folytatja beadványában Sternberg — mire Szidonits azt mondotta, hogy nekem már több alkalommal volt kellemetlenségem buzaszállítások miatt. Most is tudomása van arról, hogy gabonajegy nélkül buzát szállítottam Kabáról Debrecenbe az Ungerleider-malomba, de kijelentette, hogy ez nem baj, mert övele pénzzel mindent el lehet intézni. Tiltakoztam Szidonits állítása ellen, de megígértem neki, hogy felkeresem, mivel féltem, hogy kellemetlenséget fog nekem okozni, egyébként pedig arra számítottam, hogy ha bizonyítékok lesznek a birtokomban ,akkor én teszek ellene feljelentést. Másnap tényleg felkerestem hivatalában. Előadta, hogy délután ugysem lesz senki rajta kívül a hivatalban és akkor keressem fel. Ő majd hivatkozni fog megbeszélésünkre és kérjem arra, hogy készítsen jegyzőkönyvet Ungerleider malmosra vonatkozólag, akinek én boletta nélkül hetven mázsa buzát szállítottam. Kérjem meg őt arra is, hogy a jegyzőkönyvet én juttassam el Ungerleider malomtulajdonoshoz s ezáltal néhányszáz pengőt kereshetünk, mint ahogy hasonlóan már két malomellenőr is keresett általam. Szidonits mesélte el azt is előre, hogy a dologból ugysem lehet semmi bajom, mert nekem, mint esetleges feljelentőnek, jutalom is jár a büntetéspénzből. Vagyis kettő között választhattam: vagy feljelentést teszek Ungerleider ellen és ez esetben osztozunk a kincstár által kiutalt jutalomból, vagy pedig az erre a célra készített jegyzőkönyv segítségével zsaroljam meg Ungerleidert. Ezután Szidonits arra kért, hogy másnap délután feltétlenül keressem fel s majd elkészítjük a jegyzőkönyvet, amellyel szerinte rengeteget lehet keresni.

— Ezeket a dolgokat még aznap közöltem három szoboszlói terménykereskedővel, akik azt ajánlották, hogy szinleg menjek bele a dologba és játszam el a zsaroló szerepét. Amidőn pedig minden bizonyíték a kezemben lesz, tegyek feljelentést a malomellenőr ellen. Erre vonatkozólag kérem is a három terménykereskedő kihallgatását. Ugyancsak kérem kihallgattatni Ungár Dezső hajduszoboszlói földbirtokost, Ungerleider sógorát, akinek a Szidonits-féle beszélgetést az azt követő félórán belül elmondottam. Ha nekem tényleg szándékomban lett volna a zsarolásban aktiv szerepet vállalni, akkor fel sem tételezhető, hogy ezt előre elmondom Ungerleider egyik hozzátartozójának.

„NEM VAGYOK HAJLANDÓ ILYEN PISZKOS MANIPULÁCIÓBAN RÉSZTVENNI"

— De még másoknak is elmondottam aznap a Szidonits-féle beszélgetést és mint éppen a piac előtt állva, magamból kikelve magyarázatam az esetet néhány ismerősömnek, abban a pillanatban haladt el mellettem Szidonits. A malomellenőr megállott mellettünk, mire én erélyesen rászóltam: „Hagyjon nekem békét, nem vagyok hajlandó ilyen piszkos manipulációban résztvenni!"

Azonban a három társammal folytatott beszélgetés alapján jobbnak láttam másnap mégis felkeresni a malomellenőrt, aki az irodában olyan feltünően hangosan beszélt és magyarázott, hogy nekem rá kellett jönnöm arra, hogy ezt a társalgást kihallgatják.

„A MALOMELLENŐR ROVOTTMULTU EGYÉN"

Ezután meglepő adatokat közöl beadványában a gabonakereskedő:

— Csak később értesültem arról, hogy Szidonits Géza többszörösen büntetett, rovottmultu egyén és mint malomellenőr is hamis bizonyítványokkal jutott állásába. Megtudtam azt is, hogy mint malomellenőr sok szabálytalanságot követett el és emiatt hosszabb ideig fegyelmi eljárás folyt ellene s a fegyelmi eljárás folytán állását el is vesztette. Szidonits Géza eljárása a legtipikusabb példája az ázsánprovokatőrségnek. Leplezni akarta kisded játékait, ami miatt fegyelmi eljárás folyt ellene s éppen az én hullámon keresztül akart megszabadulni a fegyelmi eljárás hivatalvesztő büntetése alól. Ezt azért akarta megtenni, hogy felettes hatósága előtt hivatkozhasson arra: ő egy tisztakezű hivatalnok, akit párszáz pengővel nem lehet megvesztegetni.

— Végül még ki kell jelentenem azt is, hogy miután tisztában voltam azzal: a szomszéd szobából kihallgatják beszélgetésünket, másnap nem is mentem el a jegyzőkönyvért, amelyet Ungerleiderhez kellett volna eljuttatnom. Én ártatlanságom teljes tudatában kérem az eljárás megszüntetését.

A beadvány végén még néhány egyéb okra is hivatkozik a gabonakereskedő, amellyel szintén ártatlanságát akarja bizonyítani. Annyi azonban tény: a malomellenőr feljelentése, illetve a detektívek jegyzőkönyve alapján az ügyészség vád alá helyezte Sternberg Pált. Viszont a malomellenőrt felettes hatósága állította fegyelmi eljárás elé és a vizsgálat alapján felfüggesztette állásától. És hogy kinek van igaza, ki akart megvesztegetni, Szidonits-e vagy pedig Sternberg, azt csak a debreceni törvényszék ítélete fogja eldönteni.

REMÉNYI GYÖRGY.

Rendkívüli sikert ígér Vadász Endre képkiállítása a Déri-múzeumban

A Déri-muzeumban páratlanul érdekes kiállítás nyilik meg vasárnap: Vadász Endrének, az európai sikereket aratott, nagy debreceni festőnek a kiállítása. Vadász Endre modern festő, de ami ennél is több, igazi, nagy festőegyéniség, akinek nemcsak tökéletes uralom adatott meg a szinek és vonalak felett, hanem az egyéni, szin és szerkezeti harmóniák meglátásának titka, sőt a megláttatás adománya is. Könnyed biztosság a legnehezebb problémák megoldásában, báj, derü és humor, üde, friss világszemlélet: ezek a Vadász Endre müvészetének olyan értékei, melyek mindig lelki felüdülést adó kinccsé teszik a Vadász-képeket.

Vadász Endre müvészetét sok kiállításon elért siker bizonyitja. Ezek között is első helyen szerepelnek a hazai kiállításokon kivül a barcelonai világkiállításon, Velencében, Monzában, Hágában, Amsterdamban, Newyorkban és Chicagoban aratott sikerek és kitüntetések. A debreceni Ady Társaság mellett tagja a fiatal festőművész a Munkácsi Céh-nek, a Magyar Rézkarcoló Művészek Egyesületének és a Paál László Társaságnak. És müvészetének egyéni szineivel, egyéni értékeivel mindegyiknek becsületére is válik.

A kiállításon szereplő, csaknem 40 müvet — amelyek mellett itt vannak még a reprezentativ rézkarcok és fametszetek — három csoportra osztjuk: fehér képekre, a cirkusz-sorozatra és a nagybányai témákra.

A fehér képek alatt nagyszámu, havas tájait értjük. A fehér és ezüstös szürke harmóniából élesen ragyogó szép szinek villannak ki: házikók, madárkák, kis alakok. A háttérben lágyan, de tisztán mozog az elet. Vadász képeit nemcsak messziről, közelről is lehet élvezni. Teleszórja képeit irtim részletekkel. Ezeket a japánokra emlékeztető finom részleteket csak lassankint fedezi fel a néző. Itt egy kis madár énekel az ágakon, ott egy fekete varju ugrál, amott kis emberkék szaladgálnak, mint megannyi kis miniatür festmény és ezek mind elragadóan bájosak.

Vadász Endre festőművészünknek ilyen fehér képe függ a nemrég megnyilt Budapesti Fővárosi Képtárban, ilyen a Déri-muzeumban.

A cirkusz-sorozatból kiemeljük a Porond (18) cimüt. Lendületes, friss és erőteljes alkotása a müvésznek. — Mélyen belenéz a bohócok életébe. El nem felejthető képe a 27. számu. A cirkusz medvéit látjuk játszadozni.

Nagybányai témái közül kiemeljük „A vásár" cimüt. Mozgalmasság és szinpompa jellemzik.

Külön megragadja figyelmünket a (19.) „Debreceni parasztházak" cimü kép. Pompás szimfónia. Fény és ragyogás uralkodik az üde, szines képen.

Szólnunk kell még Vadász Endre rézkarcairól. Ezek a munkái tették oly ismertté nevét. Tudjuk, hogy virtuóz módra karcol, hogy a tónus nélküli vonalas technika felel meg legjobban müvészi egyéniségének. A már előbb emlitett nemrég megnyilt Budapesti Fővárosi Képtárban eme rézkarcokból is találhatunk egy párat. Egyszerüek és nemes patinájuak, mint maga a müvész egyénisége.

A kiállitás vasárnap délelőtt 10 órakor nyilik meg.

Wessel Imre.

VENNI AKAR VALAMIT?

A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

A derecskei kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság.
1934—8. ik. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

A telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Magyar Sveici Textil rt. végrehajtatónak Krausz Albert végrehajtást szenvedő ellen 420 P tőke s járuléka erejéig indított végrehajtási ügyében az 1933. évi szeptember hó 27. napján 8235—1933. szám alatt kibocsátott árverési hirdetménnyel a derecskei kir. járásbiróság területén levő Hosszupályi községben fekvő s a hosszúpályi 438. számú betétben A I. 1., 2. sorsz. 14. hrsz. kert a Beltelekben 293 öl és 15 lm 202. hrsz. ház udvarral és gazdasági épülettel, 213 öl területü ingatlanokból álló jószágtestre 4000 pengő kikiáltási árban.

Legkisebb vételárak, amelyeken alul az ingatlan jószágtest el nem árverezhető: a Magyar Svájci Textil rt.-al szemben 6000 pengő, Fűszerkereskedelmi rt.-al szemben 12.100 pengő, Fürst Jakab és Fiaival szemben 6000 pengő, az Alföldi Takarékpénztár Debrecenben vhtatóval szemben a legkisebb vételár a kikiáltási ár fele.

Hosszúpályi községházánál 1934. évi január hó 29. napjának délelőtt 9 órájára kitűzött árverést az 1881:LX. t.-c. 167. §-a értelmében Alföldi Takarékpénztár Debrecenben végrehatható 600 pengő tőke és járulékaiból álló követelésének behajtása érdekében is megfogják tartani.

Derecske, 1934. évi január hó 3. napján.

Dr. Stumpf sk.
kir. jbíró.
A kiadmány hiteléül:
Olvashatatlan aláírás.
kiadó.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Istentiszteleti rend

Vasárnap, január 14-én

Református templomokban: Nagytemplom délelőtt 10 óra: dr. Soós Béla, délután 5 óra: Kovács József. Kistemplom délelőtt 9 óra: Kolozsváry Kiss László, délelőtt 11 óra: dr. Lencz G. Sándor, délután 5 óra: Kiss Antal Jenő. Kossuth ucca délelőtt 10 óra: Baja Mihály, délután 3 óra: dr. Módis László. Árpádtér délelőtt 10 óra: Uray Sándor, délután 3 óra: Márki Kálmán. Homokkert délelőtt 10 óra: Kalas Ferenc, délután 3 óra: Gönczy Gábor th. Ispotály délelőtt 10 óra: Kulcsár Dezső, délután 5 óra: vallásos estély: Biky Gábor. Dóczi-intézet délelőtt 10 óra: Molnár Ferenc. Nyilastelep délután 3 óra: Hudák Gy. Csapókert délelőtt 10 ó. és délután 3 óra: Halász András. Kunpálhalom délután 2 óra: v. Szabó Endre. Bánk délelőtt 10 óra: dr. Illyés Endre. Fancsika délelőtt 10 óra: Kovács Árpád. Macs délelőtt 10 óra: Kántor József Wolaffka-telep délután 3 óra: Bartha Tibor th. Sámsoni uti iskola délután 4 óra: Halász András. Pac délelőtt 10 óra: Bagdy Dániel. Téglaskert délután 3 óra: Nagy B. Dezső th. Kerekes-telep délután 3 óra: Kalas Ferenc. Nagyhegyes délelőtt 10 óra: v. Szabó Endre. Dombostanya délelőtt 8 óra, Pallag délelőtt 10 óra és Kismacs délután 3 óra: Mezey Béla. Hármashegy délelőtt 9 óra: Benke Tibor. Alvinczy-tér délután 3 óra: Tóth Sándor. Téglavető délután 3 óra: Benke Tibor.

A római kath. templomban és az iskolakápolnákban. Vízkereszt utáni II. vasárnap. Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor ünnepélyes nagymisét mond és utána prédikál dr. Lindenberger János apostoli kormányzó. Délután 5 órakor litánia. — Csapókertben 10 órakor szentmisét mond és prédikál Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. — Nyilastelepen 10 órakor Révész István káplán. — Homokkertben 10 órakor Somogyi Ferenc káplán. — Auguszta-szanatóriumban 9 órakor Szabó Imre káplán. — Szepesen 9 órakor Kovács Sándor, a Katholikus Figyelő szerkesztője.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. szám) vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Prédikál: Labossa Lajos hitoktató. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor istentisztelet. Prédikál mindkét alkalommal Pass László lelkész.

A gör. szert. róm. kath. templomban reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák-mise, 9 órakor katona-mise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafűzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás. — A Tégláskertben délelőtt 10 órakor Fodor Antal s.-lelkész tartja a szentmisét és a szentbeszédet.

Debreceni Helyi Vasút R. T.

225/934. F/M.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a Debrecenből 5 óra 55 perckor induló és Berettyóújfalu pályaudvarhoz 7 óra 15 perckor megérkező 102. számú és a Berettyóújfalu pályaudvartól 7 óra 25 perckor induló és Debrecen—Bikaszállodához 8 óra 50 perckor érkező 103. számú autóbuszjáratok naponkénti közlekedését az 1934. évi január hó 18-ával beszüntetjük s január 19-étől kezdve ezeket a járatokat csak a berettyóújfalui hetivásárok és országos vásárok napján, tehát csütörtöki napokon tartjuk forgalomban.

Debrecen, 1934 január 12.

Az üzletigazgatóság.

Trágyaeladás

A közvágóhid telepén a mult évben összegyült jó, érett trágya szekerenként is eladó. Közelebbi felvilágositás a közvágóhid igazgatóságánál kapható.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 13-án, szombaton a következő bejelentések történtek:

Születések: Vidder Lajos gazdatiszt, leány: Livia. Medvés Sándor földmunkás, leány: Erzsébet. Lakatos János zenész, leány: Viola. Pikó László festőségéd, leány: Mária. Halmi Imre lakatossegéd, leány: Margit. Rácz Ferenc útkaparó, fiú: Ferenc. Borbus Mihály Máv. fékező, fiú: Béla. Balló Károly bútorfestő, fiú: Károly. Egri Károly cipészsegéd, leány: Mária. Tóth Ferenc gazdálkodó (iker): János és Róza. Egy halvaszületés és négy törvénytelen újszülött.

Házasságok: Laskai Antal—Kálmánczhelyi Piroska. Pitonyák János—Bolygó Mária. Szilágyi Imre—Horváth Julia. Suranszky István—Végh Emilia.

Halálozások: Özv. Pozsonyi Mihályné Gál Julia ref. 84 éves, Jánosi u. 70. Piros Ferenc ref. 6 éves, Kaba. Leiter Ferenc ref. 65 éves, Balmazújváros. Braun Mórné Elefánt Lili izr. 68 éves, Szeder u. 19. Kozák István ref. 26 éves, Haláp 80. Török Gyula ref. 3 hónapos, Bérkocsis u. 4. Özv. Zencsák Jánosné Kurcz Julia r. kath. 85 éves, Kishegyesi út 40.

Vásároljon hirdetőinknél.

A zöldszemü ördög

Irta: W. S. Rohmer

Vécsey Leó fordítása

(67)

Mint egy őrült, úgy száguldtam ide vissza, anélkül, hogy értesítettelek volna benneteket; és jóval a sötétség leszállta után, egészen egyedül, mélyen elgondolkozva ezeken a fontos dolgokon, gyalogszerrel elindultam Greywater-Park felé.

Szeszélyesen vállat vont és egyik kezét felemelte bekötözött homlokához.

— Fu-Manchu a jövő és a mult fegyvereit egyaránt szokta használatba venni, — mondotta. — Természetesen figyelték minden lépésemet; nagyon meggondolatlan voltam. Valaki, valószinüleg egy haramia volt, egy régi perzsa mintájú parittyából egy agyaggörönggyel megtámadott! Határozottan láttam öt. Azután? Nem tudok semmiről!

— Smith! — kiáltottam én... mialatt Sir Lionel Barton és Hamilton a csodálkozástól elnémultan tekintettek egymásra, — azt gondolod, hogy ő azon a ponton van, hogy elmeneküljön Angliából...

— A Chanak Kampo nevü kinai yacht két mérföldnyire horgonyozik a tengerparttól, Monkswell tornyának tövében.

XXXIX. FEJEZET.

A halálsereg.

A Greywater-Parkban való visszatérésünk jelenete örökké fog élni az emlékezetemben. A heves esőzés csak bevezetés volt ahhoz a viharhoz, melynek hatalmas fellegei már sötétben kezdtek gyülekezni a dombok felett. Fekete fellegek ereszkedtek le ránk, amint száguldva értünk a kapuk elé. Azután a nagy kocsi bekanyarodott a lépcsők elé, a hihetetlenül komor és ominózus természetnek halálos csendjében. Mikor Kennedy kiugrott a kocsiból és felszaladt a lépcsőn az ajtóhoz, Sir Lionel kedvenceink távoli ketrecéből a leopárdok mérges üvöltése és az afrikai nőstényoroszlánnak olyan rettenetes ordítása hallatszott felénk, hogy én önkéntelenül is kérdő tekintettel fordultam házigazdánk fleé.

— A közeledő vihar az oka, — magyarázta. — Ezek a vadállatok különösképpen érzékenyek az ilyen légköri zavarokkal szemben.

Ekkor feltárult az ajtó és a kivilágított hallban szines kimonójában és kicsiny, magassarkú piros papucsában ott állott Karamaneh, mint egy tündérszép festmény!

Egy perc alatt ott voltam mellette, mert bájos arca sápadt volt és szemeiben olyan vad félelem látszott, ami megrémített engem.

— Ő van itt valahol a közelben! — suttogta, belémkapaszkodva. — Valami nagy veszedelem fenyeget. Hol volt?... Mi történt?

Mennyire imádtam azt a drága, dallamos hangot! Mennyire vágytam arra, hogy karjaimba ragadhassam őt!

— Londonból visszajövet, az úton megtámadták Smithet, — feleltem. — De, mint ahogyan látja, már teljesen meggyógyult. Semmi veszedelemtől nem kell tartania; és ragaszkodom ahhoz, hogy menjen vissza és feküdjön le. Reggel mindent elmesélünk magának.

Egy pillanatra ellenkezés villant fel csodálatos szemeiben... de éppen olyan gyorsan el is tünt. Láttam, hogy ez a bájos keleti leány mint győzi le a benne még néha feltörő barbár impulzusokat, mert én úgy akarom. Valóban ez olyan csoda volt, melynek a szemlélésébe sohasem tudtam beleunni.

Mrs. Oran, az őszhajú házvezetőnő anyai szeretettel átkarolta a leány karcsú derekát.

— Benn akar maradni az én szobámban addig, amíg nincsen vége a bajoknak? — kérdezte kedvesen.

— Ön igazán nagyon kedves, Mrs. Oran, — feleltem hálásan. — Kérem, vigyázzon rá.

Hosszú, megnyugtató pillantást vetettem Karamanéhre, azzal megfordultam és követtem Smithet és Sir Lionelt a nehéz falépcsőn felfelé. — Kennedy szorosan mögöttünk jött, a kocsi egyik acetylen-lámpáját cipelve.

— Hallgassa csak a nőstényoroszlánt, Sir! — szólalt meg Kennedy suttogva. — Nem a közeledő vihar miatt nyugtalankodik annyira? A tropikus vadállatok rendesen nyugtalanok olyankor, amikor vihar közeledik.

Tisztán lehetett hallani a hatalmas állat üvöltését, bár jó messzire voltunk ketrecüktől.

— Az ön szobáján keresztül, Barton! — rendelkezett Smith, mikor felérkeztünk a legfelső emeletre.

Ismét visszanyerte régi parancsoló énjét, hangja szinte vibrált az elfojtott izgalomtól, amit már olyan jól ismertem nála. Besiettünk a báró rendetlen hálószobájába és Smith rögtön az alkov felé igyekezett, ahol a falba egy rejtekajtó nyilott.

— Menjünk vigyázva erre! — kiáltott Smith. — Rögtön mögöttem jöjjön Kennedy és vetitse előre a lámpás fényét. Tartsa a lámpást baloldalra.

Bementünk abba az ősrégi átjáróba, amely már sok sötét cselekedetnek lehetett szemtanuja.

Egyre lefelé haladtunk, de nem mentünk le a torony aljáig, ahogyan vártam. Egy pontnál, ami sejtéseim szerint körülbelül az első emelettel lehetett egyvonalban, Smith... aki hangosan számlálta a lépéseket... megállt és vizsgálgatni kezdte a fal látszólag megszakítatlan simaságát.

— Nem szabad elfelejtenünk, — mormogta — hogy ezt az átjárót elzárhatják, vagyis járhatatlanná tehetik és hogy Fu-Manchu tudhat egy másik bejáratról is. Továbbá, miután a terv elveszett, pusztán csak a memóriámra számithatok az ajtó pontos megtalálásában.

Tapogatódzott a fal hatalmas kötábláinak kisebb-nagyobb bemélyedései és szélei között.

— Huszonegy lépés, — mormogta; — ebben biztos vagyok.

Hirtelen ugy tünt, hogy kutatását siker koronázza.

— Ah! kiáltott fel — a gyürü!...

(Folytatjuk.)

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Házasság

Házhellyel
rendelkező harmincnyolcas nőtlen iparos nősülne. — Rákosi Jenő ucca 9., szívességből: házmester. 689

Levelezés

Bagolyvár
az uri közönség kiskorcsmája. Hid ucca 14. 2999

Betöltendő állás

Gyermek
mellé intelligens leányt felveszek. Fülöp, Wesselényi u. 121. 3478

Kézimunkát
értő szerény intelligens nőt a délutáni órákra keresek. Cim a kiadóban. 3478

Legelőkelőbb
fővárosi textil részletüzlet keres debreceni képviselete részére második képviselőt, akinek az volna a hivatása, hogy az első képviselő mellett kizárólag közalkalmazottak körében való üzletszerzéssel foglalkozzék. Csak hosszú szakmabeli gyakorlattal rendelkező kereskedelmi alkalmazottak, — akik a vidéken már útaztak, — nyujtsák be lehetőleg fényképpel és referenciákkal ellátott ajánlatukat „Képviselet" jeligére a kiadóba. 703

Irodistanő,
könyvelésben, gépirásban perfekt, délutánra. frásbeli ajánlatok: Korona, Piac 10. 531

Könyvelésben,
levelezésben, gép. és gyorsirásban jártas, jó kézirásu, önálló női munkaerőt keresünk azonbali belépésre. Ajánlatokat: eddigi működés, életkor és fizetési igények megjlölésével „Önálló munkaerő" jeligére e lap kiadójába kérünk. 3465

Ügynököt
keresek fix és jutalék mellett tűzifaeladáshoz. Pontos cimet levélben Ügynök jeligére kiadóhivatalba kérem leadni. 645

Jómunkás
csizmadiasegéd felvétetik. Antal Szigliget u. 6. 524

Bejárónőt
keresek a délelőtti órákra. Piac u. 58., IV. lépcső, II. em. 35. 3487

Asztalostanulót
napszámos fiut felveszek Bessenyei, Kölcsey u. 9. 676

Ügyes
rendszerető szo baleány varráshoz, kézimnkához értő, hosszú bizonyitvánnyal felvétetik. Piac ucca 28. III. 21. 3469

Mindenes
leány jó bizonyítvánnyal 15-re felvétetik. Arany János 19., uccai emelet. 3479

Fiatalasszony
ki szépen mos, vasal, jelentkezzen Méliusz-tér 15. sz. II. lakás hétfőn délelőtt 11 órától. 235

Megbízható
mindenest 15-re felveszek. Jelentkezni vasárnap 4—7-ig. Dr. Neumanné, Piac 10. 529

Bejáró
mindenest jó bizonyitvánnyal keres Adler cipőüzlet, Piac u. 9. szám. 371

Szobalány,
jó bizonyítványú, gyermeket szerető, azonnal felvétetik. — Gyenes, Piac 79. 3453

Parkettírozni
tudó bejárónő azonnalra felvétetik. Hatvan u. 35. 3488

Komencjós
kocsis 16 éves fiával, fejő feleségével. Dohányos, Lorántffy 20. 3486

Állást keresők

Négy
polgárit végzett úrileány szerény díjazásért pénztárnoki állást elfogad. Cím a kiadóban. 528

Házvezetőnő
aki kitünően süt, főz, varr, elhelyezkedne uriháznál helyben vagy vidéken, vagy tanyán, mint gazdasszony. Fürdő ucca 8. 590

Kereskedelmi
érettségit végzett úrileány bármilyen irodai munkát vállal, vagy pénztárnoki állást is elfogad. Cím a kiadóban. 527

Éves
bizonyítványokkal rendelkező főzőnő állást keres helyben vagy vidéken. Minden munkát vállal. Cím: József kir. herceg u. 67., I. ajtó. 257

Több évi
gyakorlattal bíró nő pénztárkezelői állást, vagy trafikot, — esetleg kisebb üzlet vezetését vállalná. „Kaucióval rendelkezem" jeligére a kiadóba. 694

Egy
40 éves vitéz, volt tiszthelyettes, ki Pesten nagy gyárban portás volt, arról bizonyítványa van, hasonló, vagy bizalmi állást keres. Cím a kiadóban. 673

1000 pengő
készpénz kaució ellenében nős fivérem részére keresek üzletvezetői, pénzbeszedői vagy magántisztviselői állást. Személyes megkeresést kér Kovács Károlyné, Tímár u. 18. 244

Nős
gyermektelen motorszerelő — sofföri, gépészi állást keres uradaloomban vagy bárhova. Szives megkeresést Csathó Sándor, Budapest, VII., Dob ucca 102., félemelet 14. 669

Pénzbeszedő
jó bizonyítvánnyal, garanciával és referenciákkal állást keres. „Biztos" jeligére a kiadóba. 247

Egy
kommenciós kocsis helyet keres hosszú bizonyitvánnyal. Értekezni Csorba Lajos ucca 1. 234

Üzletek

Hatvan u. 1—3.
gek számu bérházban üzlethelyiségek azonnalra is kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvintér 17. 3476

Csapó
ucca 9. számú hentesüzletnek fele mészáros üzletnek kiadó, vagy az egész átadó. 242

Jómenetelű
korcsma azonnal átadó. Cím a kiadóban. 278

Fodrászüzlet,
mely női fodrászatra is alkalmas, elköltözés miatt eladó. — Cím a kiadóban. 241

Kiadó
Vígkedvű M. u. 2. sz. épületben üzlethelyiség. Értekezni lehet: Szent Anna 53. 259

Hatvan u.
1—3. sz. bérházban üzlethelyiségek azonnalra is kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvintér 17. 705

Forgalmas
korcsmahelyiség — lakással együtt azonnal kiadó. Késes ucca 16. 254

Forgalmas
útvonalon kisebb-nagyobb üzlethelyiségek kiadók. Értekezni Goldmann, Külsővásártér 13. 3463

Kiadó üzlethelyiségek.
A Zenede épületében a Vár u. 1. sz. a., továbbá a Simonffy ucca 2. sz. bérházban levő 9. sz. üzlethelyiség és az Iparostanonciskola alatt a Burgondia u. felőli részen egy üzlethelyiség kiadó. A bérbeadás tárgyában értekezni lehet Városháza I. e. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Üzlethelyiség
(jelenleg italmérés) Csapó ucca 10. sz. alatt kiadó november 1-re. Értekezni az udvari lakásban. A/10

Jó üzlete
lesz, ha kibérli a Csapó ucca 10. szám alatti bolthelyiséget. Kiadó azonnal. 454

Üzlethelyiség,
füszer-, csemege- és péklerakat részére alkalmas, a fürdőben levő büffével együtt a Bika-bérházban azonnalra kiadó. 546

Forgalmas
korcsmahelyiség — lakással együtt azonnal kiadó. Késes ucca 16. 254

Kiadó lakás

Hatvan u. 1—3.
és 42. sz. alatt 2 és 3 szobás lakások azonnalra is kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvintér 17. 3475

Teljesen
különbejáratu csinosan butorozott szoba január 1-ére kiadó. Cim a Független Ujságnál Piac 49. 513

Nagyvárad
ucca 11. alatt elegánsan bútorozott uccai különbejáratú szoba esetleg két személy részére is kiadó. 3484

3 szoba,
hallos és 2 szobás másodemeleti modern lakás kitűnő helyen Piac 75. alatt kiadó májusra. 3462

Különbejáratú
csinosan bútorozott uccai szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Arany János ucca 14. szám, emelet.

Uccai
butorozott szoba kiadó. Mandel, József kir. herceg ucca 4. 3472

Butorozott
szoba uccai különbejáratú előszobával kiadó. Vigkedvű Mihály u. 10. 640

Ispotály 7. alatt
egy szoba, konyha azonnal kiadó. Szent Anna 4. 618

Különbejáratú
bútorozott szoba egy vagy két személynek kiadó. Szent Anna 5., földszint balra. 680

Raktárnak
mühelynek, irodának alkalmas helyiség a város központjában Kossuth ucca 3. földszint azonnal kiadó. Értekezni József kir. herceg ucca 2. és József kir. herceg ucca 16. a Debreceni Ujság kiadóhivatalában.

Egy
uccai pince szoba, konyha elsejére kiadó. Erzsébet ucca 35. sz. 253

Szép
uccai bútorozott szoba ellátással vagy anélkül szolid áron. Nemesné, Cegléd 14. 258

Bútorozott
szép, kényelmes szoba 15-re jutányosan kiadó. Méliusz tér 5. 701

Csinosan
bútorozott teljesen különbejáratú szoba kiadó. Bethlen 44. 256

Hatvan
u. 1—3. sz. és 42. sz. alatt 2 és 3 szobás lakások azonnalra is kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvintér 17. 704

Csinosan
bútorozott, teljesen különbejáratú szoba kiadó. Bethlen 44. 256

Modern
4 szobás, parkettes, hall, szépen kifestve, kiadó. Csapó 59. 695

Egy
szoba, konyha, speizos lakás azonnal kiadó DMKE közelében. Pacsirta u. 64. a. 238

Kiadó
villamos megállóhoz közel 3 szobás, terraszos, alápincézett kerti villlakás azonnal. Értekezhetni: Gazdák Bankja, — Kossuth ucca. 699

Bútorozott
szoba esetleg ellátással vagy konyhahasználattal kiadó. Huszár ucca 13. Széchenyi ucca végén. 251

Kiadó
azonnal 3 szobás és 2 szobás modern udvari lakás fürdőszobával. Vár ucca 8. 698

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. Miklós ucca 21. 246

Kiadó városi lakások.
A Szent Anna uccai bérhazban több négyszobás lakás, továbbá a Füvészkert u. 4. sz. bérházban egy négyszobás teljes konfortos lakás kiadó. A bérbeadás tárgyában értekezni lehet vitéz Szegedi Gyula házgondnoknál 2—5 óra között a Szent Anna ucca 10—12. sz. bérházban, valamint a városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Egy
szoba, konyha, speizos lakás azonnal kiadó. Demke közelében Pacsirta u. 64-á. 522

Uccai szoba,
előszoba, esetleg telje sellátással is kiadó. Rendelőnek, irodának alkalmas Szent Anna u. 34. 209

Csinosan
bútorozott uccai szoba 1—2 személynek kiadó. Rothermere 14. 3482

Kétszobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Gőzfürdővel ellátva. Szent Anna 3. 210

Különbejáratú
szép uccai bútorozott szoba olcsón azonnalra kiadó. Csapó 94.

Kiadó
egy udvari szoba magánosnak február 1-re Szappanos ucca 4. 690

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó. Püspöki palota, I. kapu. II. em. 5. 3480

Hatvan ucca 6.
számu bérházban 2, 3, 4 szobás lakás, továbbá 1 üzlethelyis részint azonnalra, részint május hó 1-re kiadó. Értekezni lehet a hitközs-g hivatalában. Telefon 22-31. 3407

Csinosan
bútorozott kellemes szoba egy-két személy részére jutányosan kiadó. Piac 58., I. e. 17. 534

Légfütéses
különbejáratú bútorozott szoba kiadó Iparkamara, III. emelet 5. szám. 3460

Piac 10.
Háromszobás uccai, udvari, minden komforttal ellátott lakások kiadók. 532

Garzon lakásnak
rendelőnek alkalmas két szoba, előszoba, lépcsőházi feljáratal, butorral vagy anélkül is kiadó. Érdeklődni Üvegkereskedelminél, Rózsa u. 2. 505

Elegánsan
bútorozott szoba fürdőszobahasználattal kiadó. Püspöki palota, II. e. 50. Első kapu. 3491

2 szobás
garzon lakás, 3 szobás, komfortos, parkettás modernizált lakás azonnalra kiadó. József kir. herceg ucca 14. 553

Kiadó
Kossuth u. 3. sz. alatt udvari II. emeleti 4 szobás modern lakás. Értekezni lehet Debreceni Első Takarékpénztárnál. 581

Kiadó
Ferenc József út 22—24. szám alatt május 1-re 4 szobás modern II. emeleti lakás. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 582

Tisztességes
férfi magános nőnél azonnal lakást kaphat. Ugyanott jó gramofon eladó. Teleki u. 88. 530

Különbejáratú
kisebb és nagyobb butorozott szoba azonnal, elő- és fürdőszobás szoba pedig február 1-re kiadó. Rákóczi 35. 3449

DIENES JÓZSEF

OFB. INGATLANFORGALMI IRODÁJA
FÜVÉSZKERT UCCA 16. TELEFON: 14-98.

Foglalkozik ingatlanok adás-vétele, parcellázás, lakás-, üzlet-, földbérlet, pénzkölcsön és biztositási ügyletekkel a legelőnyösebb feltételek mellett.

Többszáz eladó és bérbeadó ingatlan részletes leirása és fényképe irodámban, továbbá a Püspöki palota muzeum felőli sarok kirakatában megtekinthető.

Az összes ingatlanok részletes leirását bárkinek dijmentesen kiadom, vidékieknek postán megküldöm.

Keresek
eladó házakat, földeket, szőlőket, telkeket, földbérleteket.

Közbenjárókat dijazok!
DIENES JÓZSEF
ingatlanforgalmi irodája.

Kiadó városi kislakások.
A Szoboszlói uti bérházban több rendbeli kétszobás lakás kiadó. A bérbeadás tárgyában értekezni lehet Városháza I. e. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Két szoba,
előszoba mellékhelyiséggel — azonnal, vagy február elsejére kiadó. Csokonai 15. 3490

Lakást keresők

Különbejáratú
üres szobát keresek belterületen. Cmet „Üres" jeligére a kiadóhivatalba kérem. 683

Gyermektelen
házaspár május 1-re kétszobás komplett lakást keres csendes, barátságos udvarban. — Cim „pontosan fizető" a kiadóba. 232

Ingatlan

Elcserélném
telepi házamat városival, bankterhet átvállalok. — Értekezni Bozzai telep, Dévai u. 30. szám. 226

KATONATISZTEK! TISZTVISELŐK!
Lakbérrel havonként törleszthető olcsó belvárosi házak eladók.

Nap ucca 23. Tiszteknek, tisztviselőknek ideális, havi 130.— pengővel.

Maróthy György 24. Pereces 13. két új uriház adókedvezményes, privátnak, mint üzletembernek kitünő nagy udvarral, havi 95.— pengővel.

Szent Anna 64. jövedelmező értékes ház, benne patika, orvosnak érdemes, nagyszerü vétel, havi 470.— pengővel. Kevés előleggel, kamatmentesen.

Felvilágosit Népszövetségi Hitelszövetkezet Szent Anna u. 10. Csak személyesen. 639

Eladó
Hajdúböszörményben, Zrinyi Ilona u. 1. sz. sarokház, jóforgalmú üzlethelyiséggel, villanyvilágitással, több szobával, mellékhelyiségekkel elköltözés miatt. Értekezni ugyanott. 681

Elepen
20 kat. hold prima föld műút mellett eladó. Értekezni: Széchenyi ucca 45. 655

Eladó
több adómentes kis ház telepen részletfizetéssel is. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 700

Simonyi út
11. szám alatt és a Homokkertben, Budai Ézsaiás ucca elején olcsó, kedvező fizetési feltételekkel parcellázunk villatelkeket és házhelyeket. Dr. Kováts és dr. Papp ügyvédek, Batthyány u. 14. 643

Eladó
családi ház részletre is Kerekes telepen. Érdeklődni: Téglaskert, Basahalom 5. Ugyanott török, péva. 684

Eladó
ondódi föld, Gál dülőben 19. számu tehermentes 2 hold 980 négyszögöl. Értekezhetni dr. Hódy ügyvéd irodájában, Széchenyi u. 1. 3470

Simonyi út 11.
szám alatt és a Homokkertben, Budai Ézsaiás ucca elején olcsó, kedvező fizetési feltételekkel parcellázz villatelkeket és házhelyeket. Dr. Kováts és dr. Papp ügyvédek, Batthyány u. 14. 619

Város szivében
szép családi ház eladó. Garai ucca 26. sz. 642

Haszonbérbeadó
Károly Ferenc József út 30. sz. ház 3 szobás lakással, 4000 négyszögöl gyümölcsössel — Ugyanott diófarönkök eladók. Értekezni dr. Páyer ügyvédnél, Piac u. 16. 707

Hatvankét hold
ebesi tanyás fekete föld kiadó. Értekezni: Bárczy u. 3-b. 252

Két
és fél hold fekete föld eladó. Értekezni: Hunydai ucca 20. 245

Eladás

Női
télikabátokat nagyon olcsó árakban hitelképes egyének, kedvező fizetési feltételek mellett vásárolhatnak az Apolló Divatüzletben, Piac ucca 67. 3477

Kerékpár
egy szóló motorkerékpár eladó. Simonyi út 5-a. 236

Eladó
38-as női hócsizma meleg férfi kabát, pipaállványok Garay u. 20. 3474

Eladó
boroshordó, 2 és fél l. szecskavágó, villanyvasaló, Basahalom ucca 11. 233

Nagymennyiségű
istállótrágya sürgősen eladó. — Nagy Endre Böszörményi ut 81. 521

Jókarban
levő kocsibunda és lábzsák eladó Szabó szűcsnél, Sass ucca 4. 615

Jókarban levő
hálószoba és konyhabutor olcsó neladó. Cim a kiadóban. 3466

Eladó
prima fiatal sertés. Kut ucca 48. 670

Pianino.
kereszthúros, jutányosan eladó. Megtekinthető: Erzsébet ucca 53. 3489

Eladó
jó állapotban levő tizenegyfiókos tölgyfa iróasztal, gázrezsó. Batthyány u. 5. 248

Klubgarnitúrák,
úriszobák, barokk-tükör, — Wertheim-szekrény, ruhaneműek, asztalok, kalotaszegi asztal eladó. Vagyonmentő, Vár 2. 3481

Eladó
használt karikahhajós és szivarhajós női varrógépek olcsó árért. Diószegi ucca 8. 525

Egy
szecskavágó és egy vaskályha eladó. József kir. herceg ucca 42. 660

Butorok,
ebédlő, félhálló, konyhabutor. télikabát eladó. Révész cipőüzlet püspöki palota. 3467

Üzletberendezés
eladó. Értekezni: dr. Benedek ügyvédnél, Honvéd u. 38. 622

Biciklj
jókarban lévő ,erős olcsón eladó. Cim a kiadóban. 520

Legutolsó divatú
gyönyörű három estélyi ruha nagyo nolcsón eladó. Halvány rózsaszin, teljesen új, fekete, sötétkék egyszer viselt. Ugyanott női lovagló ruha is eladó. Arany János ucca 2. házfelügyelőnél. 517

Varrógép
jó állapotban lévő Singer eladó. Juhász Gyula, Varga ucca 1. 656

10 deka
teavaj 26 fillér, ementháli 28 fillér, sárvári teavaj 30 fillér, Stauffer-teavaj 30 fillér. Sajt-, Vajházban, Piac ucca 17. Kovács-vasüzlet mellett. 457

Üzleti könyvek
minden nagyságban olcsón kapható Aczél antiquáriumban Széchenyi ucca 2. 3446

Tajtékpipa
ébenfa szárral, elenfántcsont és borostyán szopókával, történelmi becsü, olcsón eladó. Cim a kiadóban. S

Fajborok,
ó és új, nem savanyú, alacsony áron, alma is kapható. Arany János u. 30. Termelő. 679

3712 kalóriás
darabos szén, szagmentes, — 2.80-ért Oszterichnél. Zsák u. 3. 708

Nagyon
szép úriszobába való modern és antik íróasztalok, könyvszekrények, ebédlőbútorok, — Schöberl-fotelek, — hencserek, rézágyak, ebédlő- és úriszobai szőnyegek, összekötők, borbélyberendezés, álló fogasok igen olcsón eladók Ingóságközvetítőben. 706

Kocsi-szánka
jókarban levő, 2 ló után eladó. Mester ucca 21. 697

Fajtiszta
dogg kölyök kutyák eladók. Csapó u. 50. sz. 243

Eladó
100 kötet Jókai, Nemzeti kiadás, egy Columbia gramofon 50 darab lemezzel. Kölesséry Sámuel ucca 28. szám. Kucziktelep. 296

Eladó
mérleg, ötszázas súlyokkal — igen olcsón. Nyíl ucca 93. sz. 691

Eladó
3 + 1 csöves kis Philips hangszórós nagyteljesítményü rádió. Cím a kiadóban. 267

Állófogas,
hálók, hencser, dívány, asztal, szék, ágy, siffon, antik komót, antik könyvszekrény, toilett, kályhák, óra, íróasztal, konyhakredenc olcsón eladó. Hatvan 21. 349

Szép
teleháló, képek, szezlon, matracok, konyhabútor eladó. Veres 9., II. ajtó. 3485

Cukorrépa,
fagymentes, kapható mázsánként 1 pengőért házhoz szállitva a városi szikgáti gazdaságban. Megrendelhető: 32-97. sz. telefonon. Ugyanott árpaszalma, zabszalma és tengeriszár is kapható.

Vétel

KÉNYSZERKÖLCSÖN, KÖTVÉNYÉRT
legmagasabb árat Balázs bankiroda, Piac 89. fizeti. 3394

Dróthálókerítést
veszek. Egylovas fogatomat zártkocsival, vagy szánkóval kiadnám egész télre, vagy óraszámra igen csekély ellenértékért. Doctor, József kir. h. u. 12. 658

Ebédlőszőnyeget,
kisebb perzsa átvetőszőnyeget megvételre keresek. Cimet a kiadóba. 543

Keresek
megvételre fűszerüzletberendezést és egy jókarban levő üvegajtót. Cím: Sajtos Ferenc fűszerkereskedő, Hajdúböszörmény. 682

Óriási árat fizetek
aranyért, zálogcéduláért. Ékszerek készitése, javitása legolcsóbban Feldheim ékszerész és vésnöknél, Piac 75.

Hordós
káposztát veszünk. Cím a kiadóban. 693

Keresek
megvételre egy jókarban levő modern süllyesztős gyermekkocsit. Cím a kiadóban. 277

Oktatás

Birodalmi
német nő ötven fillérért német nyelvórákat ad, kitünő eredménnyel. Jelentkezés: Fürdő u. 8. 533

Volt vállalati
igazgató könyvelést, gyorsirást kitünő módszerrel tanit, órakönyvelést, mérlegkészitést vállal korrepetál középiskolásokat. Becskő Svetits bérház. 509

Naményi
gyorsiró és gépiró iskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés, állami vizsga, állami bizonyitvány. Helyesirástanitás, — szépirástanitás különórákban is. Miklós u. 8. 241

Magánvizsgák
előkészitésére és korrepetálásra középiskolásokat vállalok. Szent Anna 34. Érdeklődni lehet 1—3-ig. 239

Theologus
csekély díjazásért vállalja kisebb diák lelkiismeretes tanitását. Cím a kiadóban. 2037

Ellátás

Jobb
fiatalember kvártélyra felvételik. Pereces ucca 20. 255

Elsőrangú
házikosztot kap az Ujságiró Clubban Piac ucca 26. Menü 1.— P, zóna 40 fillér. 686

Pénz

Pénzt
házra, földre folyósittatok, hadi-, kényszerkölcsönkötvényt, mindenféle részvényt és olasz sorsjegyet veszek. Mandel, József kir. herceg ucca 44. 3473

Különféle

Ha elegáns ruhát
akar olcsón, úgy forduljon Csordás Sándoruri divatszabóhoz Veres ucca 8. sz. Fazon árak már 16 P-től. 523

Tűzifát
és szenet legolcsóbban csak Asztalostól vehet. Boldogfalva ucca 3., fatelep. 660

Kocákat
bugatásra vállalok jarcsinei kanhoz. Nemes u. 8. Tócóskert. 519

Angol
és francia perfekt fiatal varrónő házakhoz ajánlkozik olcsó napidijért. Vidékre is elmegyek, otthon is vállalok. Cím: Özv. Hegedüs Imréné, Kút ucca 138. szám. 236

Harisnyaszanatórium.
Fejelést 30 fillérért (háromból kettőt), szemfelszedést, javitásokat fillérekért vállalok. Eisser, József kir. h. u. 63. 3418

Házivarrónő
1.50 fillérért naponta házhoz megy. Fehérnemü, férfiruhavarrást, paplanvarrást vállal. — Fürdő u. 8. 544

Husfüstölés
olcson, kifogástalanul. Teleki ucca 88. alatt Bébernél. 350

Összeirásra
jelentkezzenek nyugdijasok, magánalkalmazottak szövetségénél, hol mindennemű pénzkölcsönök eszközöltetnek. Rákóczi 19. 656

Keresek
jobb családból 15 évtől 20-ig árvalányt örökbe. Érdeklődni: Téglaskert, Basahalom 5. 685

Istállót
keresek 6—10 lóra tágas udvarral. Cimeket kiadóhivatalba kérem. 688

Stoppolást
fehér fehérnemű, javitást olcsón vállalol állástalan tisztviselőnő Teleki ucca 98. ajtó 4. 687

Társat
keresek nagyforgalmú, 4 0éves üzletemhez 15.000 pengő biztositott tőkével. Jelige: Biztostott megélhetés. 3468

KÉT NAPILAPBAN
40 FILLÉRÉRT
közöljük 10 szavas
APRÓHIRDETÉSÉT
hétköznap, vasárnap 60 fillérért.
KÉT NAPILAP
sokezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését naponta, ennélfogva
a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz
Debreceni Független Ujság

A kiadásért felelős: Thury Levente.

Laptulajdonos a Debreceni Független Ujság vállalat.

Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49 szám alatt